

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2011

Česká inspekce životního prostředí

ČESKÁ INSPEKCE
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

ČESKÁ INSPEKCE ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Název zpracovatele: Česká inspekce životního prostředí
Adresa ředitelství: Na Břehu 267, 190 00 Praha 9
Telefonní spojení: 00420 222 860 111 (ústředna)
Fax: 00420 283 892 662
Zelená linka: 800 011 011
e-mail: public@cizp.cz
Internet: www.cizp.cz
Bezplatná linka: 800 011 011
Úřední hodiny: pondělí a středa ostatní pracovní dny
8.00 – 17.00 8.00 – 14.00 na objednání
Název zřizovatele: Ministerstvo životního prostředí

Vážení přátelé,

rok 2011 byl pro Českou inspekci životního prostředí velmi významný. Oslavila dvacáté výročí od svého založení. Všichni jsme si mohli připomenout období, které má za sebou, a podpořit její současné i budoucí snažení. Česká inspekce životního prostředí je institucí vystavenou velké veřejné kontrole, tlaku médií, podnikatelů, společenských a nevládních organizací. Přesto se z ní za dvacet let stala organizace vysoce profesionální a respektovaná.

Minulý rok byl pro inspekci nejenom významným, ale také velmi náročným. Činnost inspektorů byla orientována na klíčové problémy ochrany životního prostředí, zvláště na kontrolu dodržování emisních limitů ovzduší v oblastech s jeho sníženou kvalitou. Šlo zejména o území krajů Moravskoslezského, Ústeckého, Pardubického a Středočeského. Nepříznivý stav ovzduší byl v prvních dvou uvedených krajích navíc komplikován z důvodů probíhajících nápravných opatření týkajících se ostravských lagun, skladování paliv vyrobených z vytěžených odpadů, jejich transportem do Ústeckého kraje a pokusným spalováním v provozovně Lafarge Cement, a. s. v Čížkovících.

Nesnadné situaci musela inspekce čelit i v dalších oblastech péče o životní prostředí, zejména v ochraně přírody. V roce 2011 vyvolala pozornost médií, odborné i laické veřejnosti situace v Národním parku Šumava. Nové přístupy správců národního parku k řešení kůrovcové kalamity byly předmětem celé řady podnětů, kterými se inspekce musela zabývat. Většinu z nich po prověření v terénu vyhodnotila jako neopodstatněné. Řešení odborně a právně složitých kauz, zjištěných při kontrolách, přešlo ve formě správního řízení do letošního roku. Na podporu objektivního posouzení zásahů proti kůrovci jsou zpracovávány znalecké posudky.

Existence a autorita České inspekce životního prostředí vedou k prohlubujícímu se budování obecného ekologického chování a povědomí veřejnosti a podnikatelských subjektů. Proto v roce 2012 očekávám od inspekce přísný dohled nad likvidací kalů v Moravskoslezském kraji, jejich skládkováním a kvalitou spalování. Dále zvýšení a zpřísnění kontrol, účinnější dozor nad provozovateli skládek a sběrných míst. Je potřeba, aby zástupci oblastních inspektorátů ČIŽP spolupracovali s reprezentanty municipalit, na jejichž území se nacházejí sociálně vyloučené lokality; společně identifikovali problémy spojené s kriminalitou a řešili přestupky související s nelegálním sběrem a prodejem odpadu.

Dovolte mi, abych Vám, zaměstnancům České inspekce životního prostředí, popřál mnoho úspěchů ve Vaší práci. Pevně věřím, že je pro všechny z Vás také posláním.

S úctou

Mgr. TOMÁŠ CHALUPA
ministr

V prosinci roku 2011 byl jmenován ředitelem ČIŽP
Ing. Jan Slanec

Úvodní slovo	3
Obsah	5
1 Charakteristika činnosti	6
1.1 Obecné údaje	7
1.2 Organizační struktura	8
1.3 Intenzita inspekční činnosti	9
2 Rozhodování ve správním řízení	10
2.1 Správní rozhodnutí sankčního charakteru	11
2.2 Správní rozhodnutí nápravného charakteru	11
2.3 Činnost mimo správní řízení	12
3 Spolupráce s veřejností	13
3.1 Podněty a stížnosti	14
3.2 Poskytování informací	15
4 Účast ČIŽP na řešení havárií	16
5 Činnost ČIŽP podle složek	19
5.1 Ochrana ovzduší	20
5.2 Ochrana vod a prevence závažných průmyslových havárií	28
5.3 Odpadové hospodářství, chemické látky a biocidní přípravky	36
5.4 Ochrana přírody	42
5.5 Ochrana lesa	53
6 Integrované agendy	60
7 Mezinárodní spolupráce	66
8 Lidské zdroje	68
8.1 Personalistika	69
8.2 Vzdělávání	70
9 Ekonomika	71
Kontakty	77
Zkratky a vysvětlivky	78
Příloha – tabulky	80

1 CHARAKTERISTIKA

ČINNOSTI ČIŽP

1.1 OBECNÉ ÚDAJE

Česká inspekce životního prostředí

byla zřízena v roce 1991 zákonem ČNR č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, ostatní složky se k ní připojily následně v průběhu let 1991–1992. Je samostatnou organizační složkou státu zřízenou Ministerstvem životního prostředí ČR a činnost vykonává v 5 oblastech: v ochraně ovzduší, ochraně vod, odpadovém hospodářství, ochraně přírody a ochraně lesa. Současně je stále více uplatňován integrovaný přístup k ochraně životního prostředí jak na základě zákona o integrované prevenci (IPPC), o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA), tak i celkovým způsobem inspekční práce.

PŘEHLED ČINNOSTI ČIŽP

- dozírá na dodržování právních předpisů na ochranu životního prostředí
- provádí inspekce – kontroly
- ukládá opatření k nápravě zjištěných nedostatků
- ukládá sankční opatření za nedodržování zákonů životního prostředí
- kontroluje obchod a nakládání s ohroženými druhy živočichů a rostlin a výrobků z nich (nelegálně získané jedince a předměty odebírá)
- omezuje, případně zastavuje provoz, pokud vážně ohrožují životní prostředí
- podílí se na řešení starých ekologických zátěží
- řeší podněty občanů i právnických osob
- poskytuje informace na základě žádostí ve smyslu platných zákonů
- informuje veřejnost i sdělovací prostředky a orgány státní správy o údajích o životním prostředí, které získává při inspekční činnosti
- vypracovává stanoviska pro jiné orgány státní správy
- podílí se na řešení havárií v oblasti životního prostředí
- spolupracuje s inspekčními orgány zemí Evropské unie a sítí inspekčních orgánů EU (tzv. IMPEL)
- stanovuje poplatky za vypouštění odpadních vod a odběr podzemních vod

1.2 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA ČIŽP

ČIŽP je členěna na 10 oblastních inspektorátů, dvě pobočky a ředitelství. V současné době zaměstnává 602 zaměstnanců, z toho cca 80 % tvoří inspektoři.

Oblastní inspektoráty:

Praha, České Budějovice, Plzeň, Ústí nad Labem, Liberec, Hradec Králové, Havlíčkův Brod, Brno, Olomouc, Ostrava, pobočky Zlín a Karlovy Vary

Ředitel ČIŽP je jmenován ministrem životního prostředí.

Přehled kompetencí v jednotlivých složkách životního prostředí

KOMPETENCE ČIŽP		SLOŽKA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ				
		ovzduší	voda	odpady	příroda	les
dozor	kontroly, revize, prověrky, šetření apod.	*	*	*	*	*
sankce	pokuty právnickým osobám	*	*	*	*	*
	pokuty fyzickým osobám	*	*	*	*	*
	omezení nebo zastavení činnosti, provozu	*	*		*	*
opatření	opatření k nápravě zjištěných nedostatků	*	*	*	*	*
	řešení starých ekologických zátěží		*			
	evidence havárií a spolupráce při jejich řešení	*	*	*		
	zadržení a zabavení nelegálních exemplářů ohrožených druhů živočichů či rostlin				*	
	odebrání nedovoleně držných jedinců, odebrání výrobků	*			*	
poplatky	poplatky (vypouštění odpadních vod, poplatky za odběr podzemních vod)		*			
povolování a schválení	regulační řády, spalování více druhů paliv, kategorizace zdrojů	*				
stanoviska	stanoviska, vyjádření, souhlasy pro jiné orgány	*	*	*	*	*
podněty	řešení podnětů	*	*	*	*	*

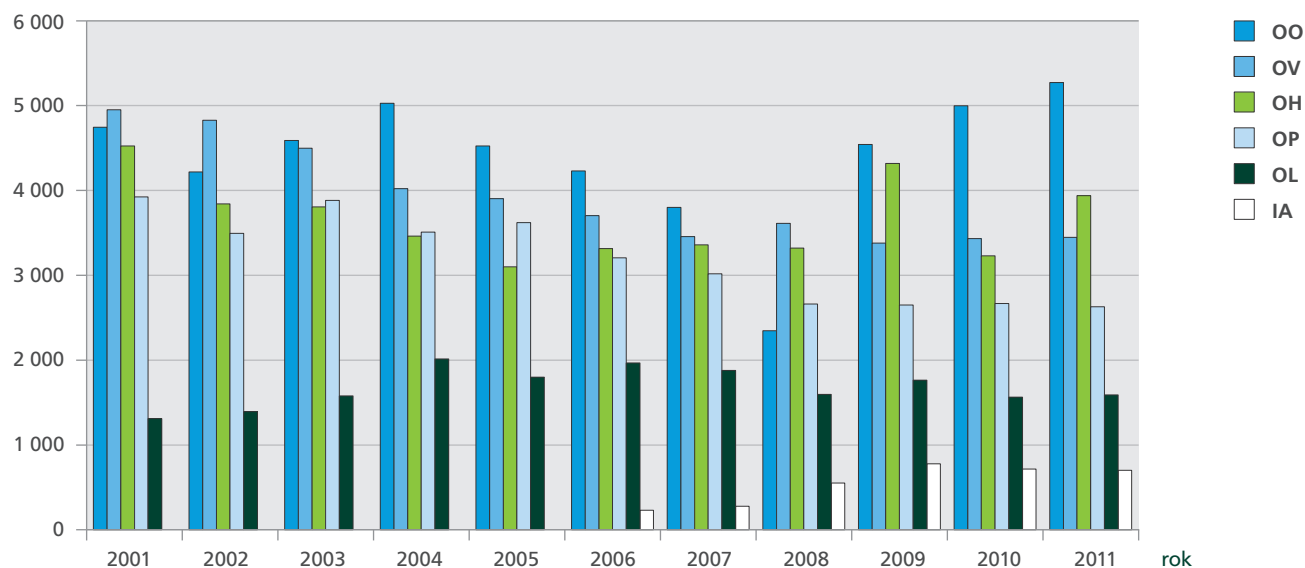

1.3 INTENZITA INSPEKČNÍ ČINNOSTI V ROCE 2011

V roce 2011 provedla ČIŽP celkem 17 576 kontrol a inspekční činnosti (16 603 kontrol v roce 2010, 17 432 kontrol v roce 2009, 14 255 kontrol v roce 2008). Počet kontrol na jednoho inspektora v roce 2011 byl 38 (35 v roce 2010, 36 v roce 2009, 34 v roce 2008, 38 v roce 2007). ČIŽP vydala v roce 2011 celkem 10 270 pravomocných rozhodnutí (do uvedeného počtu je zahrnuto 2 079 vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za vypouštění odpadních vod a 5 106 vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za odběr podzemních vod).

Vývoj počtu inspekční činnosti dle složek

počet činností

2 ROZHODOVÁNÍ

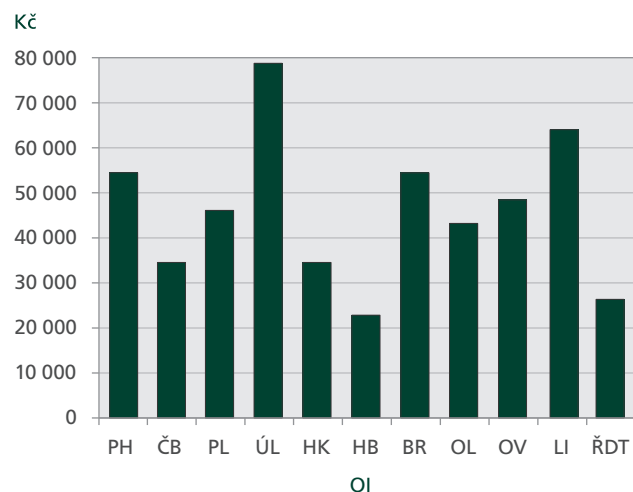
VE SPRÁVNÍM ŘÍZENÍ

2.1 SPRÁVNÍ ROZHODNUTÍ SANKČNÍHO CHARAKTERU

ČiŽP uložila celkem 2 428 pokut, a 2 355 pokut v tomto roce nabylo právní moci (2 554 uložených pokut a 2 512 nabylo právní moci v roce 2010, 2 778 uložených pokut a 2 650 pravomocných v roce 2009, 2 684 pokut, z toho 2 501 pravomocných v roce 2008). Celkový objem pokut dosáhl 109 081 069 Kč, což oproti roku 2010 znamená pokles (141 820 843 Kč v roce 2010, 164 165 643 Kč v roce 2009, 142 921 818 Kč v roce 2008). Hlavním důvodem je skutečnost, že šetřené případy jsou složitější a jejich řešení zabere více času. Účastníci řízení dále ve stále větší míře využívají možnosti nechat se zastupovat právním zástupcem a řada těchto případů je ve fázi odvolání. Uvedené skutečnosti souvisí se stále složitější a méně přehlednou legislativou. Dalším důvodem je rovněž dlouhodobé snižování počtu pracovníků inspekce.

Průměrná výše pokut dle OI

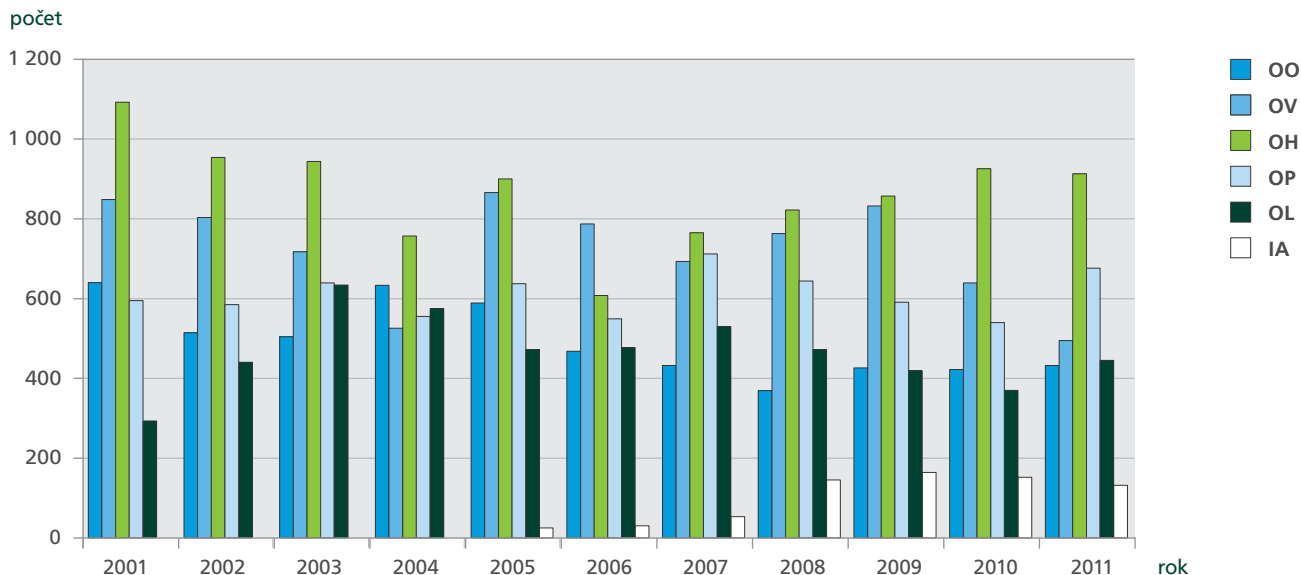
Z oblastních inspektorátů největší objem pokut uložily OI Brno – 16 768 734 Kč a OI Ústí nad Labem – 15 041 250 Kč. Průměrná výše pravomocné pokuty vyměřené ve správním řízení byla 46 135 Kč (56 457 Kč v roce 2010, 56 077 Kč v roce 2009, 57 146 Kč v roce 2008). Průměrná výše pokut se liší jednak podle složek, jednak podle regionů. Nejvyšší průměrné pokuty byly uloženy v oblasti odpadového hospodářství, nejnižší v oblasti ochrany přírody, což je vysvětlitelné charakterem jejich činnosti a sankční zákonou úpravou.

2.2 SPRÁVNÍ ROZHODNUTÍ NÁPRÁVNÉHO CHARAKTERU

Rozhodnutí nápravného charakteru tvoří po sankcích druhou skupinu rozhodnutí, která jsou reakcí správního orgánu na zjištění rozporu se zákonem. Opatření tohoto typu se vydávají samostatně nebo spolu s rozhodnutím o sankci. V roce 2011 bylo vydáno 413 rozhodnutí o opatření k nápravě (340 v roce 2010, 406 v roce 2009, 427 v roce 2008, 503 v roce 2007) a 113 rozhodnutí o zastavení nebo omezení provozu (68 v roce 2010, 70 v roce 2009, 51 v roce 2008, 66 v roce 2007).

Počet případů odebrání a zabavení živých nebo neživých exemplářů správním rozhodnutím (včetně Úmluvy CITES) byl 58 (53 v roce 2010, 68 v roce 2009, 84 v roce 2008). Odebrání nedovoleně držených exemplářů, omezení nebo zastavení škodlivé činnosti či provozu je krajní možností odpovědi správního orgánu na zjištěný rozpor se zákonem. Tomu odpovídá i jejich podíl na celkovém počtu rozhodnutí.

Vývoj počtu sankčních a nápravných rozhodnutí (sankce, opatření k nápravě a zastavení provozu)

2.3 ČINNOST MIMO SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ

Tvoří ji vyjádření a stanoviska pro jiné orgány, jako např. vyjádření k žádostem o podporu ze SFŽP, stanoviska ke zpracovaným studiím EIA apod. ČIŽP vydala celkem 12 548 (11 592 v roce 2010, 12 006 v roce 2009, 12 013 v roce 2008) takových stanovisek.

ČIŽP spolupracuje s MŽP a organizacemi resortu, dále s Generálním ředitelstvím cel v oblasti CITES, GMO a přeshraničního pohybu odpadů, s Policií ČR, s Hasičským záchranným sborem, s Českou obchodní inspekcí, Inspekcí bezpečnosti práce, hygienickou službou, s krajskými a místními orgány a institucemi, soudními orgány atd.

3 SPOLUPRÁCE

S VEŘEJNOSTÍ

3.1 PODNĚTY A STÍŽNOSTI

ČIŽP a občanská veřejnost

Šetření podnětů, stížností a petic tvoří zhruba 8 % z celkové činnosti ČIŽP. Podněty, stížnosti a petice jsou důležitým prvkem komunikace ČIŽP s veřejností. Upozorňují totiž na porušení zákona, které by mnohdy zůstalo nepovšimnuto. Oprávněné podněty jsou impulsem pro další postup ČIŽP, tj. správné řízení buď sankční nebo opatření k nápravě. Některé podněty a petice jsou také postoupeny jiným orgánům veřejné správy k prošetření.

Stížnosti proti nevhodnému chování inspektorů nebo proti postupu oblastního inspektorátu ČIŽP tvoří důležitou zpětnou vazbu, která pomáhá organizaci zlepšovat svoji práci.

Dalším důležitým prvkem řešení podnětů, stížností a petic je zvyšování právního vědomí veřejnosti v oblasti ochrany životního prostředí.

ČIŽP řešila v roce 2011 celkem 2 423 podnětů. Některé podněty byly řešeny více složkami ochrany životního prostředí nebo po ověření stavu místním šetřením postoupeny kompetentním orgánům veřejné správy.

Oblastní inspektoráty vykazaly kromě uvedených šetření podnětů a petic podle jednotlivých složek ochrany životního prostředí i postup podle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto zákona bylo šetřeno celkem 131 případů.

Zelená linka:

S účinností od 1. 9. 2008 byla na ČIŽP realizovaná tzv. zelená linka. Jedná se o přímé a bezplatné spojení ČIŽP s občanskou veřejností. Linka je využívána jednak pro informování občanů o kompetencích ČIŽP, jednak k přijímání podnětů a stížností od občanů. Linka je v provozu každý den od 8:00 do 16:00 h.

Agenda podnětů, stížností a petic je důležitou součástí činnosti ČIŽP ve všech složkách ochrany životního prostředí. Řešení podnětů a stížností je vyhrazenou činností ředitele ČIŽP a ředitelů a ředitelky oblastních inspektorátů. Tato činnost je takto zakotvena i ve Statutu ČIŽP a v Organizačním řádu ČIŽP. Metodickým řídicím pracovištěm pro tuto agendu je oddělení vnitřní kontroly ředitelství ČIŽP.

3.2 POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ

V roce 2011 vyřizovala Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP) celkem 233 žádostí o informace, z toho 44 ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, a 189 ve smyslu zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí. V pěti případech pak byla žádost o informaci odmítnuta (většinou z důvodu neukončeného správního řízení).

Vývojový trend zájmu veřejnosti v oblasti poskytování informací v roce 2011 byl vyšší než v předchozích letech (181 v roce 2010, 207 v roce 2009, 141 v roce 2008). Důvodem byl nárůst přijatých žádostí o informace zejména v oblasti ochrany ovzduší. Velkou skupinu tvořily žádosti týkající se smogové situace na Ostravsku a výskytu pachu ze sanačních prací na Lagunách Ostramo (hlavně na území Ostravy–Fifejd, Přívozu). Rovněž byla zodpovězena celá řada telefonických dotazů k zápachu na Lagunách Ostramo, které nebyly evidovány, protože o ně nebylo požádáno podle předmětných zákonů. Ostatní dotazy se týkaly např. kvality ovzduší jako takové tj. prašnosti při výstavbě silnic, znečišťování ovzduší lokálními peništi v rámci celé České republiky.

Další nejvíce dotazovanou oblastí byla ochrana přírody. Zájem o informace se týkal především kontrol v NP Šumava, ale také obecné ochrany dřevin, kácení dřevin rostoucích mimo les, poškozování VKP a ochrany krajinného rázu.

U odpadového hospodářství se dotazy vztahovaly k závěrům z šetření a výsledkům správních řízení ve věci nakládání s odpady. Informace, které směřovaly do oblasti vod se týkaly rozhodnutí o opatřeních správních orgánů ve věci nakládání se závadnými látkami, informace o stavu znečištění vodotečí. Předmětem dalších žádostí byly informace o dotčených orgánech státní správy, způsobu vyřešení podnětů, informace o prováděných kontrolách.

Stále více informací vyřizuje Česká inspekce životního prostředí bezprostředně v rámci diskusního fóra, tedy bez omezení lhůtami zákona. Tyto žádosti nejsou zahrnuty do evidence ve smyslu uvedených zákonů. Převážnou většinu žádostí o informace podala občanská sdružení a fyzické osoby. Nejvíce žádostí zaznamenal OI ČIŽP v Českých Budějovicích a OI ČIŽP v Ostravě.

4 ÚČAST ČIŽP

NA ŘEŠENÍ HAVÁRIÍ

Centrální evidence havárií na vodách

Podle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů, vede ČIŽP centrální evidenci havárií od roku 2002. Od roku 2003 inspekce spolupracuje s Hasičským záchranným sborem, zejména při předávání informací o haváriích. V roce 2011 bylo ČIŽP zaevidováno 181 havárií, které naplňovaly definici havárie dle § 40 zákona č. 254/2001 Sb. o vodách. Během roku 2011 byly ČIŽP oznámeny další desítky havárií. Ne všechny ohlášené havárie jsou haváriemi ve smyslu vodního zákona, řada z nich je však ČIŽP šetřena. O 19 zaznamenaných případů stoupl počet havárií způsobený dopravou. Úhyn ryb byl průvodním jevem u 27 havárií, což je v porovnání s rokem předcházejícím o 11 případů více. Původce havárie byl znám ve 120 případech, což představuje 66 % z celkového počtu evidovaných, a to představuje nárůst zjištěných původců o 21 %. V 70 případech ČIŽP havárii šetřila nebo se šetření přímo zúčastnila. Podzemní vody byly zasaženy ve 4 případech.

Havárie Bioplynové stanice v Křižanech

Došlo k havarijnímu úniku části tekutého obsahu fermentoru (kapacita cca 2 500 m³) na okolní terén a následně do meliorační stoky, situované v blízkosti obou fermentorů. Meliorační stoka cca po 200 m přitéká do Ještědského potoka (dle sdělení Rybářského svazu Ústí nad Labem chovný tok pro plůdek lososovitých ryb, včetně nově vysazovaného lososa atlantského). Následkem úniku byl úhyn ryb. Původcem havarijního úniku nebezpečné závadné látky je společnost

TECHNOINVEST, a. s., Liberec. Ve věci je s původcem havárie vedeno ČIŽP správní řízení.

Únik leteckého petroleje

Mezi největší evidované případy havárií ve sledovaném období lze zařadit havárii ze dne 24. 5. 2011, kdy došlo ve společnosti UNION CONSULTING, s. r. o., Kostelec u Heřmanova Městce. V areálu došlo k úniku leteckého petroleje z nádrže odvzdušňovacím potrubím poté, co externí firma prováděla úpravy na řídicím systému skladu, následně došlo k zablokování tohoto řídicího systému. Celkem uniklo 16,8 m³ leteckého petroleje do horninového prostředí a následně též do kanalizačního systému. Dále se kontaminant dostal do území tvořeného navážkami vytěženého materiálu z hornické činnosti. Havarijní zásah – těžba kontaminovaných zemin byl započat již dne 24. 5. 2011. Dne 30. 6. 2011 po předchozích intenzivních srážkách byl zjištěn havarijní únik leteckého petroleje systémem starých drenáží do Dolanského rybníku, ze kterého následně vody odtékají do Citkovského potoka. Bezprostředně po zjištění této situace byla zahájena výstavba norných stěn a sanace úniku. Aktivní sanační práce jsou v současné době přerušeny a je prováděn pouze monitoring podzemních vod ve vrtech, povrchových vod na odtoku z Dolanského rybníku a v Citkovském potoce. Monitorování podzemních a povrchových vod bude vyhodnoceno do 31. 3. 2012. MěÚ Chrudim a ČIŽP rozhodne o dalším postupu na kontrolním dnu 18. 4. 2012, v případě zjištění nových závažných skutečností bude svolán kontrolní den operativně.

OMGD, s. r. o., Kaznějov – havárie

Dne 29. 9. 2011 byla Povodím Vltavy, s.p. nahlášena na MěÚ OŽP Kralovice havárie na pravostranném přítoku Kaznějovského potoka způsobená neznámou znečišťující látkou z areálu OMGD, s. r. o. Vodoprávní úřad však nezjistil příčinu této havárie. Proto ČIŽP OOV Plzeň provedla následné došetření havarijního znečištění dne 13. 10. 2011, při kterém bylo zjištěno, že havárie byla způsobena únikem cca 5 m³ melasy do dešťové kanalizace při demoličních

pracích prováděných v objektu bývalého skladu melasy. Pracovníci provádějící tuto činnost z důvodu lepšího přístupu do havarijní jímky vybourali rohovou část její obvodové zdi, čímž došlo k úniku melasy do dešťové kanalizace a následně do podnikové ČOV. Následkem toho došlo k výraznému znečištění obsahu nádrže biologické části ČOV

Rozdělení havárií podle skupiny uniklých látek v roce 2011

SKUPINA LÁTEK	POČET HAVÁRIÍ	%
ropné látky	102	56,4
odpadní vody	19	10,5
chemické látky mimo těžkých kovů	12	6,6
odpady z živočišné výroby	6	3,3
kaly a nerozpuštěné látky	3	1,7
potravinářské produkty	2	1,1
chlorované uhlovodíky	2	1,1
kyslíkový deficit	2	1,1
ostatní látky	14	7,7
nezjištěna	19	10,5
celkem	181	100,0

Rozdělení havárií podle hlavních příčin vzniku v roce 2011

PŘÍČINA HAVÁRIE	POČET HAVÁRIÍ	%
lidský faktor	92	50,8
technická příčina	33	18,2
příroda	7	3,9
nezjištěna	49	27,1
celkem	181	100,0

a k odtoku značně znečištěných odpadních vod do přítoku Kaznějovského potoka. Bylo uloženo 9 nápravných opatření k odstranění následků havárie a pokuta ve výši 100 000 Kč, která nabyla právní moci. Společnost aktivně přistoupila k plnění nápravných opatření a s ČIŽP spolupracovala. K tomu bylo mimo jiné přihlédnuto i při stanovení výše pokuty.

5 ČINNOST ČIŽP ZA ROK 2011

PODLE SLOŽEK

5.1 OCHRANA OVZDUŠÍ, OZONOVÉ VRSTVY A KLIMATICKÉHO SYSTÉMU ZEMĚ

KONTROLNÍ ČINNOST V ROCE 2011

V roce 2011 bylo inspektory ochrany ovzduší provedeno celkem 5 272 kontrol dodržování podmínek ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země. Z toho počtu provedených kontrol bylo 49,5 % (2 611) kontrol plánovaných a 50,5 % (2 661) kontrol neplánovaných. Na vlastní ochranu ovzduší bylo zaměřeno 4 556 kontrol. Zbývající část kontrol byla věnována dodržování podmínek provozovatelů zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise oxidu uhličitého (104 kontrol), dodržování podmínek při zacházení s regulovanými látkami a fluorovanými skleníkovými plyny (466 kontrol), výkonu činnosti autorizovaných osob (108 kontrol) a zbytek prošetření činností s vlivem na ovzduší, které nelze zařadit do žádné z uvedených skupin (38 kontrol). Kromě uvedených kontrol se inspektoři ochrany ovzduší zúčastnili společně s inspektory ostatních složek 227 kontrol zdrojů s integrovaným povolením a podíleli se na 10 společných řízeních, ve kterých za porušení podmínek ochrany ovzduší byly provozovatelům zařízení s integrovaným povolením uloženy pokuty ve výši 229 000 Kč.

Výsledkem kontrol bylo 400 sankčních správních řízení vedených za porušení povinností, ze kterých 358 nabylo právní moci již v roce 2011, a dále pak 31 správních řízení s uložením opatření ke zjednáání nápravy a 1 řízení o nařízení omezení provozu. V roce 2011 nabylo právní moci celkem 384 rozhodnutí o uložení pokut (358 z řízení zahájených v roce 2011 a 26 z řízení zahájených v roce předcházejícím) v celkové výši 15 193 000 Kč. Z uvedeného počtu pravomocných rozhodnutí bylo 269 rozhodnutí o deliktech z oblasti ochrany ovzduší a 131 rozhodnutí o deliktech z oblastí ochrany ozonové vrstvy a klimatického systému Země.

Kontrolní činnost inspektorů ochrany ovzduší – kontrola dodržování emisních limitů, emisních stropů a specifických výrobních emisí – byla ve 36 případech u provozovatelů 10 stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší doprovázena měřením emisí znečišťujících látek vlastní měřicí technikou.

Nejzávažnějšími delikty prokázanými v roce 2011 bylo překročení emisních limitů, měrných výrobních emisí a plánů snížení emisí. Těchto deliktů bylo provozovatelům stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší prokázáno 37 a byly za ně uloženy pokuty v celkové výši 2 980 000 Kč. Dalšími delikty bylo nezjišťování úrovně znečišťování ovzduší – neměření emisí – (54 případů, pokuty v celkové výši 1 535 000 Kč), nedodržení provozního řádu (16 případů, pokuty v celkové výši 695 000 Kč), porušení podmínek uvedených v povolení (13 případů, pokuty v celkové výši 1 255 000 Kč), provozování zdroje nebo změna zdroje bez povolení (58 případů, pokuty v celkové výši 3 576 000 Kč), nesplnění opatření k nápravě (3 případy, pokuty v celkové výši 290 000 Kč), neposkytnutí údajů inspekci (3 případy, pokuty v celkové výši 110 000 Kč), nevedení provozní evidence nebo nezpracování a nepředání souhrnné provozní evidence (105 případů, pokuty v celkové výši 1 140 000 Kč), porušení povinností při nakládání s těkavými organickými látkami (9 případů, pokuty v celkové výši 340 000 Kč), porušení nařízení a zákazů při zacházení s regulovanými látkami (57 případů, pokuty v celkové výši 911 000 Kč) a porušení nařízení při zacházení s fluorovanými skleníkovými plyny (102 případů, pokuty v celkové výši 2 114 000 Kč). Ve 25 případech bylo osobám provádějícím servis, údržbu a kontroly těsnosti instalací s obsahem regulovaných látek nebo fluorovaných skleníkových plynů prokázáno, že tyto činnosti vykonávaly bez platného certifikátu Ministerstva životního prostředí. Za tyto delikty jim byly uloženy pokuty v celkové výši 247 000 Kč.

V jednom případě bylo z důvodu prokázaného překročení emisního limitu organických látek a nesplnění nápravného opatření přistoupeno k omezení provozu stacionárního zdroje – elektricky vytápěné tunelové pece určené k výpalu keramiky.

Českou inspekci životního prostředí bylo provozovatelům stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší dále vydáno celkem 130 rozhodnutí, z čehož 97 rozhodnutí pojednávalo o vymezení stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší a jejich zařazení do příslušných kategorií, 30 rozhodnutí o schválení regulačních řádů provozovatelů zdrojů vyjmenovaných v ústředním regulačním řádu a krajských i místních regulačních řádech a 3 rozhodnutí o stanovení emisních limitů pro případy společného spalování více druhů paliv. Rozhodnutími České inspekce životního prostředí bylo v 97 případech vymezeno celkem 201 stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší a zařazeno do příslušných kategorií – 15 zdrojů do kategorie zdrojů velkých, 86 zdrojů do kategorie zdrojů středních a 100 zdrojů do kategorie zdrojů malých.

Změnou vyhlášky Ministerstva životního prostředí č. 553/2002 Sb., kterou se stanoví hodnoty zvláštních imisních limitů znečišťujících látek, ústřední regulační řád a způsob jeho provozování včetně seznamu stacionárních zdrojů podléhajících regulaci, zásady pro vypracování a provozování krajských a místních regulačních řádů a způsob a rozsah zpřístupňování informací o úrovni znečištění ovzduší veřejnosti, vyhláškou č. 373/2009 Sb., byl rozšířen seznam znečišťujících látek a jim příslušných zvláštních imisních limitů o suspendované částice PM10. Touto změnou byl vyhlášen i seznam zdrojů znečišťování ovzduší zařazených do ústředního regulačního řádu, kterých se za podmínek stanovených pro vyhlášení signálů „upozornění“ a „regulace“ tyto signály při překročení zvláštních imisních limitů PM10 týkají. Pro oblasti krajů se zhoršenou kvalitou ovzduší dále příslušné krajské úřady a místní úřady vybraly další zdroje znečišťování ovzduší, které podléhají regulaci. V důsledku toho byli provozovatelé těchto zdrojů povinni vypracovat regulační řády a ke schválení České inspekci životního prostředí jej předložit. V roce 2011 bylo dotčenými oblastními inspektoráty České inspekce životního prostředí – oblastním inspektorátem v Ústí nad Labem, Brně a Ostravě – schváleno celkem 30 regulačních řádů provozoven zahrnujících celkem 51 stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší. V těchto regulačních řádech byla schválena provozovateli zdrojů

těchto provozoven navržená opatření na zdrojích, která v případě vyhlášení signálu regulace představují efektivní snížení emisí těch znečišťujících látek, pro které je regulace vyhlášována. Ke konci roku 2011 bylo do systému regulace provozu zdrojů v období zhoršených rozptylových podmínek na základě ústředního regulačního řádu, krajských a místních regulačních řádů zařazeno celkem 29 zdrojů pro regulaci na základě překročení zvláštního imisního limitu NO₂, 29 zdrojů pro regulaci na základě překročení zvláštního imisního limitu SO₂ a 97 zdrojů pro regulaci na základě překročení zvláštního imisního limitu polévatého prachu PM10.

V období zhoršených rozptylových podmínek po vyhlášení signálu regulace bylo inspektory oblastních inspektorátů provedeno 62 kontrol dodržování povinností vyplývajících ze schválených regulačních řádů. Kontroly ve všech případech potvrdily provoz v souladu s regulačními řády.

Výsledkem řízení o stanovení emisních limitů pro případy spalování více druhů paliv byla 3 rozhodnutí, kterými byly stanoveny emisní limity stacionárním zdrojům znečišťování, ve kterých jsou spalována tuhá paliva. V jednom případě se jednalo o společné spalování nekontaminované dřevní hmoty (biomasy) společně s dřevní hmotou s obsahem syntetických pojiv (drcené dřevotřískové a dřevovláknité desky) v hmotnostním poměru 1:1 ve středním stacionárním spalovacím zdroji o výkonu 1,16 MW. Předmětem 2 zbývajících řízení bylo stanovení emisních limitů pro společné spalování nekontaminované dřevní hmoty (biomasy) s dřevní hmotou s obsahem syntetických pojiv (drcené dřevotřískové a dřevovláknité desky) ve velkých stacionárních spalovacích zdrojích o příkonu 6,98 MW a 11,46 MW v hmotnostních poměrech 4:1 a 9:1.

Odděleními ochrany ovzduší oblastních inspektorátů i odborem ochrany ovzduší ředitelství České inspekce životního prostředí byly pro potřeby vedení informačního systému kvality ovzduší, jehož součástí je i registr zdrojů a znečišťování ovzduší, shromážděny a za účelem ověření identifikace ohlašovatelů i provozoven zkontrolovány souhrnné provozní

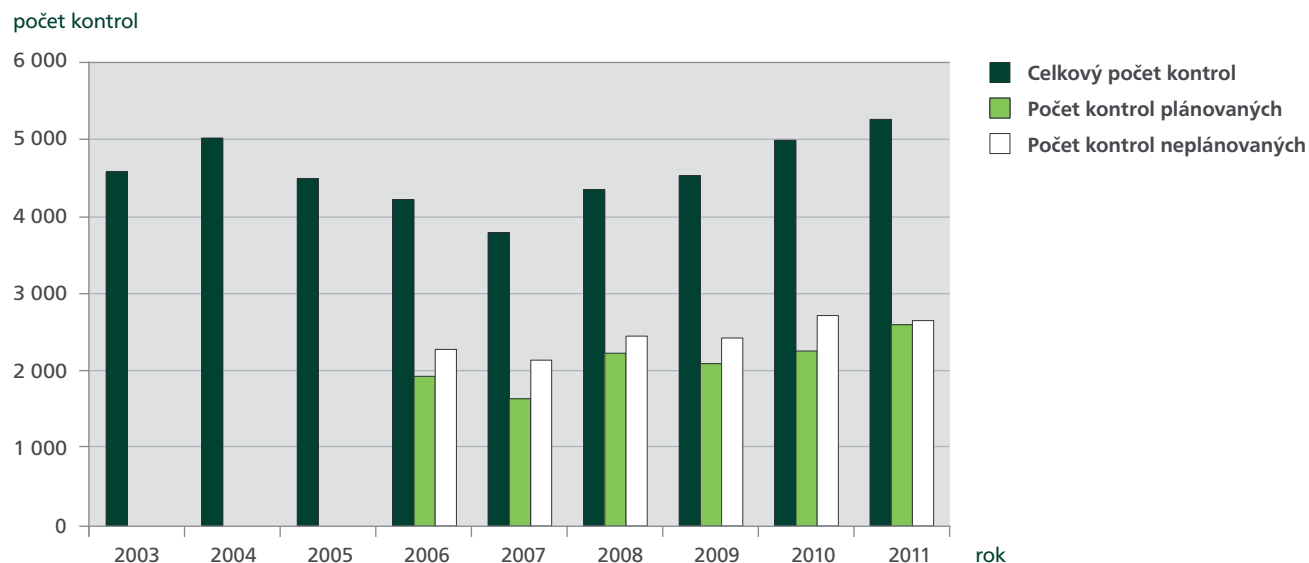
evidence zvláště velkých a velkých zdrojů. Detailní ověřování úplnosti a správnosti údajů nebylo prováděno ve všech případech, ale pouze jako součást kontrol v místech provozu zdrojů nebo po upozornění zpracovatelem a osobou pověřenou vedením databáze, Českým hydrometeorologickým ústavem.

V roce 2011 bylo inspektory složky ochrany ovzduší jako dotčeného správního orgánu ochrany ovzduší v řízení o vydání povolení ke stavbám zvláště velkých, velkých a středních stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, jejich změnám a uvádění do provozu, vedených krajskými úřady, vydáno celkem 3 752 vyjádření. Kromě uvedených vyjádření bylo ve sledovaném období na základě žádostí ostatních orgánů ochrany ovzduší, úřadů projednávajících problematiku ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země i občanů vydáno celkem 1 605 dalších stanovisek a vyjádření.

V rámci spolupráce České inspekce životního prostředí a Ministerstva životního prostředí byly pro potřeby odboru ochrany ovzduší ministerstva mimo jiných připraveny i rozsáhlé podklady pro transpozici směrnice EU o průmyslových emisích (byly shromážděny výsledky z kontinuálních systémů měření emisí vybraných zvláště velkých spalovacích zdrojů znečišťování ovzduší) a údaje pro roční zprávu o plnění požadavků směrnice EU o omezování emisí těkavých organických sloučenin.

Počet řešených podnětů se v roce 2011 oproti jejich počtu v předcházejícím roce z 391 snížil na 300. V podnětech bylo upozorňováno především na znečišťování ovzduší provozem stacionárních zdrojů. V 6 případech byly předmětem podnětů zdroje zvláště velké, ve 103 případech zdroje velké, ve 113 případech zdroje střední, v 67 případech zdroje malé. Dále byly přijaty 2 podněty upozorňující na činnost autorizovaných

Vývoj počtů kontrol v letech 2003–2011

osob a 9 podnětů na činnosti, které nebylo možné považovat za zdroje znečišťování ovzduší podle zákona o ochraně ovzduší. Každoročně se opakujícím předmětem podnětů na provoz malých stacionárních zdrojů znečišťování je upozorňování na neúnosné obtěžování kouřem a zápachem, zejména pak z malých spalovacích zdrojů znečišťování ovzduší provozovaných za účelem vytápění rodinných domků a obtěžování zápachem z činností zahrnujících biologické zpracování surovin nebo odpadů a z chovů hospodářských zvířat. Další skupinou podnětů byly podněty na zdroje užívající těkavé organické látky – lakovny, laminovny. Při kontrolách provozu zdrojů, na které bylo v podaných podnětech upozorněno, byl ve 29 případech shledán důvod pro zahájení správního řízení za porušení povinnosti, která stav uvedený v podnětu způsobila.

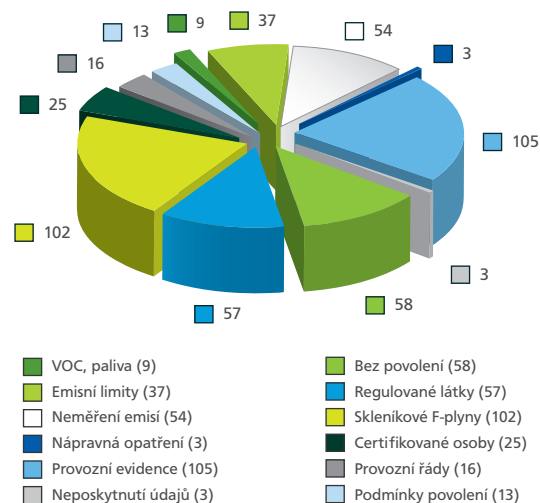
PŘEHLED PLNĚNÍ SLOŽKOVÝCH ÚKOLŮ

Kontroly dodržování emisních limitů, emisních stropů, plánů snížení emisí, dodržování podmínek povolení a podmínek provozních řádů, regulačních řádů a plnění opatření k nápravě

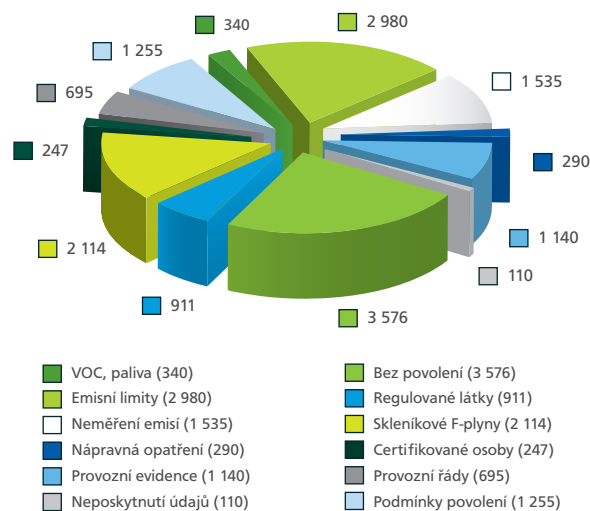
Nejzávažnějšími delikty prokázanými v roce 2011 bylo překročení emisních limitů, měrných výrobních emisí a plánů snížení emisí. Těchto deliktů bylo provozovatelům stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší prokázáno 37 a byly za ně uloženy pokuty v celkové výši 2 980 000 Kč. Dodržování emisních limitů, emisních stropů a plánů snížení emisí bylo kontrolováno jak v místě provozu zdrojů při kontrolách, tak z údajů získaných z protokolů o měření emisí vypracovaných autorizovanými osobami nebo Českou inspekci životního prostředí.

V souvislosti se zjištěnými skutečностями bylo vydáno 16 rozhodnutí s opatřeními k nápravě (dodržení emisního limitu) a v jednom případě bylo nařízeno omezení provozu z důvodu překročení emisního limitu organických látek a nezjednáni nápravy tohoto stavu. Nejčastěji byly překročeny emisní limity těkavých organických látek, oxidů dusíku, oxidu uhelnatého a tuhých znečišťujících látek. Výjimečně byly překročeny emisní limity sloučenin halogenů (Cl). Ze zdrojů znečišťování ovzduší se jednalo o zdroje energetické

Počty projednaných deliktů v roce 2011 podle druhů

Výše pokut podle druhů deliktů v tis. Kč

spalovací, nanášení nátěrových hmot, slévárny a v jednom případě i o spalovnu komunálního odpadu.

Emisní stropy stanovené stávajícím zvláště velkým spalovacím zdrojům pro tuhé znečišťující látky, oxid siřičitý a oxidy dusíku nebyly na úrovni celorepublikové za rok 2010, který byl kontrolován v roce 2011, vyčerpány. Provozovatelé ve velké míře využívali možností plnění společného emisního stropu (například elektrárny společnosti ČEZ, a. s., teplárny společnosti Dalkia Česká republika, a. s., Teplárny České Budějovice, UNIPETROL RPA) i výměny mezi jednotlivými zdroji (ČEZ, a. s., UNIPETROL RPA, s. r. o., United Energy, a. s., Teplárna Trmice, a. s., a ENERGY Ústí nad Labem, a. s.), takže žádný z provozovatelů stanovené emisní stropy nepřekročil. Z tohoto pohledu nelze emisní stropy považovat za účinný nástroj omezování emisí a cestu ke zlepšení kvality ovzduší.

Z ostatních podstatných povinností bylo při uvedených kontrolách kontrolováno provozování zdrojů na základě a v souladu s vydanými povoleními orgánu ochrany ovzduší. V 58 případech bylo zjištěno, že provozovatelé zdrojů provozují zdroj bez příslušného povolení orgánu ochrany ovzduší a jejich provozovatelům byly uloženy pokuty v celkové výši 3 576 000 Kč. Dalšími delikty bylo nezjišťování úrovně znečišťování ovzduší – neměření emisí – (54 případů, pokuty v celkové výši 1 535 000 Kč), nedodržení provozního řádu (16 případů, pokuty v celkové výši 695 000 Kč), porušení podmínek uvedených v povolení vydaných k provozování zdroje (13 případů, pokuty v celkové výši 1 255 000 Kč), nesplnění opatření k nápravě (3 případy, pokuty v celkové výši 290 000 Kč), neposkytnutí údajů inspekci (3 případy, pokuty v celkové výši 110 000 Kč) porušení povinností při nakládání s těkavými organickými látkami (9 případů, pokuty v celkové výši 340 000 Kč).

V období zhoršených rozptylových podmínek po vyhlášení signálu regulace bylo inspektory oblastních inspektorátů provedeno 62 kontrol dodržování povinností vyplývajících ze schválených regulačních řádů. Kontroly ve všech případech potvrdily provoz v souladu s regulačními řády.

Kontrola vedení provozní evidence a ohlašování údajů souhrnné provozní evidence

Odděleními ochrany ovzduší oblastních inspektorátů i odborem ochrany ovzduší ředitelství České inspekce životního prostředí byly pro potřeby vedení informačního systému kvality ovzduší, jehož součástí je i registr zdrojů a znečišťování ovzduší, shromážděny a za účelem ověření identifikace ohlašovatelů i provozoven zkontrolovány souhrnné provozní evidence zvláště velkých a velkých zdrojů. Detailní ověřování úplnosti a správnosti údajů nebylo prováděno ve všech případech, ale zejména jako součást kontrol v místech provozu zdrojů nebo po upozornění zpracovatelem a osobou pověřenou vedením databáze, Českým hydrometeorologickým ústavem. Celkem bylo kontrolováno vedení provozní evidence a ohlašování údajů souhrnné provozní evidence v 5 145 případech. Výsledkem bylo zjištění porušení některé z evidenčních nebo ohlašovacích povinností ve 105 případech a provozovatelům zdrojů byly uloženy pokuty v celkové výši 1 140 000 Kč.

Rozhodování o vymezení stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší a o jejich zařazování do příslušných kategorií a rozhodování o emisních limitech v případech spalování více druhů paliv

Rozhodnutími České inspekce životního prostředí bylo v 97 správních řízeních vymezeno celkem 201 stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší a zařazeno do příslušných kategorií – 15 zdrojů do kategorie zdrojů velkých, 86 zdrojů do kategorie zdrojů středních a 100 zdrojů do kategorie zdrojů malých.

Výsledkem řízení o stanovení emisních limitů pro případy spalování více druhů paliv byla 3 rozhodnutí, kterými byly stanoveny emisní limity stacionárním zdrojům znečišťování, ve kterých jsou spalována tuhá paliva. V jednom případě se jednalo o společné spalování nekontaminované dřevní hmoty (biomasy) společně s dřevní hmotou s obsahem syntetických pojiv (drcené dřevotřískové a dřevovláknité desky) v hmotnostním poměru 1:1 ve středním stacionárním spalovacím zdroji o výkonu 1,16 MW. Předmětem 2 zbývajících řízení bylo stanovení emisních limitů pro společné spalování

nekontaminované dřevní hmoty (biomasy) s dřevní hmotou s obsahem syntetických pojiv (drcené dřevotřískové a dřevovláknité desky) ve velkých stacionárních spalovacích zdrojích o příkonu 6,98 MW a 11,46 MW v hmotnostních poměrech 4:1 a 9:1. V těch případech, ve kterých byly projednávány záměry na společné spalování základních paliv s palivy vyrobenými z odpadů v zařízeních pod působností zákona o integrované prevenci vydávala Česká inspekce životního prostředí pro potřeby krajských úřadů pouze vyjádření.

Schvalování regulačních řádů a kontrola dodržování podmínek po vyhlášení signálu regulace

V roce 2011 bylo dotčenými oblastními inspektoráty České inspekce životního prostředí – oblastním inspektorátem v Ústí nad Labem, Brně a Ostravě – schváleno celkem 30 regulačních řádů, které obsahovaly podmínky pro provoz 51 stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, z toho podle kategorií zdrojů znečišťování ovzduší bylo 9 regulačních řádů schváleno pro zdroje zvláště velké, 23 pro zdroje velké a 19 pro zdroje střední. V těchto regulačních rádech byla schválena provozovateli zdrojů navržená opatření na zdrojích, která v případě vyhlášení signálu regulace představují efektivní snížení emisí těch znečišťujících látek, pro které byla regulace vyhlášena. Ke konci roku 2011 bylo do systému regulace provozu zdrojů v období zhoršených rozptylových podmínek na základě ústředního regulačního řádu, krajských a místních regulačních řádů zařazeno celkem 29 zdrojů pro regulaci na základě překročení zvláštního imisního limitu NO_2 , 29 zdrojů pro regulaci na základě překročení zvláštního imisního limitu SO_2 a 97 zdrojů pro regulaci na základě překročení zvláštního imisního limitu polévatého prachu PM_{10} .

Ve sledovaném období, v roce 2011, byly signály „upozornění“ a „regulace“ vyhlášovány pro 6 oblastí, vždy na základě překročení zvláštního imisního limitu pro PM_{10} , pro dvě v kraji Moravskoslezském – oblast Ostravsko-Karvinskou a oblast Třineckou – pro kraj Ústecký, Pardubický, Středočeský a hlavní město Prahu. Pro oblast Ostravsko-Karvinskou byl signál upozornění vyhlášen na období v trvání 30 dní a signál regulace na období v trvání 28 dní, pro oblast Třineckou

byl signál upozornění vyhlášen na období v trvání 14 dní a signál regulace na období v trvání 17 dní a pro kraj Ústecký byl signál upozornění vyhlášen na období v trvání 27 dní a signál regulace na období v trvání 5 dní. Signály upozornění na možnost vyhlášení regulace a regulace byly dále vyhlášeny pro kraj Středočeský, a to 2 dny regulace a 10 dní upozornění. Pro Pardubický kraj a pro hlavní město Prahu byl vyhlášen pouze signál upozornění. Při kontrolách dodržování podmínek uvedených v regulačních rádech nebylo inspektory České inspekce životního prostředí zjištěno porušení žádné z povinností v období regulace zdrojů a jejich provozovatelé i přes citelné ekonomické ztráty podmínky regulačních řádů dodržovali.

Kontrola výkonu činnosti osob s autorizací k měření emisí, imisí, vydávání odborných posudků, výpočtu rozptylových studií, dohledu nad provozem spaloven a ověřování výkazů o emisích oxidu uhličitého

V roce 2011 bylo kontrolováno celkem 108 osob vykonávajících činnosti, na které je zákonem o ochraně ovzduší vyžadována autorizace Ministerstvem životního prostředí. Ve výkonu žádné autorizované osoby nebyly zjištěny nedostatky, které by byly důvodem pro zahájení správního řízení. Na zjištěné drobné nedostatky, které se vyskytly v protokolech o měření emisí a v odborných posudcích, bylo upozorněno Ministerstvo životního prostředí k využití při posuzování žadatelů o prodloužení autorizace. V ostatních oblastech autorizovaných činností nebyly zjištěny žádné nedostatky.

Aktualizace údajů o spalovnách odpadů a spalovacích zařízeních

V pravidelných měsíčních intervalech byly Českému hydro-meteorologickému ústavu předávány aktuální údaje o provozovaných spalovnách a spalovacích zařízeních, který z pověření Ministerstva životního prostředí vede veřejně přístupný registr těchto zdrojů znečišťování ovzduší. V roce 2011 byly podávány zprávy o 3 spalovnách komunálního odpadu, 31 spalovnách nebezpečného odpadu a o 6 spalovacích zařízeních. S provozovatelem jedné spalovny komunálního odpadu bylo vedeno správní řízení za překročení

emisního limitu oxidů dusíku a provozovateli tohoto zařízení byla pravomocně uložena pokuta ve výši 500 000 Kč. Jiné porušení podmínek provozu nebylo u spaloven odpadů a spalovna odpadů zjištěno.

Kontroly dodržování podmínek při zacházení s regulovanými látkami, fluorovanými skleníkovými plyny a s výrobky, které tyto látky obsahují

V rámci složkových úkolů stanovených pro oblast ochrany ozonové vrstvy a klimatického systému Země byly kontrolovány veškeré povinnosti, které jsou osoby zacházející s regulovanými látkami i s vybranými fluorovanými skleníkovými plyny povinny plnit. Tyto úkoly byly kontrolovány souběžně, a to z důvodu společného užívání regulovaných látek a fluorovaných skleníkových plynů ke stejným nebo podobným účelům v aplikacích s obsahem chladiv vyšším než 3 kg. Inspektory České inspekce životního prostředí bylo provedeno celkem 466 kontrol, při kterých bylo zjištěno jak porušení nařízení a zákazů při zacházení s regulovanými látkami (57 případů, pokuty v celkové výši 911 000 Kč), tak porušení nařízení při zacházení s fluorovanými skleníkovými plyny (102 případů, pokuty v celkové výši 2 114 000 Kč). Ve 25 případech bylo osobám provádějícím servis, údržbu a kontroly těsnosti instalací s obsahem regulovaných látek nebo fluorovaných skleníkových plynů prokázáno, že tyto činnosti vykonávaly bez platného certifikátu Ministerstva životního prostředí. Za tyto delikty jim byly uloženy pokuty v celkové výši 247 000 Kč.

Nejčastěji se vyskytujícími delikty bylo nezajištění kontroly těsnosti aplikací, provádění kontroly těsnosti, údržby a servisu bez platného certifikátu, absence detektorů úniku chladiv a nevedení evidence. Bylo vydáno 1 rozhodnutí o opatření ke zjednání nápravy, a to povinnost instalovat systém detekce úniku chladiv.

Kontrola dodržování povinností provozovatelů zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise oxidu uhličitého

Při 104 provedených kontrolách zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise oxidu uhličitého byl porovnáván stav provozovaných zařízení s jejich vymezením v povoleních vydaných Ministerstvem životního prostředí, způsob sledování, vykazování, ověřování a vykazování emisí oxidu uhličitého. Nebylo zjištěno neplnění ani porušení žádné povinnosti. V roce 2011 byla na základě výzvy Ministerstva životního prostředí s využitím výsledků inspekční kontrolní činnosti vypracována zpráva o stavu a faktickém využívání zařízení výroby papíru v České republice, která jsou zařazena do systému obchodování s povolenkami na emise oxidu uhličitého.

PŘEHLED PLNĚNÍ SPECIFICKÝCH ÚKOLŮ – SHRUTÍ

Podle plánu specifických úkolů na rok 2010 byly jak inspektory odboru ochrany ovzduší ředitelství, tak oblastních inspektorátů České inspekce životního prostředí plněny specifické úkoly v plném rozsahu.

Vzhledem k tomu, že složkové i tematické úkoly pokrývají převážnou část činnosti České inspekce životního prostředí v oblastech ochrany ovzduší, ochrany ozonové vrstvy i klimatického systému Země, byly na rok 2010 odděleními ochrany ovzduší oblastních inspektorátů navrženy specifické úkoly výjimečně, a to jako kontroly povinností provozovatelů závažných zdrojů nebo prosazování a kontrola nových povinností.

VÝZNAMNÉ PŘÍPADY

Yuncheng Plate-making CZ, s. r. o., Pečky, provozovatel dvou zdrojů znečišťování ovzduší – galvanické pokovování – provoz bez povolení orgánu ochrany ovzduší. Uložena pravomocná pokuta ve výši 500 000 Kč.

SAKO Brno, a. s., spalovna komunálních odpadů (zařízení na termické využívání komunálních odpadů). Za překročení emisního limitu oxidů dusíku uložena pravomocná pokuta ve výši 500 000 Kč.

FERMAT CZ, s. r. o., Praha 5, provozovna v areálu CTPark Brno, provozovatel lakovny s odmašťovací předúpravou. Za provoz v rozporu s povolením a za překročení emisního limitu fugitivních emisí těkavých organických látek uložena pravomocná pokuta ve výši 500 000 Kč.

PROMET FOUNDRY, a. s., Ostrava, provozovna Vsetín, provozovatel lakovny a slévárny železných kovů. Za překročení emisního limitu fugitivních emisí těkavých organických látek u lakovny uložena pokuta v PM ve výši 200 000 Kč a za překročení emisního limitu oxidu uhelnatého u slévárny uložena pokuta v PM ve výši 350 000 Kč.

ZÁVĚRY KONTROLNÍ ČINNOSTI

V oblastech ochrany ovzduší, ozonové vrstvy i klimatického systému Země se činnost složky ochrany ovzduší řídila plánem na rok 2011. Počet kontrol v roce 2011 oproti letům předcházejícím vzrostl cca o 5 % a mírně se změnily i počty kontrol plánovaných a neplánovaných ve prospěch kontrol plánovaných. Za nejzávažnější delikty lze i v roce 2011 považovat překročení emisních limitů znečišťujících látek a měrných výrobních emisí, ale jejich počet oproti roku předcházejícímu mírně poklesl. Limity byly překračovány převážně pro těkavé organické látky, tuhé znečišťující látky a oxid uhelnatý. Emisní limity zůstávají hlavním nástrojem ochrany kvality ovzduší, což není možné říci o emisních stropích. V důsledku možnosti plnění společných emisních stropů a výměn mezi provozovateli tento nástroj již neplní regulační funkci. V roce 2011 se v zimním období vyskytovaly zhoršené rozptylové podmínky v krajích Moravskoslezském, Ústeckém a v menší míře ve Středočeském a Pardubickém. Regulace zdrojů byla vyhlášena pro první dva uvedené kraje. Všichni provozovatelé zdrojů zařazených do systému regulace plnili povinnosti podle schválených regulačních řádů. Značná pozornost byla věnována relativně novým oblastem, kontrolám dodržování podmínek při zacházení s regulovanými látkami a s fluorovanými skleníkovými plyny. Tomu také odpovídá počet prokázaných deliktů, který oproti rokům předcházejícím zaznamenal nárůst.

5.2 OCHRANA VOD A PREVENCE ZÁVAŽNÝCH PRŮMYSLOVÝCH HAVÁRIÍ

KONTROLNÍ ČINNOST V ROCE 2011

Ve složce ochrany vod se na kontrole dodržování povinností daných zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách a zákonem č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií podílí 83 inspektorů. Při kontrolní činnosti se přednostně zaměřují na nejvýznamnější problémy v oblasti ochrany vod v daném regionu. V roce 2011 bylo provedeno celkem 3 448 kontrol, z nichž 1 741 bylo plánovaných a 1 707 neplánovaných. Současně se inspektoři podíleli na 241 kontrolách dle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci. Ve sledovaném období nabylo právní moci 384 rozhodnutí o pokutě (z toho 31 rozhodnutí vydaných v roce 2010) v celkové výši 16 622 219 Kč, 55 rozhodnutí vydaných v roce 2011 dosud není pravomocných. Pokles v počtu vydaných rozhodnutí ve srovnání s předchozími léty je dán tím, že poslední novela vodního zákona neumožňuje sankcionovat delikty za neplnění poplatkových povinností. Počet rozhodnutí dříve vydaných např. za pozdní podání hlášení a přiznání, představoval polovinu vydaných rozhodnutí. Pravomocným rozhodnutím bylo dále uloženo 79 opatření k nápravě závadného stavu.

Podstatnou součástí činnosti inspektorů ve složce ochrany vod představuje řešení podnětů, které ve většině případů mají pouze lokální a nevýznamný vliv na životní prostředí, ale jejich řešení bývá často časově a administrativně náročné. Podněty jsou často postupovány z MŽP. V roce 2011 bylo řešeno 420 podnětů, z nichž jen 23 % bylo shledáno oprávněnými. Tato skutečnost je srovnatelná s rokem 2010.

V roce 2011 bylo vydáno 1 105 stanovisek pro poskytnutí dotací ze SFŽP, k auditům a vyjádření pro jiné orgány např. státní správy. Ve spolupráci s dalšími složkami ČIŽP bylo vypracováno 1 473 stanovisek k dokumentaci EIA/SEA a k žádostem o vydání či změnu integrovaného povolení. V rámci své kontrolní činnosti spolupracují inspektoři složky ochrany vod

zejména s vodoprávními úřady, s Policií ČR, HZS (zejména při řešení havárií), podniky Povodí a s dalšími orgány státní správy a samosprávy. Na základě svých odborných znalostí a poznatků z kontrolní praxe se inspektoři vyjadřují k plánům povodí, k vydávaným povolením vodoprávních úřadů apod. V rámci mezinárodní ochrany životního prostředí spolupracují s orgány ochrany životního prostředí sousedních států, jsou členy mezinárodních komisí, např. MKOL či pracovních skupin např. „ČISTÁ NISA“ a účastní se zasedání pracovních skupin IMPEL.

PŘEHLED PLNĚNÍ SLOŽKOVÝCH ÚKOLŮ

Sledování nejvýznamnějších čistíren odpadních vod velikosti nad 10 000 EO.

Cílem každoročně prováděné prověrky nejvýznamnějších čistíren odpadních vod je kontrola vodoprávního stavu nejvýznamnějších zdrojů znečišťování, spojená se zjištěním skutečného stavu v produkovaném a vypouštěném znečištění. Zároveň je prověřován aktuální stav postupu rekonstrukcí ČOV a kanalizací pro aglomerace České republiky velikosti nad 10 000 EO, uvedených Českou republikou jako priority ke splnění požadavků směrnice Rady č. 91/271/EEC o čištění městských odpadních vod. V roce 2011 byla tato prověrka provedena u 223 zdrojů na území ČR. Jednalo se o 200 komunálních ČOV (tj. čistírny zpracovávající splaškové vody nebo směs splaškových a průmyslových odpadních vod) s předpokládaným zatížením větším než 10 000 EO a 23 zdrojů průmyslových odpadních vod.

Z prověřených komunálních ČOV mělo 138 skutečnou kapacitu dle přítokového zatížení větší než 10 000 EO a v roce 2010 na nich bylo vyčištěno 692 mil. m³ odpadních vod se vstupním znečištěním 159 tis. t BSK₅, což odpovídá zatížení cca 7,3 mil. EO. Zhruba 40 % tohoto zatížení byla přivedena na 9 ČOV s kapacitou větší než 100 000 EO. Do toků bylo ve vyčištěné odpadní vodě z těchto zdrojů vypuštěno 2 979 t BSK₅ při průměrné koncentraci 4,2 mg/l (odstraněno 156 tis. t), 19 553 t CHSK při průměrné koncentraci 26,5 mg/l

(odstraněno 340 tis. t, 8 227 t celkového dusíku při průměrné koncentraci 10,5 mg/l (odstraněno 21,3 tis. t) a 507 t fosforu při průměrné koncentraci 0,86 mg/l (odstraněno 3,5 tis. t). Průměrná účinnost na odstraňování znečišťujících látek z odpadní vody byla pro BSK₅ 98,0 %, pro CHSK 94,2 %, celkový dusík 71,6 % a pro fosfor 83,7 %. Oproti předchozímu roku nedošlo k žádným významným změnám v množství a kvalitě vypouštěných odpadních vod.

Na základě zjištěných údajů lze konstatovat, že většina ČOV velikostí nad 10 000 EO již v současnosti plní požadavky směrnice Rady č. 91/271/EEC. U části zdrojů bude ještě v roce 2012 dokončována jejich výstavba či rekonstrukce. V polovině roku byla ve spolupráci s odborem ochrany vod MŽP provedena kontrola vybraných 17 problémových aglomerací, které nesplňovaly k 1. 1. 2011 podmínky Směrnice a nebyl u nich znám aktuální stav realizace opatření. Bylo zjištěno, že v několika případech nebyla ještě realizace započata pro nedostatek finančních prostředků. Z důvodu existence dlouhodobých provozních smluv nelze pro investici použít dotačních prostředků z programu OPŽP. Velký problém to představuje pro pražskou UČOV, jež je z hlediska objemu vypouštěných vod a vypouštěného znečištění největším zdrojem znečištění v České republice (1,5 mil. EO). Zdroj významně překračuje limity Směrnice v ukazateli celkový dusík a tento stav byl až do poloviny roku 2013 legalizován Magistrátem HMP vydáním výjimečného povolení dle § 38 odst. 12 vodního zákona. Jako důvod je uvedeno provádění oprav dosazovacích nádrží, jejichž dokončení ale nijak nezlepší současný nevyhovující stav čištění odpadních vod. O rozsahu nezbytné rekonstrukce, jež by vedla k plnění limitů Směrnice, není stále rozhodnuto, stejně jako o způsobu financování. Podle posledních informací bude město Praha žádat o posunutí termínu pro plnění požadavků směrnice EU 91/271/EEC na rok 2016. ČIŽP podle novelizovaného znění vodního zákona nemůže uložit aglomeraci Praha pokutu za nesplnění požadavků Směrnice.

Všechny prověřované ČOV vypouštěly odpadní vody na základě platného povolení vodoprávního úřadu, některá

povolení nejsou zatím v souladu s platnou legislativou v ukazateli celkový dusík. Část vodoprávních úřadů nerespektuje kategorizaci ČOV dle novely NV č. 61/2003 Sb., což vede k zařazení ČOV do kategorie s nižšími požadavky na kvalitu vypouštěných odpadních vod a povolení je vydáváno VÚ nižšího stupně.

Byly zjištěny první případy, kdy aplikace BAT technologií, jež jsou přílohou novelizovaného NV č. 61/2003 Sb., vede k rozvolnění stávajících limitů pro vypouštění komunálních odpadních vod a tím i ke zvýšenému vnosu znečištění do toku a naplňuje se tak obava, že použití BAT technologií, jako prvku limitujícího maximální požadavky vodoprávních úřadů na kvalitu vypouštěných odpadních vod, nejenže nepovede ke zlepšování stávajícího stavu v množství vypouštěného znečištění ale může vést i k jeho nárůstu.

Zvýšená pozornost byla během provádění revizí věnována problému nečištěných odpadních vod, odlehčovaných během srážek z kanalizace bezprostředně před ČOV nebo za jednotlivými stupni ČOV. Bylo zjištěno, že ve většině případů nejsou objem ani kvalita takto vypouštěných odpadních vod sledovány a vypouštění není upraveno samostatným povolením k nakládání s vodami ani nijak zahrnuto v podmínkách povolení pro vypouštění odpadních vod z ČOV. První odhady signalizují, že množství znečištění, obsažené v odlehčovaných vodách, je velmi významné a přitom legislativně neregulované. Proto se ČIŽP i v budoucnu bude tímto intenzivně zabývat s cílem najít účinný způsob pro snížení množství odlehčovaných odpadních vod.

Na základě informací získaných při revizích ČIŽP bylo za porušení ustanovení zák. č. 254/2001 Sb. uloženo a v roce 2011 nabylo právní moci 5 pokut v celkové výši 320 000 Kč, především za překročení povolených limitů pro vypouštění odpadních vod do vod povrchových.

Agenda poplatků za vypouštění odpadních vod do vod povrchových

V roce 2011 v období únor až duben byly vydány poplatkové výměry za rok 2010 v celkové výši 227 mil. Kč. Nejvyšší poplatky byly vyměřeny za ukazatel CHSK cca 46 mil. Kč, anorganický dusík cca 17 mil. Kč, anorganické soli (RAS) 51 mil. Kč a objem vypouštěných odpadních vod cca 122 mil. Kč. Odložená částka poplatků z titulu výstavby či modernizace čistících zařízení činí na rok 2010 15 mil. Kč, což je cca 7 % konečné částky poplatků. V období říjen až prosinec 2011 byla vydávána rozhodnutí o zálohách na poplatky pro rok 2012. Celkem bylo vydáno 1 007 zálohových výměrů na částku cca 253 mil. Kč. Trend setrvalého poklesu vyměřené částky poplatků se nemění a je dán snižujícími se poplatky za vypouštění znečištění, kdežto poplatky za objem odpadních vod ani počet zpoplatněných zdrojů se nemění.

Od 2. pololetí byly prováděny kontroly zpoplatněných subjektů s využitím kontrolních laboratoří a měřicích skupin, financovaných SFŽP. Celkový předpokládaný počet kontrol za celé období je zhruba poloviční ve srovnání s minulým obdobím – 2 600 kontrolních odběrů a 150 kontrolních měření objemu. Z tohoto počtu bylo v roce 2011 provedeno cca 900 odběrů a 60 měření.

Efektivita kontrol je z hlediska počtu zjištěných odchylek velmi nízká, což je dáno dlouhodobě nefunkčními limity pro zpoplatnění i obtížnou využitelností výsledků kontrolních laboratoří. V hodnoceném období došlo pouze ke dvěma změnám poplatků na základě výsledků kontrolní laboratoře. Přesto se i v loňském roce podařilo poplatků na základě výsledků kontrolních rozborů zvýšit, celkové navýšení činilo více než 8 mil. korun, což plně pokryje náklady na kontrolu po celé dvouleté období.

Odběry podzemních vod

V roce 2011 bylo vydáno 4 452 poplatkových výměrů stanovujících poplatků za odběr podzemní vody ve výši 731 mil. Kč. Pro platbu záloh je pro rok 2012 vydáno 4 406 zálohových výměrů ve výši 1,24 miliardy Kč. Dle novely vodního zákona č. 150/2010 Sb. v případě, kdy nedošlo ke změně rozhodných skutečností, zůstávají v platnosti zálohové výměry vydané v roce 2010 a v roce 2011 byly vydávány zálohové výměry pouze v případě změny povolení k odběru podzemní vody nebo nového odběratele. Bylo vydáno 343 nových a změněných zálohových výměrů, celkem 103 zálohových výměrů bylo zrušeno. V případech, kdy subjekt podal poplatkovou hlášení neoprávněně, vydávala inspekce usnesení o zastavení řízení (celkem 523).

V rámci kontrolní činnosti byly uloženy pokuty za nedovolené odběry podzemní vody bez povolení vodoprávního úřadu nebo v rozporu s ním a dále pokuty za neměření množství odebírané podzemní vody. Celkem bylo uloženo 77 pokut ve výši 4 473 627 Kč.

Kontroly čistíren odpadních vod velikosti od 500 do 10 000 EO

Dozor byl zaměřen především na dodržování limitních hodnot ukazatelů znečištění, jejichž výše je stanovena rozhodnutím vodoprávního úřadu, na kontrolu množství vypouštěných odpadních vod, dodržování podmínek stanovených provozním nebo manipulačním řádem a na plnění dalších podmínek rozhodnutí. V roce 2011 bylo prověřeno celkem 340 ČOV velikostní kategorie od 500 do 10 000 EO. Na základě zjištěných nedostatků bylo uloženo 42 pokut v celkové výši 1 435 tis. Kč. Vzhledem k tomu, že k porušení vodního zákona došlo pouze u 12 % kontrolovaných subjektů, lze konstatovat, že úroveň čištění odpadních vod se zlepšuje.

Kontrolami bylo zjištěno, že ČOV provozované obcemi, případně svazky obcí, dosahují horších výsledků. Naopak lepších výsledků je většinou dosahováno v zařízeních provozovaných odbornými společnostmi, které jsou v této oblasti odborně způsobilé.

Příklady uložených sankcí:

ČOV Lipence, pokuta ve výši 250 000 Kč za překračování limitních ukazatelů znečištění ve vypouštěných odpadních vodách v rozporu s podmínkami stanovenými povolením vodoprávního orgánu.

ČOV Lechovice, pokuta ve výši 250 000 Kč za porušení podmínek vodoprávního povolení a provozního řádu, způsobeného odtokem aktivovaného kalu do vodního toku.

ČOV Studeněves, pokuta ve výši 100 000 Kč za překračování maximálních hodnot stanovených ukazatelů ve vypouštěných odpadních vodách.

Kontrola hospodaření zemědělských podniků z hlediska plnění požadavků vodního zákona

Předmětem kontroly bylo zemědělské hospodaření z hlediska plnění požadavků vodního zákona, především ustanovení § 39. Kontroly byly zaměřeny zejména na vodohospodářské zabezpečení skladů hnojiv, objemných krmiv, ropných látek (včetně provozů ČS PHM), skladů přípravků na ochranu rostlin, stájových prostor, hnojných koncovek a polních složišť. Byla kontrolována povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami.

V roce 2011 bylo zkontrolováno 141 zemědělských subjektů a bylo uloženo 22 pokut v celkové výši 578 306 Kč a 29 rozhodnutí o uložení nápravných opatření, 9 správních řízení nebylo dosud pravomocně ukončeno. Odstranění drobných nedostatků bylo uloženo protokolárně a subjekty je ve stanovených termínech odstranily.

Hlavní nedostatky se týkaly skladování statkových hnojiv a objemných krmiv, manipulačních ploch ČS PHM, neschválených havarijních plánů a nedovolených odběrů podzemních vod.

Závažným řešeným případem bylo šetření podnětu podaného na subjekt AGROCENTRUM JIZERAN, a.s. Semily, který prováděl aplikaci kejdy na svažitě pozemky se zamrzlou

půdou v blízkosti vodního toku, a tím způsobil havárii na vodách. Protože ČIZP obdržela oznámení o havárii cca 2 měsíce poté, co k ní došlo, měla jen omezené možnosti dokázat, že subjekt byl původcem předmětné havárie. Nakonec bylo prokázáno, že společnost dané delikty spáchala a byla jí uložena pokuta ve výši 70 000 Kč.

Prověрка subjektů v režimu zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií

Prověřky byly prováděny na základě ročního plánu kontrol schváleného Ministerstvem životního prostředí. Kontrola subjektů probíhala ve spolupráci s orgány integrované inspekce a krajskými úřady podle zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií. Tento zákon byl v roce 2010 významně novelizován zák. č. 488/2009 Sb. Povinnosti z tohoto zákona nejsou vždy zahrnuty do bezpečnostní dokumentace.

Cílem byla kontrola všech 117 subjektů zařazených do skupiny B a vybraných 30 subjektů zařazených do skupiny A. V případě jednoho subjektu se jednalo o kontrolu nezařazeného subjektu, který byl zařazen v době tvorby plánu kontrol do skupiny A. Ve třech případech se jednalo o kontroly nezařazených subjektů naplánované oblastním inspektorátem nad rámec schváleného plánu. Celkem tedy bylo provedeno 151 plánovaných kontrol. Dále byly provedeny i kontroly nezařazených a vyřazených subjektů. Bylo ověřováno, zda údaje o umístěném množství a druhu vybraných nebezpečných látek odpovídají skutečnosti. V některých případech bylo provozovateli uloženo protokol o nezařazení přepracovat. V průběhu roku 2011 byly z působnosti zákona subjekty i vyřazovány na základě změny klasifikace umístěných nebezpečných látek a snížení jejich množství.

Jednomu subjektu byla uložena ve 3 správních řízeních pokuta – ta byla odvolacím orgánem v jednom případě zrušena a řízení zastaveno, v druhém případě byla odvolacím orgánem pokuta snížena, další rozhodnutí ještě nenabýlo právní moci. U dvou subjektů došlo k mimořádným provozním nehodám. V jednom případě došlo k závažné havárii, došlo ke zničení budov výbuchem a k usmrcení 4 zaměstnanců.

Kontrola starých ekologických zátěží

Pravidelným dozorem potencionálních i reálných zdrojů znečištění podzemních a povrchových vod jsou sledovány lokality v databázi dlouhodobých havárií ČIŽP. V roce 2011 bylo v databázi dlouhodobých havárií evidováno kolem 440 lokalit v různém stupni rozpracovanosti a různého významu z hlediska ohrožení zdrojů podzemních a povrchových vod.

Sledování sanací kontaminovaných míst, jejichž odstraňování je financováno prostředků privatizace na základě ekologické smlouvy uzavřené mezi nabyvatelem privatizovaného majetku a Ministerstvem financí ČR probíhá s čtvrtletní četností formou kontrolních dnů, při kterých inspekce kontroluje uložená opatření a soulad s projektovou dokumentací.

V roce 2011 vydala ČIŽP 40 opatření k nápravě závadného stavu, z toho 32 na opatření starých ekologických zátěží. V rámci tohoto úkolu bylo uskutečněno 461 kontrol. Kromě samotné kontrolní činnosti se ČIŽP vyjadřuje k projektům sanace, metodickým změnám, zprávám o sanaci, účastní se jednání v rámci oponentních řízení jednotlivých projektů sanace.

I v roce 2011 byl patrný trend útlumu sanačních prací související s přípravou ekotendru na odstranění všech ekologických zátěží. Ministerstvo financí vyhlásilo veřejný tendr na odstranění starých ekologických škod jednou velkou zakázkou na konci roku 2008.

I přes omezení veřejných zakázek pro jednotlivé lokality, se na některých lokalitách daří držet kontinuitu prací, problém nastává, pokud přerušením sanačních opatření dochází ke zpětné kontaminaci již vysanovaného prostor nebo k postupu kontaminace s následkem ohrožení zdrojů pitné vody. To je případ areálu ICEC Šlapanice, s. r. o., kde je rozsáhlá kontaminace podzemních vod fenoly. Po ukončení I. etapy sanace v roce 2002 zůstalo na lokalitě 50–60 m³ volných dehtů a cca 550 m³ dehtů vázaných na horninové prostředí. Kontaminace se šíří mimo areál směrem do občanské zástavby.

Kontaminace v areálu Jihostroj Velešín, a. s., je rizikem pro zdroj pitné vody Římov. Od roku 1994 se provádí ochranné udržovací sanační čerpání, poslední 3 roky je hrazeno z prostředků MF. Areál FARMAK, a. s., se nachází na severním okraji města Olomouce v městské části Klášterní Hradiško. Probíhá ochrana podzemních vod jejich čerpáním a čištěním. Zásadní zákrok bude proveden ve 2. etapě, na kterou bude vyhlášena veřejná soutěž.

I přes výše uvedené důvody útlumu sanací se podařilo přejít z přípravných činností na sanaci amalgámové elektrolýzy ve Spolaně, a. s. k aktivnímu sanačnímu zásahu ke konci roku 2011. Zhotovitel předložil projektovou dokumentaci pasivního řešení ekologické zátěže, která spočívá ve vybudování tzv. ekokontejnmentu a nepropustných těsnících stěn zapuštěných do nepropustného podloží. Tím dojde k uzavření kontaminované lokality SAE. Bohužel se stále odkládá ochrana podzemních vod v centru kontaminace.

V roce 2011 poskytla inspekce podklady pro ukončení 4 ekologických smluv na základě závěrečných kontrolních protokolů ČIŽP deklarujících splnění nápravných opatření, resp. ukončení postsanačního monitoringu, a to u následujících subjektů – George Garage, s. r. o., Krodos Servis, s. r. o., TEKAZ, s. r. o.

Kontrola monitorovacích systémů skládek v následné péči

V návaznosti na specifický úkol v roce 2010 provedla ČIŽP v roce 2011 kontroly zabezpečení uzavřených, rekultivovaných a neprovozovaných skládek a vyhodnocovala, do jaké míry jejich zabezpečení odpovídá platné legislativě a jak jsou opatření prakticky dodržována se zřetelem na ochranu vod. Ve spolupráci s orgány státní správy a v rámci ČIŽP s odděleními odpadového hospodářství byly vytipovány problémové lokality. Celkem bylo kontrolováno 60 skládek, sankce za neplnění povinností vodního zákona byly uloženy 2 subjektům ve výši 17 000 Kč. Ostatní porušení platné legislativy byla v kompetenci odpadového zákona a byly uloženy dvě sankce ve výši 410 000 Kč.

V rámci kontrolní činnosti bylo zjištěno, že následná péče o skládky odpovídá legislativě v době provozování a ukončování skládky. Rozhodnutí o provozu a následné péči o skládku jsou vydána buď podle stavebního zákona, zákona o odpadech nebo zákona o integrované prevenci.

Způsob zabezpečení, tj. překrytí a další zajištění skládky, a následný monitoring byl stanoven na základě vyhodnocení vlivu skládky na přírodní prostředí v dané lokalitě. Následná péče je z velké části zakotvena v provozním řádu skládky. Úroveň stanoveného monitoringu je různá. U některých skládek má provozovatel (obec) pouze povinnost odebírat vzorky vody z monitorovacích vrtů, a to je zejména u skládek uzavřených před rokem 1997, někdy monitoring nemá předepsanou dobu a i četnost odběrů je nízká, např. jeden odběr za rok. V jiných případech je monitoring rozpracován do několika etap, které vycházejí z konsolidace skládky a je ukončen závěrečným vyhodnocením.

Limity pro vyhodnocování povoleného znečištění byly nejčastěji stanoveny dle metodického pokynu MŽP z roku 1996 a jako nejvyšší limity jsou stanoveny hodnoty „C“, jen někdy podle místních podmínek hodnoty „B“. Z odborného hlediska v některých případech stanovené sledované ukazatele neodpovídají situaci, především povaze uloženého materiálu. V příštím roce nebudou kontroly dalších skládek probíhat na území celé republiky, ale jen v rámci jednotlivých oblastních inspektorátů.

Kontrola subjektů se závadnými látkami

V rámci této prověrky bylo kontrolováno, jak subjekty, které zacházejí se závadnými látkami, dodržují zejména povinnosti dané § 39 vodního zákona a dále jak subjekty, které vypouštějí odpadní vody s obsahem zvláště nebezpečných závadných látek do kanalizace nebo povrchového toku, dodržují podmínky povolení k vypouštění odpadních vod. Současně byl při těchto prověrkách zkontrolován celkový

vodoprávní stav subjektu a dodržování dalších povinností dle vodního zákona.

Bylo provedeno celkem 88 kontrol. V 15 případech zjistila inspekce porušení povinností dle vodního zákona a se subjektem zahájila nebo zahájí správní řízení. Dosud je pravomocných 9 rozhodnutí, která ukládají pokuty v celkové výši 520 530 Kč. Pokuty byly uloženy zejména za nedodržení podmínek daných v povolení vodoprávního úřadu, za zacházení se závadnými látkami bez schváleného havarijního plánu nebo bez řádného zabezpečení proti úniku závadných látek do půdy, podzemních či povrchových vod. V některých případech, kdy nedocházelo k bezprostřednímu ohrožení vod, uložila inspekce protokolárně opatření k nápravě závadného stavu.

Nejvyšší pokuta ve výši 400 000 Kč byla uložena subjektu EUROCHEMIE, s. r. o., který se dopustil tří správních deliktů dle vodního zákona, a to skladování závadných látek bez souhlasu vodoprávního úřadu a bez schváleného havarijního plánu a zařízení, ve kterém byly závadné látky skladovány, nebylo zabezpečeno proti nežádoucímu úniku závadných látek.

Kontroly plnění povinností při zacházení se závadnými látkami probíhají nejen v rámci složkového úkolu, ale i při dalších kontrolách. I v těchto případech jsou hlavními zjištěnými nedostatky skladování a manipulace se závadnými látkami na nedostatečně vodohospodářsky zabezpečených plochách, provozování činnosti bez schváleného havarijního plánu a řádného provedení zkoušek těsnosti. Kontrolní činnost v této oblasti bude i nadále pokračovat.

Kontrola provozu malých vodních elektráren

Kontrola provozu malých vodních elektráren (dále MVE) byla zaměřena na dodržování minimálního zůstatkového průtoku (dále MZP) a dalších ustanovení vodního zákona. V rámci složkového úkolu bylo zjišťováno zejména následující: existence platného vodoprávního povolení k nakládání s vodami, manipulační a provozní řád schválený vodoprávním

úřadem, technické zabezpečení MZP, samotné dodržování MZP, zabezpečení průchodu pro migraci ryb a způsob skladování a nakládání se závadnými látkami na MVE (oleje a tuhá mazadla apod.). Informace z kontrol jsou ukládány do databáze v rozsahu požadovaném MŽP.

V roce 2011 bylo zkontrolováno 68 MVE. Na základě provedených kontrol bylo uloženo 9 rozhodnutí o pokutě v celkové výši 142 000 Kč, 5 správních řízení není pravomocně ukončeno a 1 zahájené správní řízení o uložení nápravných opatření bylo zastaveno (subjekt splnil daná opatření před vydáním rozhodnutí). V některých případech provozovatelé MVE odstranili dílčí nedostatky již před zahájením správního řízení o uložení opatření k nápravě, takže už nebylo nutné zahajovat správní řízení.

Hlavní nedostatky, které byly při kontrolách zjištěny byly následující: povolení k nakládání s vodami nebyla časově omezena (33 případů), manipulační řády nebyly zpracovány či schváleny vodoprávním úřadem (10 případů), nebyl dodržen MZP (8 případů), vodočetné latě či vodní značky byly chybně instalovány či zcela chyběly (cca 25 %) a chybělo platné povolení k nakládání s vodami (2 případy).

PŘEHLED PLNĚNÍ SPECIFICKÝCH ÚKOLŮ – SHRUTÍ

Při plnění specifických úkolů, které nejsou závazné pro celé území republiky, se oblastní inspektoráty zaměřují na problematické oblasti a činnosti svého regionu. V roce 2011 probíhaly kontroly v rámci 27 specifických úkolů a celkem bylo provedeno 592 kontrol. Téměř 63 % úkolů navazovalo na podobnou či stejnou problematiku kontrolní činnosti, která byla řešena v minulém roce. Opakovaně byly prováděny např. prověrky čerpacích stanic pohonných hmot, průmyslových areálů a chemických provozů, nebo kontrola bodových zdrojů znečištění v rozptýlené zástavbě. Pravidelně jsou kontrolovány i zdroje v povodí významných vodárenských nádrží. Tyto kontroly v roce 2012 budou řešeny v rámci nového složkového úkolu – Kontroly ochranných pásem vodních zdrojů.

Podobně jako v předchozím roce, tak i v roce 2011 bylo zjištěno, že po několikaletých a důsledných kontrolách zdrojů znečišťování v povodí Botiče bylo zaznamenáno zlepšení kvality povrchových vod v povodí toku, a to zejména díky zlepšení technologické kázně a postupům při čištění odpadních vod. Na základě zjištění při plnění specifických úkolů bylo zahájeno 130 správních řízení, z nichž 21 řízení bylo o nápravném opatření. Uložená výše pokut za sledované období byla více než 2,280 mil. Kč. Vzhledem k některým neukončeným správním řízením, není výše všech uložených rozhodnutí o pokutě konečná.

VÝZNAMNÉ PŘÍPADY

BALTOM, s. r. o.

Při kontrole skládek paliv vyrobených v rámci sanace lagun DIAMO v Ostravě v obcích Sedliště ve Slezsku a Vratimov zjistila inspekce porušení povinností vodního zákona při zacházení se závadnými látkami, jejichž vlastnosti na základě provedených rozborů palivo vykazuje. Na lokalitě Vratimov subjekt s palivem v množství min. 5 000 t nakládal bez vypracovaného a schváleného havarijního plánu a palivo bylo skladováno na ploše vodohospodářsky nezabezpečené proti únikům do životního prostředí. Na základě těchto skutečností a s přihlédnutím k tomu, že nebyly zjištěny negativní následky ve vodách a horninovém prostředí byla subjektu uložena pokuta ve výši 500 000 Kč, která byla potvrzena odvolacím orgánem. Správní řízení probíhající na základě zjištění na skládce v obci Sedliště ve Slezsku není dosud dokončeno.

„ZEPIKO“, spol. s r. o.

V průběhu roku 2011 řešila inspekce podnět na ukládání certifikovaného výrobku PRESTAB používaného k rekultivaci skládek. Tento výrobek byl ukládán do vytěžené cihelny v Ivanovicích na Hané a do pískovny v Orlovicích. Ve výluhu z PRESTABu bylo zjištěno nadlimitní množství síranů (10-ti násobek normy na pitnou vodu) a na základě tohoto zjištění bylo zpracováno hydrogeologické posouzení vhodnosti

lokalit k ukládání výrobku. Dle tohoto posudku ukládání PRESTABu na lokalitě v Ivanovicích na Hané nepředstavuje riziko pro životní prostředí a inspekce vydala pro tuto lokalitu rozhodnutí o uložení opatření k minimalizaci tvorby výluhů. Na lokalitě v Orlovicích nelze vyloučit ohrožení infiltračního území zdroje podzemní vody, a proto vydala ČIŽP rozhodnutí o zastavení činnosti. Odvolací orgán vrátil rozhodnutí inspekci k novému projednání. V rámci tohoto projednání a za účasti dalších odborníků z oblasti hydrogeologie bylo rozhodnutí o zastavení činnosti zrušeno a subjekt zajistí vybudování monitorovacího systému k zajištění ochrany jímacího území.

SETRA, spol. s r.o

U subjektu bylo zjištěno porušování vodního zákona při provozování kompostáren ve Větrném Jeníkově a Vyskytné nad Jihlavou. V obou areálech neučinil provozovatel taková opatření, aby výluhové vody z kompostáren, které mají povahu látek závažných vodám, neodtékaly z areálu a nevnikly do povrchových nebo podzemních vod a zároveň provozoval obě zařízení bez schváleného havarijního plánu. Za porušování ustanovení vodního zákona byla subjektu na každé lokalitě uložena pokuta ve shodné výši 70 000 Kč. Proti oběma pokutám se subjekt odvolal a odvolací orgán obě rozhodnutí inspekce potvrdil. Společnost SETRA, spol. s r. o. následně podala na obě rozhodnutí MŽP žalobu k Městskému soudu v Praze.

V současné době probíhají se subjektem další dvě správní řízení za opakované porušování vodního zákona.

ZÁVĚRY KONTROLNÍ ČINNOSTI

Zaměření a objem kontrol byl v roce 2011 shodný s předchozími roky. Při plánování kontrolní činnosti se kladl důraz na kontroly hlavních znečišťovatelů vypouštějících odpadní vody a dále na významné průmyslové a zemědělské podniky. Z kontrolních zjištění vyplynulo, že tyto významné zdroje nemají trvale velké problémy s dodržováním legislativy. To je dáno jednak zodpovědnějším přístupem těchto subjektů k ochraně životního prostředí a také soustavnou činností

1. BALTOM, s.r.o. – Laguny Ostramo

2. ZEPIKO, spol. s r. o. – PRESTAB

3. SETRA, s. r. o.

inspekce zaměřenou na tuto oblast. Většina problematických případů vzniká z neplánovaných kontrol prováděných na základě podaných podnětů a havárií. V těchto případech je šetření, zjišťování důkazů a dalších podkladů mnohem časově a administrativně náročnější a zejména v případě řešení podnětů se jedná o případy s méně významným dopadem na životní prostředí.

V průběhu roku byly i nadále sledován a vyhodnocován aktuální stav při odstraňování starých ekologických zátěží. V této oblasti však v důsledku přípravy ekotendru docházelo ke stagnaci a jsou prováděny pouze nejnutnější činnosti se zajištěním financování.

5.3 ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ, CHEMICKÉ LÁTKY A BIOCIDNÍ PŘÍPRAVKY

KONTROLNÍ ČINNOST V ROCE 2011

Inspektoři OOH, v rámci všech inspekčních činností, kterých bylo celkem 3 937, provedli 2 990 kontrol, z toho bylo 1 095 plánovaných a 1 895 neplánovaných. Prověřeno bylo celkem 219 subjektů, které provozují svou činnost na základě integrovaného povolení. Šetřeno bylo celkem 490 přijatých podnětů, inspekce celkem 98 podnětů předala jiným orgánům státní správy a podala 1 trestní oznámení. Inspektoři OOH se v roce 2011 účastnili šetření 5 havárií.

Za porušení zjištěná při kontrolách bylo zahájeno celkem 907 správních řízení, právní moci nabylo celkem 894 rozhodnutí o uložení pokuty. V roce 2011 nabyla právní moci rozhodnutí o uložení pokuty v celkové výši 48 165 900 Kč. V porovnání s výsledky roku 2010 bylo provedeno méně kontrol a celková částka pravomocných pokut je rovněž nižší. Hlavním důvodem současného stavu je skutečnost, že šetřené případy jsou složitější a jejich řešení zabere více času. Účastníci

řízení ve stále větší míře využívají možnosti nechat se zastupovat právním zástupcem. Dalším důvodem je samozřejmě rovněž dlouhodobé snižování počtu pracovníků inspekce.

Při shromažďování podkladů pro provádění všech kontrol využívají všichni inspektoři OOH v maximální míře veškeré inspekci dostupné softwarové vybavení, zvláště programy pro editaci celorepublikových údajů z ročních hlášení o produkci a nakládání s odpady. Pracovníci OOH dále vydali v roce 2011 celkem 486 vyjádření pro jiné orgány, dále 189 stanovisek pro SFŽP a 127 posouzení auditů.

Dobrá spolupráce ČIŽP OOH s ostatními orgány státní správy se rozvíjela i v roce 2011. Nejčastěji ČIŽP OOH spolupracuje s pracovníky MŽP, dále KÚ, Policie, celních úřadů, ČOI, SFŽP, KHS, úřadů ORP a živnostenských úřadů. Vzájemně spolupracují při řešení konkrétních případů a rovněž společně usilují o zkvalitnění příslušné legislativy.

Na poli mezinárodní spolupráce se zástupci OOH každoročně účastní jak konferencí pořádaných mezinárodní neziskovou organizací IMPEL, tak akcí pořádaných v rámci projektů, do kterých se ČIŽP OOH dlouhodobě aktivně zapojuje. ČIŽP zastupuje ČR v projektu „Enforcement Action III“, jehož cílem je mimo jiné dosažení jednotného kontrolního postupu kontrolních orgánů členských států ES a důsledného sankčního postihu za nelegální přeshraniční přepravu odpadů, a rovněž v projektu „Waste sites“, který je zaměřen na kontrolu zařízení nakládajících s odpady. V oblasti chemických látek a nařízení REACH má ČIŽP, a tím i ČR, rovněž svého zástupce ve Fóru Evropské agentury pro chemické látky.

Pracovníci ČIŽP OOH splnili v roce 2011 roční plán kontrolních akcí. Značný objem inspekční činnosti vykonali neplánovaně nebo na základě stovek podnětů. Počet zahájených správních řízení o uložení pokuty a celková výše uložených pokut dokazují, že systematické provádění kontrol nakládání s odpady je nezbytné, neboť v této oblasti stále přetrvává mnoho problémů. Z výsledků kontrolní činnosti v roce 2011 je patrné, že dodržování platných právních

předpisů je základní podmínkou solidního a úspěšného podnikání v oblasti nakládání s odpady.

PŘEHLED PLNĚNÍ SLOŽKOVÝCH ÚKOLŮ

Zařízení k odstraňování a úpravě odpadů

V rámci složkového úkolu byly zkontrolovány skládky, spalovny, zařízení k úpravě odpadů a dále tzv. „černé skládky“, nelegální skládky stavebního a demoličního odpadu a nepovolené terénní úpravy. Kontrolováno bylo rovněž pálení odpadů.

V roce 2011 bylo provedeno celkem 320 kontrol (165 plánovaných, 155 neplánovaných), z toho 79 na základě přijatých podnětů. Pokuty uložené ke konci loňského roku dosáhly částky 4 538 000 Kč. Bylo zkontrolováno celkem 159 skládek odpadů. Bylo zahájeno 21 správních řízení a vydáno 15 pravomocných rozhodnutí o pokutě. Celková částka pokut ke konci roku dosáhla 1 705 000 Kč. Kontrolovány byly rovněž skládky zrekultivované a uzavřené skládky v režimu následné péče. Nejčastějším porušením bylo neprovádění monitoringu, obnažení těsnicí vrstvy uzavřené skládky, absence rekultivační vrstvy zeminy, porušení geotextílie a těsnicí fólie. U aktivních skládek byl zjištěn nedostatečný překryv a hutnění ukládaných odpadů, přijímání nepovoleného odpadu, odstraňování odpadů mimo zabezpečené těleso skládky, neodebírání vzorků průsakové vody, nepřevádění finančních prostředků na vázaný účet, nesprávné ukládání odpadu s obsahem azbestu. Byla také uložena sankce za neinformování příslušných orgánů o havarijní situaci.

Zkontrolováno bylo rovněž 21 spaloven odpadů. Bylo zahájeno 5 správních řízení o uložení pokuty a vydáno 5 pravomocných rozhodnutí. Celková výše pokut dosáhla 355 000 Kč. Při kontrolách spaloven odpadů bylo pouze v ojedinělých případech zjištěno porušení zákonných povinností. Obecně se jednalo o nedodržování provozního řádu zařízení.

Dále bylo zkontrolováno 40 zařízení k úpravě odpadů. Byla zahájena 4 správní řízení o pokutě a 4 pokuty nabyly právní

moci v celkové výši 355 000 Kč. Kontrolovány byly provozy dekontaminačních ploch a deemulgační stanice. Inspekce se zaměřila rovněž na kontrolu osvědčení o vyloučení nebezpečných vlastností odpadů.

Dalších 100 kontrol bylo provedeno u ostatních zařízení. Bylo zahájeno 31 správních řízení a uloženo 25 pravomocných pokut v částce 2 283 000 Kč. Jednalo se zejména o případy protiprávního odstraňování odpadů, provádění nepovolených terénních úprav za použití odpadů a pálení odpadů. V drtivé většině byly kontroly prováděny na základě přijatých podnětů. V několika případech byly uloženy pokuty v přestupkovém řízení.

Zařízení k využívání odpadů

Kontrolována byla zařízení k úpravě (využití) odpadů, jejichž výstupy jsou vykazovány jako „neodpad“ (výroba paliv z odpadů, výroba recyklátů). Dále zařízení k využívání upotřeбенých pneumatik, zařízení k úpravě biologicky rozložitelných odpadů, využívání odpadů na povrchu terénu. Z celkového počtu 279 kontrolovaných subjektů bylo 73 kontrol uskutečněno na základě podaných podnětů. Bylo zahájeno 69 správních řízení a 65 rozhodnutí nabylo právní moci. Celková výše pokut v právní moci činila 6 571 000 Kč.

V problematice využívání odpadů bylo zjištěno časté porušování zákona o odpadech při kontrolách nakládání s odpady na rekultivačních stavbách, zejména nedodržování provozních řádů zařízení či překračování limitů pro jejich využívání na povrchu terénu. Další významné porušování zákona bylo zjišťováno při nakládání s kaly z čištění komunálních odpadních vod v kompostárnách (nedodržení technologických postupů a nevedení evidence).

Zařízení ke sběru a výkupu odpadů

Inspektoři prověřili celkem 231 stacionárních sběrů a výkupů odpadů, mobilních zařízení pro sběr odpadů, sběrných míst a sběrných dvorů obcí. Při kontrolách byl mimo jiné kladen důraz na povinnosti spojené se sběrem a výkupem barevných kovů, plastů, papíru, pneumatik, baterií, stavebních

a infekčních odpadů a na kontrolu neoprávněného přijímání autovraků, elektroodpadů nebo jejich částí a rovněž na kontrolu neoprávněného rozebírání elektrozařízení a elektroodpadů.

Z celkového počtu šetření bylo 103 naplánováno, 128 bylo provedeno neplánovaně, z toho 62 kontrol bylo provedeno na základě podnětu. Bylo zahájeno celkem 99 správních řízení o uložení pokuty, celkem 140 rozhodnutí a příkazů o uložení pokut v celkové výši 13 465 000 Kč nabylo v průběhu roku 2011 právní moci. Celkem 2 pokuty dosáhly výše 1 000 000 Kč, nejvyšší uložená pokuta činila 1 100 000 Kč.

Nejčastěji zjištěným porušením bylo provozování zařízení ke sběru a výkupu odpadů v rozporu se schváleným provozním řádem, nakládání s odpady v zařízeních a na místech, která nejsou zákonem o odpadech k nakládání s odpady určena, neoprávněné přebírání odpadů, nevedení předepsané evidence a nepodávání úplného hlášení o produkci a nakládání s odpady. Opět bylo zjištěno, že krajské úřady schvalují některým subjektům provozní řády, které nejsou zcela v souladu se zákonem o odpadech. Takové případy je obtížné sankcionovat, subjekt jedná v dobré víře a není si vědom svého porušení.

Zařízení ke sběru, výkupu a zpracování autovraků

V roce 2011 provedli inspektoři všech oblastních inspektorátů celkem 94 místních šetření, 42 subjektů bylo prověřeno plánovaně, 52 neplánovaně, z toho 24 šetření proběhlo na základě přijatého podnětu. Za zjištěná porušení bylo zahájeno 34 správních řízení o uložení pokuty, 49 rozhodnutí a příkazů o uložení pokut v celkové výši 2 503 500 Kč nabylo právní moci.

Při kontrolách bylo zjištěno, že se velmi rozšířil způsob, kdy fyzické osoby oprávněné k podnikání rozebírají často ve velkém autovraky v provozovnách, které k této činnosti nejsou podle zákona o odpadech určeny, v mnoha případech se jednalo o rozebírání osobních automobilů dokonce fyzickými osobami nepodnikajícími. Významným zjištěním poslední

doby je skutečnost, že některá zařízení ke sběru autovraků vydávají řádově stovky potvrzení o ekologické likvidaci autovraků, aniž by dotčené autovraky byly do zařízení přijaty. Často je potvrzení o ekologické likvidaci vystaveno i při předání neúplného vozidla nebo dokonce jen jeho části. Současnému stavu nakládání s autovraky v mnohém přispívají i v zákoně o odpadech nejednoznačně formulované povinnosti provozovatelů zařízení ke sběru a zpracování autovraků.

Zpětný odběr použitých výrobků

Bylo provedeno celkem 144 kontrol zpětného odběru výrobků – elektrozařízení, baterií, pneumatik a olejů. Kontroly byly plánovány na základě poznatků z minulých let a rámcově byly zaměřeny na plnění povinností zajištění zpětného odběru individuálně plnících výrobců elektrozařízení a baterií a povinných osob podle § 38 zákona o odpadech, dále na povinnosti zajištění zpětného odběru posledními prodejci. Bylo uloženo 23 pravomocných pokut v celkové výši 347 000 Kč.

Elektrozařízení a elektroodpady

Inspekce opětovně řešila případy tzv. „free riders“ (osob, jež se nepodílejí spolu s ostatními výrobci na vytvoření systému sběru a zpracování elektroodpadů) a finanční nepřispívání výrobců na tzv. historická elektrozařízení. Bylo provedeno celkem 74 šetření a zahájeno 21 správních řízení o uložení pokuty. Celková výše pravomocných pokut dosáhla 187 000 Kč.

Zpětný odběr ostatních výrobků - baterie, pneumatiky a oleje

Kontroly byly zaměřeny zejména na povinnosti výrobců a prodejců baterií v souvislosti s transpozicí tzv. „baterkové směrnice“. Inspekce rovněž odebírala vzorky baterií a akumulátorů (tužkových, válečkových a knoflíkových) s cílem prověřit, zda odpovídají legislativním požadavkům na obsah těžkých kovů. Z výsledků analýz vyplynulo, že se na náš trh ojediněle stále dostávají baterie zejména z Asie, které nevyhovují požadavkům na obsah kadmia nebo rtuti. Problematiké je však v některých případech vypátrat dovozce.

Standardně byly prováděny kontroly povinných osob i posledních prodejců pneumatik a olejů a rovněž zpracovatelů těchto komodit. Bylo provedeno 83 kontrol u subjektů, jež mají povinnost zajišťovat systém zpětného odběru baterií, pneumatik a olejů. Bylo provedeno 13 kontrol výrobců baterií, 6 kontrol povinných osob (pneumatiky, oleje), 62 kontrol posledních prodejců těchto komodit a 2 kontroly zpracovatelů pneumatik. Bylo zahájeno celkem 12 správních řízení a pravomocně uloženy pokuty v celkové výši 160 000 Kč. V případě přenosných baterií bylo nejčastěji zjištěným porušením nesprávné informování spotřebitele o možnosti odevzdání baterií na místo zpětného odběru nebo přímo v prodejně. Ve většině případů je systém zpětného odběru přenosných baterií již velmi dobře implementován a rozšířen. Z kontrolní praxe vyplývá, že nejméně funkční je systém zpětného odběru použitých pneumatik u pneuservisů, kde většinou funguje pouze v režimu „kus za kus“. Tento dlouhodobě kritizovaný stav je částečně důsledek jednak špatné legislativy, částečně je zaviněn skutečností, že pro tyto komodity neexistuje žádný kolektivní systém.

Kontroly průmyslových podniků a jiných původců odpadů

Kontroly původců odpadů byly zaměřeny na široké spektrum podnikatelských aktivit a záměrů. Kontrolovány byly jak velké podniky, tak subjekty střední a malé. Bylo provedeno 1 037 kontrol, z toho 183 na základě podnětů. Za veškerá zjištěná porušení bylo zahájeno 290 správních řízení o uložení pokuty. Celková výše 286 pravomocných pokut činí 9 548 000 Kč. Nejvyšší uložená pokuta představovala částku 500 000 Kč.

Kontroly byly primárně zaměřeny na původce rizikových druhů odpadů, na původce produkující velké množství odpadů a rovněž byly prováděny kontroly v návaznosti na nesrovnalosti v údajích zjištěných v ročních hlášeních o produkci a nakládání s odpady. Kontrolovány byly též velké obchodní řetězce, kdy byla kontrolní činnost zacílena komplexně na dodržování zákona o odpadech, zejména na třídění odpadů, produkci nebezpečných odpadů a předávání

odpadů oprávněným osobám. Další skupinou původců odpadů, na které se inspekce v roce 2011 zaměřila, byly obce. Kontrolováno bylo plnění povinností obcí jako původců a držitelů odpadů a současně nakládání obcí se zpětně odebranými výrobky.

Na základě žádosti MŽP provedla inspekce mimořádnou, časově omezenou kontrolní akci, zaměřenou na povinné osoby a jejich povinnosti týkající se problematiky nakládání s PCB. Účelem kontrolní akce bylo reálné zjištění stavu splnění povinností odpovědných osob ve vztahu k odstranění zařízení s obsahem PCB nebo k jejich dekontaminaci do konce roku 2010. V rámci této kontrolní akce bylo zkontrolováno 52 subjektů. Následně bylo zahájeno 14 správních řízení, výše doposud pravomocně uložených sankcí byla 110 000 Kč. Řada těchto případů je však stále v šetření.

Kontroly plnění povinností dle zákona o obalech

Bylo prověřeno 155 subjektů, které se zabývaly dovozem, přeshraniční přepravou nebo výrobou baleného zboží. Za zjištěná porušení bylo vedeno 73 správních řízení, právní moci nabylo 68 rozhodnutí. Celková výše sankcí, které byly těmito rozhodnutími pravomocně uloženy, činila 1 840 000 Kč.

Nejvyšší sankce ve výši 445 000 Kč byla pravomocně uložena za neplnění povinností při dovozu a přeshraniční přepravě balených dílů pro automobilovou výrobu. Dle zjištění ČIŽP byly takto uváděny na trh tisíce tun obalů, společnost nezaslala včas zápis do Seznamu osob, nevedla evidenci dle vyhlášky a nezajistila využití odpadů z obalů.

V rámci kontrol byla zjištěna závažná porušení z hlediska nastavení systému nakládání s odpady z obalů, konkrétně zajištění jejich využití. Za tato porušení byly uloženy dvě sankce, každá ve výši 250 000 Kč. V rámci šetření podnětů zaslanych Celními úřady na dovozy baleného zboží, při kterých nebyly splněny podmínky zákona o obalech, byly uloženy sankce ve výši desítek tisíc korun. Dále byly kontrolovány

obchodní řetězce, které prodávají balené zboží spotřebiteli (drogerie, potraviny). Zboží je z velké části dováženo z Německé spolkové republiky.

Závěrem lze konstatovat, že při kontrolách plnění povinností dle zákona o obalech se objevují stále závažnější porušení.

Kontroly dodržování chemického zákona

V roce 2011 bylo zkontrolováno za chemický zákon 658 subjektů. Výběr konkrétních kontrolovaných subjektů byl určován oblastními inspektoráty. Kontroly dle chemického zákona zahrnovaly dozor klasifikace, balení a označování nebezpečných chemických přípravků (367 subjektů), dozor dle nařízení o detergentech (18 subjektů) a dozor nařízení REACH (273 subjektů).

Kromě toho ČÍŽP prováděla kontroly v rámci systému RAPEX (155 subjektů). Kontroly se uskutečnily na základě oznámení poskytnutých Ministerstvem průmyslu a obchodu. Ze šetřených 16 oznámení byly ČÍŽP nalezeny dva výrobky, které byly prodávány v ČR spotřebitelům. Jednalo se o lepidlo Super Glue s nadlimitním množstvím toluenu a chloroformu a lepidlo ze sady na opravu automobilových pneumatik.

ČÍŽP v roce 2011 zaměřila část kontrol přímo na skupiny výrobků, které představují chemické riziko pro spotřebitele. Jednalo se zejména o žíravé přípravky určené k čištění v domácnosti a přípravky bazénové chemie. Po celé České republice inspektoři náhodně zkontrolovali 57 výrobků a uložili 12 pokut v celkové výši 280 000 Kč.

V druhém čtvrtletí roku 2011 provedly oblastní inspektoráty kontroly povinností předávání informací o SVHC látkách v předmětech (jedná se o „látky vyvolávající velké obavy“, které byly identifikované jako karcinogenní, mutagenní, toxické pro reprodukci, perzistentní nebo bioakumulativní (seznam lze nalézt na adrese <http://echa.europa.eu/web/guest/candidate-list-table>). Celkem bylo zkontrolováno 27 subjektů, které dodávaly především plastové výrobky

s obsahem ftalátů. Porušení čl. 33 nařízení REACH bylo shledáno u 5 subjektů. Celkově bylo uděleno 5 pokut v celkové výši 50 000 Kč.

V roce 2011 nabylo právní moci za chemický zákon celkem 161 rozhodnutí o pokutě. Pokuty byly stanoveny v celkové výši 3 965 500 Kč. Nejvyšší pravomocná pokuta dosáhla částky 480 000 Kč.

Pokuty byly uloženy z hlediska neplnění požadavků chemického zákona za klasifikaci chemických přípravků a za nesprávné balení a označování nebezpečných chemických přípravků. Některé společnosti neplnily povinnosti vyplývající z nařízení REACH a nařízení o detergentech. ČÍŽP v roce 2012 opět plánuje provádět kontroly dle chemického zákona pro předem určenou skupinu výrobků, neboť se způsob kontrol osvědčil.

Kontroly dle zákona o biocidních přípravcích

ČÍŽP zkontrolovala v roce 2011 dle zákona o biocidních přípravcích 50 subjektů a v devíti případech shledala porušení tohoto zákona. Neplnění požadavků zákona spočívalo převážně v nedostatečném označování biocidních přípravků. V roce 2011 nabylo právní moci třináct rozhodnutí o pokutě. Celková výše uložených pokut činila 160 500 Kč.

PŘEHLED PLNĚNÍ SPECIFICKÝCH ÚKOLŮ – SHRNUÍ

Jednotlivé oblastní inspektoráty se zaměřily na to, jak s odpady nakládají obce, zdravotnická a pečovatelská zařízení, zemědělské a potravinářské podniky a logistická centra.

Bylo provedeno celkem 106 místních šetření, na základě zjištěných porušení bylo zahájeno 42 správních řízení o uložení pokuty, 46 pokut v celkové výši 1 815 500 Kč nabylo právní moci.

VÝZNAMNÉ PŘÍPADY

Inspektoři OOH jako každoročně šetřili i v roce 2011 celou řadu případů, které by zasloužily zvláštní komentář. Za závažné lze považovat všechny případy, při jejichž řešení byly uloženy pokuty dosahující výše 100 000 Kč a více. Na tomto místě uvedeme jen několik nejvýznamnějších případů, všechny další je možné nalézt na webové stránce ČIŽP.

ALFA GREEN POWER, s. r. o.

Tato společnost jako osoba, která není oprávněná na území Ústeckého kraje k nakládání s odpady, v období od ledna do března 2011 nechala z Německa navozit do areálu bývalého kravína v Libčevsi nejméně 800 tun odpadu plastů a kaučuku, a s tímto odpadem v předmětném areálu do července 2011 dále neoprávněně nakládala. Přibližně 100 tun odpadu bylo v areálu uloženo v uzamčené hale, zbývajících asi 700 tun v bývalé silážní jámě. Společnost předmětné odpady nebezpečila např. před vznikem požáru (což se opakovaně v předmětném areálu stalo již v roce 2006), čímž vzniklo nebezpečí ohrožení životního prostředí. Společnost s inspekcí řádně nespolupracovala, nedodala na její výzvu požadované podklady a její zmocněnec se ve svých vyjádřeních uchýlil i k hrubým urážkám pracovníků ČIŽP. Společnosti byla uložena pravomocná pokuta ve výši 1 mil. Kč. Veškerý odpad byl již z areálu odvezen zpět do Německa.

KOHOUT invest v. o. s. – terénní úprava „Závrbek“

Kontrolou bylo zjištěno, že v zařízení došlo k masivnímu odtěžení silných vrstev podložních štěrků (mnohdy až do hloubky 5 m pod úroveň původního terénu) a k odkrytí hladiny podzemní vody, přestože provozním řádem bylo povoleno odtěžení štěrkové vrstvy v tloušťce 50–60 cm. Pro porušení provozního řádu zařízení, za správní delikt dle ust. § 66 odst. 3 písm. d) zákona o odpadech, bylo dne 29. 6. 2011 společnosti KOHOUT invest v. o. s., vydáno rozhodnutí o pokutě ve výši 5 mil. Kč, kterou v rámci odvolání OVSS VIII snížil na 4,5 mil. Kč, a toto nabylo právní moci dne 31. 12. 2011.

1. LIBČEVES

2. ZÁVRBEK

ZÁVĚRY KONTROLNÍ ČINNOSTI

Plán kontrolních akcí pro rok 2011 se inspektorům OOH podařilo splnit a kromě plánovaných kontrol provést řadu šetření na základě podnětů občanů a ostatních správních orgánů. Hodnocení jednotlivých složkových i specifických úkolů ukazuje, že přes zlepšení situace s dodržováním platných předpisů je potřeba trvale a pravidelně provádět dozorovou činnost pokud možno u všech typů zařízení k nakládání s odpady, a rovněž u širokého spektra původců odpadů. Uložené pokuty, které v některých zvláště závažných případech dosáhly výše několika milionů korun, ukazují, že některé podnikatelské subjekty nemají v úmyslu platnou legislativu náležitým způsobem respektovat. V závažných případech inspekce neváhá a při neplnění uložených opatření k nápravě využívá i institutu ukládání tzv. donucovacích pokut dle správního řádu. Takto uložená pokuta může dosáhnout až odhadnuté výše nákladů na splnění nápravného opatření. Na druhou stranu, tyto postupy jsou aplikovatelné jen u některých případech.

V porovnání s výsledky roku 2010 bylo provedeno méně kontrol a celková částka pravomocných pokut je rovněž nižší. Hlavním důvodem současného stavu je skutečnost, že šetřené případy jsou složitější a jejich řešení zabere více času. Účastníci řízení rovněž ve velké míře využívají možnosti podat proti rozhodnutí inspekce odvolání. Dalším důvodem je rovněž dlouhodobé snižování počtu pracovníků inspekce.

Podnikání v oblasti odpadového hospodářství je stále ekonomicky zajímavé. Vždy je však nutné dodržovat stanovená pravidla. Kontrolní praxe roku 2011 ukázala, že značná část podnikatelských subjektů, i přes častou novelizaci, platnou legislativu dodržuje. Možné zisky jsou však někdy motivujícím prvkem k provádění činností za hranicí zákona. Snahou inspekce bylo, a vždy bude dodržovat při správním trestání základní princip, a sice, že deliktní činnost se nikomu nesmí vyplácet.

5.4 OCHRANA PŘÍRODY A CITES

KONTROLNÍ ČINNOST V ROCE 2011

V roce 2011 provedlo OOP 945 plánovaných a 1 346 neplánovaných kontrol subjektů, celková inspekční činnost pak představovala objem 2 628 šetření. Plánovaná činnost zahrnuje plnění složkových a specifických úkolů. Neplánovaná činnost je výsledkem obdržení podnětů a vlastních zjištění v návaznosti na kontrolní činnost.

Oproti předcházejícím letům došlo v roce 2011 třetí rok po sobě k pozastavení výrazného trendu nárůstu počtu šetřených podnětů – snížení počtu z 1 140 na 951 přijatých podnětů, tedy pokles o 17 %. Přesto je objem práce velmi vysoký a omezuje možnosti provádění jiné plánované činnosti. Struktura jednotlivých případů zůstává téměř beze změn a stále zahrnuje téměř všechny zájmy chráněné zákonem. Oprávněnost podnětů byla s regionálními odchylkami od 30 do zhruba 50 %, tedy až v polovině případů inspekce přistoupila k dalšímu šetření došlých podnětů s následným vedením přestupkového či správního řízení. Snížení v celkovém počtu podnětů však v mnoha případech nahradila složitost následného řešení zjištěného protiprávního jednání. Menší část podnětů OOP řešilo ve spolupráci s jinou odbornou složkou ČÍŽP.

Nejvíce podnětů se již tradičně týkalo ochrany dřevin rostoucích mimo les, zahrnující neoprávněné kácení a poškozující ořezy stromů. Druhou nejpočetnější skupinou byly podněty upozorňující na druhovou ochranu, kde významný nárůst zaznamenala problematika ochrany rorýsů a netopýrů při zateplování panelových budov. Významné zastoupení měla i nejrůznější škodlivá činnost na území zvláště chráněných částí přírody a podezření na poškozování významných krajinných prvků.

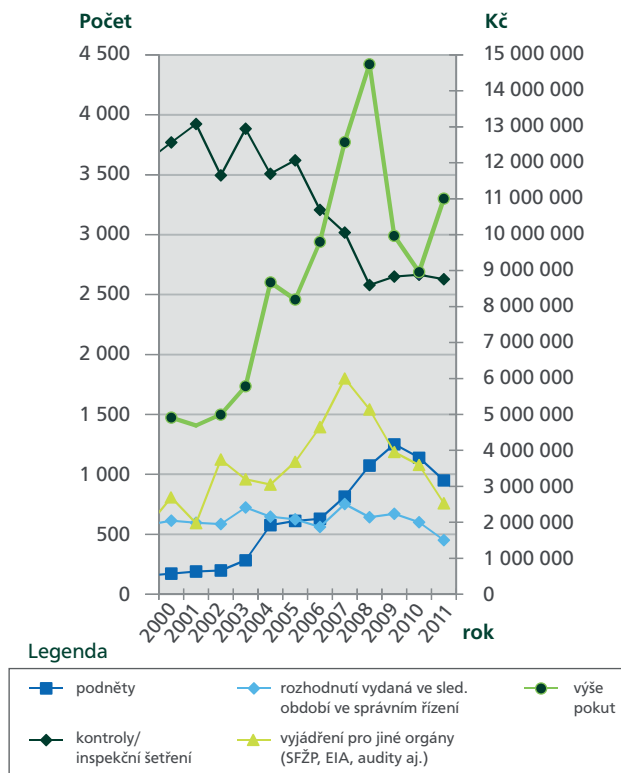
OOP v roce 2011 vydalo 616 správních rozhodnutí, z toho 415 sankčních, 35 opatření k nápravě a 108 omezení či

zastavení činnosti. Celková výše uložených pokut činila 11 005 550 Kč, z toho 9 832 000 Kč právníkům a fyzickým osobám podnikajícím, 1 173 550 Kč fyzickým osobám nepodnikajícím. Bylo vydáno 58 rozhodnutí o odebrání neoprávněně držaných jedinců, a 24 předběžných opatření. Klesl i počet podaných trestních oznámení.

Celková výše uložených pokut na jednotlivých OI je ovlivněna celkovým počtem vydaných rozhodnutí, charakterem případů, kvalitou výkonu státní správy, a v neposlední řadě také postupem MŽP v odvolacím řízení. Neméně významná je také důsledná preventivní činnost inspektorů OOP. V roce 2011 vypracovalo OOP celkem 748 vyjádření k problematice posuzování vlivu záměru na životní prostředí. Přestože byla problematika EIA přesunuta na oddělení integrace, které tuto činnost vykonává, časová a odborná náročnost leží na odborných odděleních. Téměř všechny dokumentace je třeba pečlivě prostudovat, a to bez ohledu na to, zda je záměr jednoduchý v přírodně chudém území, nebo bude dotčeno území přírodně bohaté. K nejsložitějším patří záměry na výstavbu průmyslových objektů, větrných elektráren, a liniových dopravních a energetických staveb. Nejčastějším nedostatkem je absence biologického průzkumu nebo jeho odborná nebo časová neúplnost, popř. nerespektování požadavků na uchování krajinného rázu. Dalším opakujícím se problémem je rozdělování některých větších investičních akcí na menší části tak, aby nebyl posuzován vliv celého záměru na životní prostředí, ale jen vliv dílčích staveb, případně aby vliv záměru nebyl posuzován vůbec. Zhruba k polovině předkládaných záměrů dává OOP připomínky, které někdy bývají vcelku zásadní nebo požadují doplnění či přepracování dokumentace. Dále se inspekce již v menší míře vyjadřuje k dokumentacím dle stavebního zákona, ke kterým sice ČIŽP není příslušným orgánem, ale často tak lze zabránit porušení zákona během stavby. OOP také předává podněty jiným kompetentním orgánům státní správy. Bývají to nejčastěji podněty k přezkumu rozhodnutí obecních úřadů, podněty k nápravě nebo k zajištění ochrany ve zvláště chráněných územích, podněty stavebním úřadům a orgánům ochrany zemědělského půdního fondu.

V roce 2011 podala ČIŽP v souvislosti s ochranou přírody a krajiny 18 trestních oznámení k řešení Policii ČR. Vedle spolupráce s Policií ČR se inspekce nejčastěji obrací na Agenturu ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK), zejména při místních šetřeních, konzultacích a zadávání odborných posudků. Dále inspekce spolupracuje s ostatními orgány ochrany přírody na úrovni obcí a měst i krajských úřadů, a také na úrovni odvolacích orgánů MŽP (OVSS), stejně tak s nejrůznějšími vědeckými pracovišti, s rezortem zemědělství a s celníky. Mezinárodní spolupráci OOP vykonává především v souvislosti s šetřením případů CITES a GMO.

Vývoj ukazatelů činnosti OOP

OBCHOD S OHROŽENÝMI DRUHY – CITES

V roce 2011 bylo inspektory ČIŽP provedeno 435 kontrol dle zákona č. 100/2004 Sb. (CITES). 66 % kontrol se týkalo dovozu a vývozu přes mezinárodní letiště a celní poštu tj. mezinárodní obchod s ohroženými druhy. Při kontrolách dovážených a vyvážených exemplářů CITES bylo u 29,5 % kontrol zjištěno porušení zákona tj. každá 3–4 kontrolovaná zásilka nebyla v pořádku. ČIŽP vedla 118 pokutových řízení, celkem byly uloženy v oblasti CITES pokuty ve výši 501 100 Kč (právo-mocná rozhodnutí). Dále bylo vedeno 56 řízení o zabavení exemplářů – zabaveno jich bylo celkem 389.

ČIŽP asistovala u 9 domovních prohlídek a realizací prováděných orgány činnými v trestním řízení, inspektori ČIŽP se na akcích podíleli jako odborní konzultanti. Tato série realizací se týkala nelegálního obchodování s vzácnými druhy papoušků, který je v ČR šetřen a rozkrýván již několik let.

Odbor mezinárodní ochrany biodiverzity a kontroly CITES na ředitelství ČIŽP se věnuje primárně mezinárodní problematice úmluvy CITES (kontroly dovozu, vývozu, mezinárodní spolupráce), šetření závažných případů porušení zákona a spolupráci s orgány činnými v trestním řízení a poskytuje rovněž odborný servis ostatním inspektorům ČIŽP. V současné době zajišťuje 63 % veškeré kontrolní činnosti CITES na ČIŽP.

Nadále probíhá úspěšná spolupráce s Celní správou v rámci Stálé zvláštní pracovní skupiny, která byla zřízena v roce 2007. Je vyvíjena snaha o prohloubení spolupráce i s Policií ČR a o navázání kontaktů se soudní složkou státní správy – se státními zástupci a soudci. V roce 2011 byl zorganizován již 4. ročník semináře Prosazování úmluvy CITES v ČR určeného inspekcí, policií, Celní správě, státním zástupcům a soudcům. V rámci semináře byly prezentovány významné aktuální případy, nové trendy v oblasti úmluvy CITES, využitelné forensní metody ad. Přípravena byla rovněž výuková učebnice Prosazování úmluvy CITES, která bude distribuována státním orgánům prosazujícím zákony v této oblasti.

Dále byl natočen krátký film o úmluvě CITES a práci ČIŽP, který byl převezen i do anglické verze.

Papoušci CITES

Geneticky modifikované organismy (zákon č. 78/2004 Sb.)

V roce 2011 bylo provedeno 39 kontrol, z toho 17 zaměřených na polní pokusy, 22 bylo zaměřeno na kontrolu subjektů nakládajících s GMO v režimu uzavřeného nakládání v 1. a 2. kategorii rizika. Kromě toho bylo provedeno 19 šetření v rámci podnětu týkajícího se neohlášené pěstování kukuřice MON 810, povolené do oběhu, kdy bylo uloženo 12 pokut za nesplnění ohlašovací povinnosti MŽP dle § 23 odst 3 zákona o GMO, v celkové výši 60 000 Kč. Dále byl řešen podnět výskytu tzv. „zelenookých potkanů“ s prokázanou přítomností GM modifikace v chovu u soukromých chovatelů. Tento podnět je dosud v řešení. Dále byly provedeny dvě šetření v rámci monitoringu výskytu GM brambor Amflora (povolené do oběhu), u kterých v roce 2010 došlo ke splachu z polí jimi osázených. Tyto kontroly byly prováděny společně s pracovníky ÚKZÚZ.

Kontrolní činnost probíhala podle vnitřních plánů jednotlivých OI ČIŽP na základě doporučení ředitelství ČIŽP. Kontroly byly zaměřeny na subjekty, kde byla poslední kontrola provedena před třemi a více roky, a také na nové subjekty, které nakládají s GMO na základě oznámení nebo žádosti. Dále byly zkontrolovány téměř všechny probíhající polní pokusy povolené MŽP. Jednalo se převážně o pokusy s transgenní kukuřicí, bramborami, slivoní Stanley, lnem, hrachem, ječmenem, cukrovou řepou a tabákem. Některé polní pokusy s GM kukuřicí byly provádějícími firmami zrušeny či pozastaveny.

Provedené, plánované i neplánované kontroly subjektů během roku 2011 nezjistily nedostatky ohrožující životní prostředí nebo významné porušení zákona. Kontrolami byly zjištěny většinou pouze drobné administrativní nedostatky z hlediska zákona č. 78/2004 Sb., popř. vyhlášky č. 209/2004 Sb., které kontrolované subjekty většinou ihned odstranily, popř. byly odstraněny ve lhůtě určené inspekcí.

V roce 2011 pokračovala spolupráce se Slovenskou inspekcí životního prostředí (SIŽP) v oblasti GMO, odborem biologické bezpečnosti. Zástupce ČIŽP se zúčastnil společné konference EEP (European Enforcement Project on Contained Use

and Deliberate release of GMO s) sdružení inspekcí GMO zemí EU v Luzernu ve Švýcarsku. Konference je pořádána každoročně, za účelem sjednocení postupů inspektorů GMO při kontrolní činnosti, také za účelem návrhu možné změny nebo úpravy legislativy v rámci EU, vzájemném informování o inspekční praxi v jednotlivých zemích EU.

Zoologické zahrady (zákon č. 162/2003 Sb.)

Kontroly zoologických zahrad byly ČIŽP prováděny v souvislosti s pravidelnými kontrolami licencovaných ZOO, které organizuje OMOB MŽP s Komisí pro ZOO při MŽP. Během roku 2011 byly provedeny kontroly v celkem 10 zoologických zahradách. Při kontrolách ZOO byly v jednom případě nalezeny nedostatky, které by byly v rozporu se zákonem č. 114/1992 Sb. a zák. č. 100/2004 Sb., tudíž „de facto“ i s podmínkami uvedenými v licenci k provozování ZOO, či zákona č. 162/2003 Sb., jež jsou všechny v kompetenci kontrolní činnosti inspekce. Jednalo se o chov zvířat bez výjimky u několika desítek druhů a subjektu byla uložena pokuta. ČIŽP kontrolovala jednu ZOO, která si o licenci požádala, tedy v rámci licenčního řízení. Kontrolou bylo nalezeno několik nesouladů, MŽP však po odstranění závad licenci udělila a to na dobu dvou let.

Sloni v ZOO Lešná

PŘEHLED PLNĚNÍ SLOŽKOVÝCH ÚKOLŮ

Dozor nad dodržováním ustanovení v ZOPK při výkonu státní správy přenesené působností obcí s rozšířenou působností.

Dozorová působnost ČIŽP v této oblasti vyplývá z ustanovení § 80 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Úkol byl začleněn do plánu činnosti ČIŽP na základě poznatků o nedostatečné úrovni výkonu státní správy uvedených obecních úřadů, který má ve svém důsledku závažné dopady na chráněné zájmy především v oblasti ochrany přírody a krajiny s vlivem na funkce a podobu krajiny. V roce 2011 bylo vykonáno celkem 20 dozorů nad činností těchto úřadů. Ve velké většině byly výsledky dozoru ze strany úřadů akceptovány, pouze Městský úřad Uherské Hradiště podal k protokolu námitky, o kterých následně rozhodl OI Brno s tím, že námitky zamítl jako nedůvodné.

Úroveň výkonu státní správy v oblasti ochrany přírody a krajiny u obecních úřadů obcí s rozšířenou působností lze hodnotit dvěma způsoby. Z pohledu schopnosti řádně vykonávat státní správu lze říci, že úřadům chybí základní povědomí o tom, že ochrana přírody a krajiny je jako veřejný zájem součástí základních lidských práv a nemohou jí být nadřazena práva jednotlivců či skupin, která by s ní byla v rozporu. Dále nejsou ze strany úřadů dodržovány základní zásady činnosti správních orgánů dané správním řádem, především zásada takového postupu, aby byl zjištěn stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti a povinnost správního orgánu zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. Vydávané správní akty jsou ve většině případů formální a lze důvodně pochybovat o řádném hájení veřejného zájmu. Správní akty rovněž většinou neobsahují uvedení důvodů výroku, podklady pro jeho vydání a úvahy, kterými se správní úřad řídil, a jsou proto nepřezkoumatelné. Také je porušována zásada uplatňování pravomoci úřadu pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena. Na uvedené nedostatky má vliv i absence či nedostatečná úroveň metodické činnosti ze strany nadřízených orgánů.

Z pohledu možnosti řádně vykonávat státní správu lze říci, že obzvláště na menších městech jsou funkce pracovníků orgánu ochrany přírody často kumulovány s jinými funkcemi, z čehož vyplývá malý časový prostor pracovníků na řádný výkon ochrany přírody a krajiny. Důsledkem je společně s výše uvedenými nedostatky formálnost výkonu státní správy, která se nejvíce projevuje v oblasti souhrnných stanovisek v rámci řízení vedených jinými orgány veřejné správy. Rovněž lze zaznamenat neblahé důsledky reformy veřejné správy, spočívající v systémové podjatosti pracovníků orgánu ochrany přírody jako zaměstnanců městských úřadů a projevující se opět nedostatečnou ochranou veřejného zájmu hlavně v případech záměrů schválených samosprávou měst. Na druhou stranu je třeba říci, že tyto závěry neplatí plošně pro všechny dozorované úřady, neboť úroveň ochrany přírody a krajiny např. v Jablonci nad Nisou, v Rakovníku či v Českém Krumlově je na velmi dobré úrovni, což je hlavně zásluha příslušných úředních osob. Tato úroveň se projevuje nejen u vydávaných správních aktů, ale především v samotné krajině.

V tomto složkovém úkolu bude ČIŽP po dohodě s MŽP jako zřizovatelem pokračovat i v roce 2012, kdy bude důsledně uplatňovat výše uvedené poznatky, a to především tím, že bude podávat podněty k přezkumu vadných správních aktů. Je však nezbytné, aby ze zjištěných poznatků byly vyvozeny odpovídající závěry především ze strany MŽP tak, aby jednotným postupem všech orgánů, metodických, kontrolních, přezkumných i odvolacích, došlo postupně ke zlepšení výkonu veřejné správy v oblasti ochrany přírody a krajiny.

Kontroly zemědělsky hospodařících subjektů v rámci procesu Cross Compliance se zaměřením na definované kontrolní požadavky

V roce 2011 bylo provedeno celkem 270 tzv. „křížových kontrol“ u 254 zemědělsky hospodařících subjektů, u kterých se v zájmu udržení příznivých zemědělských a environmentálních podmínek dle jednotné zemědělské politiky Evropských společenství hodnotilo dodržování legislativních požadavků na hospodaření. Z tohoto počtu se 185 kontrol týkalo dodržování požadavků plynoucích ze směrnice Rady č. 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků, kdy se na obhospodařovaných plochách hodnotí dodržování zákonné ochrany dřevin, významných krajinných prvků vodní tok a údolní niva a hnízdicích ptáků, kteří jsou rovněž chráněni před rušením či usmrcováním. Zbývajících 85 kontrol se týkalo zajištění ochrany předmětu vyhlášených evropsky významných lokalit, tj. požadavku plynoucího ze směrnice Rady č. 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť. Kontroly se tradičně soustředily na půdní bloky s dřevinami rostoucími mimo les, pozemky s vazbou na vodní toky a údolní nivy a plochy evidované v LPIS jako hnízdiště chřástala nebo bahňáků. Cíleně byly sledovány pozemky s volnou pastvou skotu a travní porosty se speciálním režimem hospodaření dle nastavení dotačního programu AEO EAFRD. Zvýšená pozornost byla věnována pozemkům zasahujícím na území EVL a ZCHÚ.

U žádného z kontrolovaných subjektů nebylo zjištěno natolik závažné pochybení, aby byl podán návrh na snížení dotace za porušení stanovených pravidel. Méně závažné nedostatky byly řešeny formou doporučení a požadavků v rámci protokolu o kontrolním zjištění, kde byl současně stanoven způsob a termín jejich odstranění. Konkrétně byli zástupci několika hospodařících subjektů upozorněni na rizikost volné pastvy skotu ve vztahu k ochraně dřevin a vodních toků na ploše půdních bloků. Dotčeným subjektům ČÍŽP doporučila provést taková opatření, která by zabránila bezprostřednímu kontaktu hospodářských zvířat s vodními toky, dřevinami či podmačenými enklávami. Realizace opatření má do budoucna zamezit nadměrnému poškozování dřevin a významných krajinných prvků vodní tok a údolní niva. Příležitostně

jsou následně prováděny kontroly plnění těchto doporučení. Podobně ČÍŽP poukazovala i na další potenciálně rizikové činnosti, jejichž důsledky by mohly být hodnoceny jako porušení zákona o ochraně přírody a krajiny, případně mohly vést k návrhu na krácení dotací. Ojediněle byly zaznamenány škodlivé zásahy do dřevin rostoucích mimo les, většinou však mimo plochu obhospodařovaných půdních bloků. V jednom případě ČÍŽP podala Agentuře pro zemědělství a venkov podnět na prošetření zákonnosti čerpání dotace, konkrétně v souvislosti s předčasným pokosením cca jedné třetiny louky vymezené jako hnízdiště chřástala.

Kontroly preparátorů živočichů a kontroly chovatelů ještěřů lesních

Celkem bylo zkontrolováno 19 preparátorů z celé ČR. Při těchto kontrolách bylo u 3 subjektů odebráno či zabaveno 29 exemplářů živočichů. Pokuta byla uložena jen v jednom případě a to příkazem ve výši 1 000 Kč. K výkonu preparátorské činnosti je současná legislativa ve vydávání výjimek ke kadáverům druhů ZCHD a evropských ptáků nalezených na území ČR pro příslušné úřady zcela nejasná. Bude proto zahájeno jednání s MŽP pro upřesnění, jak v různých případech postupovat.

V rámci tohoto složkového úkolu bylo dále zkontrolováno celkem 26 chovatelů ještěřů lesních. Pouze u jednoho chovatele byl zabaven 1 exemplář a to pro neprokázání původu (otevřený kroužek s jinými symboly, než které jsou uvedeny v předložených dokumentech k exempláři; ke konci roku 2011 však rozhodnutí o zabavení ještě nenabylo PM). Kontroly u chovatelů byly provedeny komplexně, čili nejen se zaměřením na ještěřby, ale i na ostatní chované dravce. Ve třech případech bylo zjištěno nedodržení lhůty pro přeregistraci u sokolů a nedostatky vedení záznamů o chovu a v nevrácení vydávajícímu úřadu potvrzení o výjimce ze zákazu obchodních činností na již uhynulé či neexistující exempláře sokolů. Za tato porušení zákona byly uloženy pokuty v souhrnné výši 5 500 Kč. Kontroly chovatelů ještěřů budou nadále probíhat pro záznam jejich případných odchovů.

Kontrola dodržování předběžné a základní ochrany EVL (ochrana dle § 45b a 45c ZOPK) s vybranými předměty ochrany, v souvislosti s kontrolou souladu hospodaření a dalších lidských činností se zákonem č. 114/1992 Sb., zejména ve vztahu k ustanovení § 45b odst. 1 a § 45c odst. 2 ZOPK

V roce 2011 byly provedeny kontroly celkem 107 evropsky významných lokalit nebo lokalit s výskytem vybraných evropsky významných druhů. Nejvíce byly zastoupeny kontroly lokalit s předmětem ochrany obojživelníci, přičemž v některých případech byla prováděna následná šetření u EVL kontrolovaných v loňském roce. Významně byly dále zastoupeny kontroly EVL s výskytem letounů, hořečku českého, raka kamenáče, páchníka hnědého a střevíčníku pantoflíčku. Kontrolovány byly i lokality vyhlášené za účelem ochrany rostlin vázaných na hadce (rožec kuřčkolistý, sleziník nepravý a svízel sudetský), puchýřky útlé, tesaříka alpského nebo modráska bahenního. Relativně nejméně byly zastoupeny lokality s výskytem práštěvníka kostivalového, srpnatky fermežové, vážky jasnokvrnné, mihule potoční, perlorodky říční a kátránu tatarského. Všechny kontroly byly zaměřeny na zjištění stavu lokalit, identifikaci případných negativních vlivů na předmět ochrany a prověření souladu hospodaření a ostatních činností se zákonem. Do plánu byly přednostně zařazeny lokality nebo předměty ochrany potenciálně ohrožované lidskou činností.

Kontroly lokalit s výskytem obojživelníků vedly k podobným závěrům jako v předchozím roce. Na většině z nich se sice podařilo vyskyt předmětu ochrany prokázat, ale lze zaznamenat negativní vlivy s následným poklesem početnosti sledovaného druhu. Nejčastěji byla zaznamenána zvýšená eutrofizace v důsledku hnojení nebo svodů komunálního odpadu, nadměrný predační tlak přítomné rybí obsádky, doklady chovu, příkrmování či lovu polodivokých kachen, zazemňování tůní, stavební úpravy nebo skládky v blízkosti vodních ploch. Až na výjimky se ale nepodařilo zjistit odpovědný subjekt. V jednom případě byla zjištěna výstavba rybníka bez souhlasu příslušného orgánu ochrany přírody, za což byla fyzické osobě uložena pokuta 10 000 Kč. Další správní řízení o pokutě a opatření k nápravě bylo zahájeno v souvislosti

s nezákonnou výstavbou cyklostezky v EVL. V dalším případě se po dohodě s majitelem podařilo zajistit slovení rybí obsádky, která dle předchozích zjištění negativně ovlivňovala předmět ochrany. Jedna kontrola prokázala hospodaření bez příslušného vodoprávního povolení a stala se podkladem pro další šetření složky ochrany vod. Některá místní šetření vedla k návrhu na provedení managementových zásahů nebo doplnění nově prokazaného druhu mezi předměty ochrany.

Výsledky kontrol EVL s výskytem letounů byly relativně příznivé v případě zimovišť a letních kolonií na Moravě. Dosti alarmující je ale stav letních kolonií v severních Čechách, kde všechny tři kontrolované EVL s mateřskými koloniemi nebyly v roce 2011 vůbec obsazeny. Podobně je na tom celá řada jiných pravidelně obsazovaných kolonií v Libereckém kraji, přičemž zatím není znám důvod změny preferencí dotčených druhů (zejména netopýr velký). Při kontrolách nicméně nebylo zjištěno žádné konkrétní porušení zákona.

Ve zcela nepříznivém stavu se nachází jedna ze dvou kontrolovaných lokalit srpnatky fermežové. Stav lokality nejen že neodpovídá biologickým nárokům předmětu ochrany, ale je i v rozporu s managementem navrženým AOPK. Absence tabulového a pruhového značení bude předmětem jednání s příslušným krajským úřadem. V jednom případě byla v době kontroly zaměřené na ochranu raka kamenáče prováděna rekonstrukce opěrné zdi silnice, mj. bez vydané výjimky ze zákazů nebo závazného stanoviska orgánu ochrany přírody. Krajský úřad v tomto případě v rozporu se zákonem vydal dodatečnou výjimku ze zákazů na již realizovanou stavbu. Postup KÚ bude předmětem samostatného jednání.

Při ostatních kontrolách byl většinou zaznamenán příznivý stav lokalit, v několika případech mírně negativní či pouze potenciální vliv hospodaření na výskyt předmětu ochrany EVL, ale nebylo zjištěno protiprávní jednání. Na některých lokalitách se cílový druh vůbec nevyskytuje. Z kontrol všeobecně vyplynula některá opatření vůči hospodařícím subjektům a příslušným krajským úřadům.

PŘEHLED PLNĚNÍ SPECIFICKÝCH ÚKOLŮ

Obecná ochrana

Kontroly výkonu státní správy na obcích, městských úřadech a pověřených obecních úřadech, zejména pak kontroly postupu při povolování kácení dřevin a náhradních výsadeb (v působnosti OI ČB, Liberec, Brno, HB a Praha) považuje inspekce za významnou součást prevence. Při kontrolách bylo zjištěno, že se často u vydávaných rozhodnutí vyskytovaly více či méně závažné formální nedostatky. Rozhodnutí týkající se dřevin bývají nedostatečně specifikovaná (jak dřeviny ke kácení, tak žadatelé a účastníci řízení), případně neodůvodněná a nepřezkoumatelná. Objevují se rovněž problémy s doložením vlastnického práva, povolování kácení jen neformálním přípisem, případně byl povolován i ořez stromu, což rovněž není správný postup. Naprostá většina obecních úřadů nevyužívá ustanovení § 9 zákona a náhradní výsadbu neukládá. Kontrolované úřady byly vyzvány k nápravě nedostatků a byla jim poskytnuta metodická pomoc při výkonu kompetencí podle zákona č. 114/1992 Sb. V některých případech inspekce se svými zjištěními seznámí příslušný nadřízený orgán státní správy. V jednom případě bylo na základě kontroly zahájeno správní řízení, které do konce roku 2011 nebylo ukončeno.

Kontroly provedení uložených náhradních výsadeb (50 kontrol v působnosti OI Liberec, Ostrava, Brno a Praha) prokázaly, že kontrolované náhradní výsadby byly ve většině případů provedeny. K porušení zákona došlo ve 4 případech, ve 3 byly pravomocně uloženy pokuty. Na základě požadavku ředitelství byly provedeny kontroly kácení dřevin ve vybraných městských parcích. Výběr se zakládal na informacích získaných z médií. Provedená kácení byla realizována na základě platných rozhodnutí o kácení, některé ze záměrů jsou ve fázi příprav a budou realizovány v roce 2012.

Kontrolami plnění opatření k nápravě a podmínek pro činnost stanovených v rozhodnutích ČIŽP vydaných podle ustanovení § 66 a § 86 zákona č. 114/1992 Sb. (10 kontrol v působnosti OI ČB, Liberec a Ostrava) bylo zjištěno, že

podmínky stanovené ve výroku rozhodnutí inspekce byly v převážné většině splněny. V jednom případě nebyl dodržen stanovený termín a inspekce s kontrolovanou osobou zahájila řízení o přestupku.

Kontroly dotací OPŽP (6 subjektů v působnosti OI Brno) byly zaměřené na dodržování ustanovení ZOPK při realizaci jednotlivých projektů, tzn. kácení dřevin rostoucích mimo les v souladu s ust. § 8 odst. 1, souhlas k zásahu do VKP podle ust. § 4 odst. 2, a případné další souhlasy či vyjádření příslušných orgánů ochrany přírody včetně AOPK. V rámci dotovaných projektů byly vybudovány mokřady, odbahněny a zrekonstruovány rybníky včetně vybudování litorálních zón, obnoveny aleje, obnoveny či vybudovány krajinné struktury a provedeny rekonstrukce sídelních zelení v rámci regenerace urbanizované krajiny. K porušení zákona ani v jednom případě nedošlo.

Kontroly MVE (15 subjektů v působnosti OI Brno a Olomouc) byly zaměřeny na dodržování minimálního zůstatkového průtoku pod jezem každé elektrárny, tedy v úseku toku ovlivněném provozem MVE a nebylo při nich zjištěno porušení zákona.

Byly provedeny dvě plánované kontroly fotovoltaických elektráren (v působnosti OI Olomouc). Při jedné z kontrol bylo zjištěno porušení zákona v souvislosti s výstavbou FVE, kdy došlo ke kácení dřevin rostoucích mimo les. V předmetné věci bylo vydáno rozhodnutí o uložení sankce.

V rámci specifického úkolu kontroly jeskyní v Moravském krase (v působnosti OI Brno) byla provedena kontrola dvou veřejnosti zpřístupněných jeskyní ve správě Správy jeskyní ČR a jedné veřejnosti nepřístupné jeskyně. Ani v jednom případě nebylo zjištěno porušení zákona č. 114/1992 Sb. Ani při kontrolách registrovaných VKP (v působnosti OI Brno, Plzeň a Praha) nebylo zjištěno porušení zákona.

Zvláštní ochrana (územní a druhová)

V rámci zadaného úkolu kontrola maloplošných zvláště chráněných území (v působnosti OI Brno, HB, Ostrava, Olomouc, UL a Praha) byla provedena kontrola kategorií NPR, PR a PP, místy ve spojení s kontrolami VKP. V některých případech bylo zjištěno nedostatečné značení nebo nesoulad vymezení území v katastru nemovitostí a v terénu, na což byl upozorněn příslušný orgán ochrany přírody. Managementové zásahy jsou prováděny v souladu se schválenými plány péče. Kontroly prokázaly umístování mysliveckých zařízení, zemědělské hospodaření, rekreační využívání a vjezdy motorovými vozidly. Významnější porušení zákona nebylo zjištěno. Na kontroly MZCHÚ se zaměřením na okus spárkatou zvěří se zaměřil OI Brno a OI Plzeň. V rámci kontrolovaných lokalit byl potvrzen trend z let minulých a sice skutečnost, že zjištěný okus byl v rozmezí do 20 % celkového počtu semenáčků. Celkové vyhodnocení úkolu bude provedeno poté, co zmlazení odroste okusu.

Při kontrolách dodržování předběžné a základní ochrany EVL (v působnosti OI Brno, HK a UL) bylo sledováno zejména, zda nedochází k činnostem, které představují možná ohrožení předmětu ochrany, jak jsou uvedeny v charakteristikách jednotlivých EVL. Při žádné z kontrol nebyly zjištěny aktivity, které by byly v rozporu s podmínkami předběžné ochrany evropsky významných lokalit. Obsahově se jednalo o totožné kontroly jako ve složkovém úkolu, jejich výběr však nebyl řízen požadavky ředitelství.

Při kontrolách dodržování ZOPK při výstavbě dálnice D8 v CHKO České Středohoří (9 šetření v působnosti OI UL) nebylo shledáno porušení zákona. Na základě současného stavu stavby bylo rozhodnuto o ukončení tohoto dlouhodobého specifického úkolu.

Při kontrolách památných stromů (23 kontrol v působnosti OI Brno, Liberec, Olomouc, Ostrava a UL) nebylo zjištěno poškozování stromů, ani provádění nepovolených zásahů v jejich ochranném pásmu. V souvislosti s kontrolami byla s příslušnými orgány ochrany přírody dohodnuta řada

opatření vedoucí ke zlepšení stavu dřevin jako např. provedení bezpečnostního či opravného řezu. Inspekci bylo dále zjištěno, že v některých případech nejsou památné stromy řádně označeny a v jednom případě byla ochrana památného stromu zrušena rozhodnutím obecního úřadu.

ČIŽP provedla celkem 25 kontrol (v působnosti OI Brno, UL a HB) zaměřených na zvláště chráněné živočichy vázané na vodní prostředí. Jednalo se o kontroly zabezpečení ochrany obojživelníků v požárních nádržích a bazénech, kontroly dodržování stanovených podmínek a provozu privatizovaných nádrží, kontroly VKP jako biotopů ZCHD vázaných na vodní a mokřadní prostředí a kontroly rozhodnutí vydaných v souvislosti se zásahy do ochrany zvláště chráněných druhů, zejména v souvislosti s odbahňováním rybníků jako biotopů zvláště chráněných druhů. Ve většině případů nebylo zjištěno porušení ustanovení ZOPK, pravomocně však byla ukončena dvě správní řízení ve věci nedodržení podmínek výjimky (Σ 30 000 Kč) a jedno řízení bylo zastaveno.

V roce 2011 bylo provedeno 8 kontrol zimovišť řádů letounů (v působnosti OI UL a Olomouc) a to ve spolupráci s CHKO a AOPK. Ve všech případech bylo zjištěno, že jsou ponechány dostatečné vletové otvory do štol a nebylo zjištěno rušení zazimovaných exemplářů na lokalitách nebo porušování ustanovení ZOPK. Kontroly byly rovněž zaměřeny na monitoring výskytu WNS („white nose syndrom“ – infekčního plísňového onemocnění letounů), který nebyl potvrzen.

Kontrola ZCHD a CITES, tzn. preparátorů, držitelů a chovatelů pěvců, papoušků a želv, obchodu se zvířaty, s kaviárem, tradiční asijskou medicínou (v působnosti OI Brno, Ostrava, Plzeň, Praha, UL a Olomouc). Vyhodnocení dle zákona CITES viz výše. Podstatná část kontrol dle ZOPK se týkala biotopu rorýsů obecných, tj. plnění podmínek stanovených k ochraně tohoto druhu u akcí plánovaných, současně probíhajících i realizovaných v předchozím roce. Zjištěné nedostatky byly řešeny domluvou a stanovením podmínek pro dokončení prací, v některých případech bylo vedeno řízení o omezení činnosti podle § 66 ZOPK a vydáno předběžné opatření.

VÝZNAMNÉ PŘÍPADY

OI České Budějovice

Od května 2011 až do října 2011 bylo provedeno několik šetření na území **Národního parku Šumava** (dále jen NPŠ) na základě celkem 16 přijatých podnětů. Pro lokalitu Smrčina bylo v červnu 2011 vydáno rozhodnutí o omezení činnosti podle § 66 zákona č. 114/1992 Sb., kterým byly stanoveny podmínky pro minimalizaci rušení tetřeva hlušce (*Tetrao urogallus*) při provádění zásahů proti lýkožroutu smrkovému (*Ips typographus*). V srpnu 2011 bylo zahájeno se Správou Národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava společné správní řízení podle ZOPK za rušení tetřeva hlušce v období hnízdění a vyvádění mláďat a za způsobení změn některých jeho biotopů na území NPŠ a dále za hospodaření na pozemcích v NPŠ způsobem vyžadujícím intenzivní technologie, které mohou způsobit podstatné změny v biologické rozmanitosti, struktuře a funkci ekosystémů. V této věci bylo zadáno vypracování znaleckého posudku Univerzitě Karlově – Přírodovědecké fakultě. Termín pro dodání posudku byl stanoven na leden 2012. Další kroky inspekce budou záviset na zjištěních, uvedených ve znaleckém posudku.

OI Liberec

Společnost **SOLARBEN, s.r.o.**, se v listopadu roku 2009 dopustila správního deliktu, když za účelem realizace záměru stavby fotovoltaické elektrárny vykácela, prostřednictvím najatých osob, cca 800 ks stromů o obvodu kmene větším než 80 cm ve výšce 130 cm nad zemí bez nutného povolení příslušného orgánu ochrany přírody. Zhotovitelé kácení prokazatelně provedli práce v dobré víře, že zadavatel má k záměru všechna potřebná povolení zajištěna. Společnost se údajně domnívala, že ke kácení náletových dřevin rostoucích mimo les není nutné žádat o povolení a velikost předmětných stromů tak ani nezjišťovala. Přestože se jednalo o protiprávní jednání velkého rozsahu (kácení proběhlo na celkové ploše cca 1,3 ha) a jeho společenská nebezpečnost byla inspekci vyhodnocena jako zřetelná, přihlédla inspekce k řadě polehčujících okolností a vyměřila sankci ve výši 300 000 Kč,

tedy 30% zákonné sazby. Subjekt s inspekci spolupracoval, svou odpovědnost za porušení zákona uznal a projevil ochotu a připravenost kompenzovat své jednání realizací náhradních opatření k nápravě v podobě výsadby listnatých stromů.

1. NP Modrava Prášily, Na Ztraceném, Modrava Srní

2. Solarben, s.r.o.

OI Ústí nad Labem

K protiprávnímu jednání došlo, když akciová společnost CPI Park Ždarek pronajala své pozemky, primárně určené pro výstavbu logistického centra, k zemědělskému obdělávání. Tyto pozemky původně splňovaly charakteristické etologicko-ekologické nároky společenstev zde se přirozeně vyskytujících druhů volně žijících ptáků a dalších živočichů, včetně druhů patřících mezi zvláště chráněné živočichy (skřivan polní, čejka chocholátá, zmijs obecná, chřástal polní, křepelka polní, ještěrka obecná, slepýš křehký, bramborníček hnědohlavý čmelák, mravenec *Formica cunicularia*, mravenec *Formica fusca*). Společnosti bylo prokazatelně známo, že předmětná lokalita je stanovištěm zvláště chráněných živočichů a byla si tak dobře vědoma svých zákonných povinností, což potvrzuje i fakt, že požádala příslušný orgán ochrany přírody o udělení výjimek ze zákazů stanovených § 50 odst. 1 a 2 ZOPK na druhy ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), slepýš křehký (*Anguis fragilis*) a střevlík (*Carabus auratus*) za účelem realizace stavebního záměru vybudování logistického centra. V průběhu orby a aplikace tekutého organického hnojiva společnost však žádnou výjimkou ani stanoviskem orgánu ochrany přírody k zásahu do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů v souvislosti se zemědělskou činností nedisponovala. Jednalo se tedy o nedovolený negativní zásah do biotopů zvláště chráněných druhů živočichů a například u kriticky ohroženého střevlíka *Carabus auratus* došlo i k přímému zabíjení jedinců i larev a silnému ovlivnění místní populace.

Lokalita u Žďárku

Carabus auratus

ZÁVĚRY KONTROLNÍ ČINNOSTI

Z výsledků kontrol provedených v roce 2011 byly OOP potvrzeny závěry, které částečně přetrvávají z minulých let:

- informace o registraci VKP nebývají uváděny v katastru nemovitostí, což vede ke snížené informovanosti veřejnosti o tomto speciálním režimu ochrany daného území a v mnoha případech také k jeho poškození (např. kácení tzv. podměrečných dřevin bez povolení či oznámení),
- některé stavební firmy, provádějící výkopové práce v bezprostřední blízkosti rostoucích dřevin, neznají a tím pádem nerespektují pracovní postupy určené příslušnými normami, čímž dochází k nevratnému poškozování dřevin,
- inspekce považuje i nadále za potřebné věnovat pozornost kontrolám provedení náhradních výsadeb zejména ve městech, která jsou v důsledku značného kácení dřevin vystavena riziku úbytku zeleně,
- přetrvávají nelegální pojezdy chráněných území motokosovými vozidly,
- významní porušovatelé legislativy v oblasti druhové ochrany už mají s kontrolami ČIŽP řadu zkušeností a předem neohlášené kontroly pod různými záminkami neumožňují,
- významných porušení legislativy v oblasti CITES se dopouští vesměs stále stejné osoby. Pokuty ukládané ČIŽP, a to i v případě, že šlo opakovaně o pokuty téměř v maximální možné výši, je od protiprávní činnosti odradit nedokázaly,
- z prověrek maloplošných chráněných území je zřejmé, že intenzita jejich ochrany klesá, drobné prohřešky proti ochrannému režimu jsou některými orgány ochrany přírody tolerovány a území tím postupně degraduje. Legislativně nedostatečné jsou některé, zejména staré, zřizovací výnosy chráněných území. Obdobné je to u EVL, kde se za poškození EVL nepovažuje řádné hospodaření, které ne vždy bývá v souladu s potřebami konkrétních předmětů ochrany,

- z výsledků kontrol zemědělsky hospodařících subjektů v rámci procesu Cross Compliance je zřejmé, že v této oblasti nedocházelo k závažnému porušování právních předpisů na úseku ochrany přírody a krajiny, na jehož základě by bylo nutno přistoupit k uložení sankce nebo jiných opatření. Hlavní význam tedy inspekce spatřuje v osvětové činnosti mezi zemědělci vedoucí k udržení a zlepšení stavu přírodního prostředí,
- ze strany subjektů je také patrná významnější snaha o řešení záležitostí v souladu se zákonem, avšak vlivem složité legislativy v ČR často dochází k administrativním pochybením, která následně vedou ke škodám na životním prostředí,
- bylo zjištěno, že stavební firmy začínají akceptovat potřeby ochrany rorýse obecného a plní opatření, která jim jsou inspekci zadávána v rámci kontrol. Tento způsob, kdy není aplikován postup dle § 66 ZOPK a stavební firma spolupracuje se v současnosti jeví jako nejefektivnější,
- novelou trestního zákona platnou od 1. 11. 2011 se okruh trestných činů rozšířil o nepovolené nakládání s kriticky a silně ohroženými druhy živočichů i rostlin. Nově také zavádí odpovědnost právnických osob na úseku trestných činů proti ochraně životního prostředí. Řada skutků, které ČIŽP dříve řešila jako správní delikty jsou dnes trestné činy a výstupy z inspekční dozorové činnosti se budou častěji předávat Policii ČR,
- v roce 2012 se oddělení ochrany přírody bude i nadále věnovat kontrolám obecních úřadů, neboť dozorová činnost v této oblasti se ukazuje být potřebná z důvodu opakujících se pochybení nejen formálního charakteru. Vzhledem k velkému rozsahu porušování zákona na úseku ochrany dřevin právnickými i fyzickými osobami se bezchybný výkon státní správy v této oblasti jeví jako nezbytný.

5.5 OCHRANA LESA

KONTROLNÍ ČINNOST V ROCE 2011

Na úseku ochrany lesa provedla ČIŽP v roce 2011 celkem 1 589 kontrol. Inspektoři OOL realizovali 1 021 kontrol plánovaných a 568 kontrol neplánovaných. Ve spolupráci s OOP vykonali dalších 74 vícesložkových kontrol. Jednalo se především o kontroly ve zvláště chráněných územích. V hodnoceném období bylo realizováno o 24 kontrol více než v předcházejícím roce 2010 (provedeno 1 565 kontrol).

Značná část kontrol byla orientována na majetky drobných vlastníků lesů. V plánovaných kontrolách převažovaly komplexní kontroly, které byly zaměřeny na celkový stav lesních majetků v souladu s příslušnou legislativou. Právní rámec kontrolní činnosti tvořily zejména: zákon č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), zákon č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin) a zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

V roce 2011 došlo v porovnání s předchozím rokem k poklesu sankčních postihů ukládaných ve správním řízení za ohrožení nebo poškození životního prostředí v lesích, avšak celková suma uložených částek byla vyšší. Celkem bylo vydáno 133 správních rozhodnutí o pokutě a 128 jich nabylo právní moci. Celková výše pokut dosáhla částky 9 929 400 Kč. Mimo to bylo uloženo 305 opatření k nápravě. Nejčastější postihy byly za neoprávněnou těžbu, užívání pozemků určených k plnění funkcí lesa (dále jen PUPFL) k jiným účelům, poškození PUPFL, nedodržení zákonných lhůt pro obnovu lesních porostů a nedostatečná ochrana lesů proti biotickým činitelům.

Bylo vydáno 6 předběžných opatření a v 1 případě byla rozhodnutím zastavena činnost. Bylo řešeno 137 podnětů, což je stejný počet jak v roce 2010. Z tohoto bylo 96 podnětů oprávněných. V největší míře se podněty zabývaly: neoprávněnou těžbou dřeva, nepovolenými skládkami na lesní půdě, protiprávním stavem v obnově lesa, investiční výstavbou na lesní půdě a zábory lesní půdy. U oprávněných podnětů byla následně zahájena správní řízení o pokutě, resp. o opatření k nápravě. Z důvodu nezákonných těžeb byla v roce 2011 podána ze strany ČIŽP 2 trestní oznámení.

Na úseku ochrany lesa bylo v roce 2011 vydáno 411 odborných posouzení a stanovisek pro jiné orgány a zpracováno 354 vyjádření v rámci řízení EIA. Nejpočetnější skupinou bylo zpracování stanovisek a odborných vyjádření pro Policii ČR týkajících se případů poškozování funkcí lesa, nezákonných těžeb a nezpracování kůrovcového dříví. Dále byla vydána stanoviska a vyjádření pro krajské a obecní úřady, orgány státní správy a CHKO. Nejčastěji ČIŽP spolupracovala s obcemi s rozšířenou působností a při kontrolách v lesích menších výměr s orgány státní správy lesů. ČIŽP aktivně spolupracuje s Ministerstvem životního prostředí, Ministerstvem zemědělství a Policií ČR. Úzká součinnost je v současné době s OLH a nejčastější formou je jejich účast na kontrolách ČIŽP.

Kontrolní činnost v oblasti uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin do oběhu dle zákona č. 149/2003 Sb., je vykonávána ve spolupráci s Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů. V roce 2011 byla zahájena spolupráce s MZLU v Brně v rámci projektu KUS (komplexní udržitelné systémy v zemědělství 2012–2018) týkající se poškozování PUPFL (uplatnění certifikované metodiky č. 423 – 1/2012). Cílem metodiky je zlepšení ochrany při využívání lesního půdního fondu. Jejím výsledkem by mělo být ověření technologie ochrany půdy a certifikovaná metodika posuzování poškozování lesní půdy. Přijetím metodiky by proto mělo dojít ke sjednocení pohledu na tuto oblast činnosti v lesích. Využívání metodiky bylo nabídnuto i LČR, s. p., VLS ČR, s. p., SVOL a MŽP.

Nejvýznamnější kontrolní zjištění jsou obdobná jako v minulých letech a patří k nim:

- neoprávněná těžba dřeva,
- užívání PUPFL k jiným účelům, než k plnění funkcí lesů,
- rozvoj biotických činitelů v lesích (v roce 2011 pokles),
- škody zvěří,
- nedodržování zákonných lhůt pro obnovu lesních porostů, včetně porostů po nezákonných těžbách,
- poškození PUPFL těžbou, přibližováním a narušení stability porostů,
- poškozování lesního půdního fondu činnostmi v lesích,
- rozvoj kloubnatky v náhradních porostech smrku pichlavého v lesích Krušných Hor,
- problémy s ochranou PUPFL v důsledku rekreačních aktivit v lesích, které zákon nepovoluje.

Nejzávažnější správní delikty, které měly za následek nejvyšší uložené pokuty:

- pokuta 1 500 000 Kč vlastníkově za nadměrné poškození PUPFL (OI Ústí nad Labem),
- pokuta 1 200 000 Kč za opakované nezákonné těžby právnické osobě (OI Plzeň),
- pokuta 450 000 Kč právnické osobě za neoprávněné používání PUPFL (OI Liberec),
- pokuta 300 000 Kč za opakovanou nezákonnou těžbu fyzické osobě (OI Plzeň),
- pokuta 200 000 Kč za nezákonnou těžbu právnické osobě (OI České Budějovice),
- pokuta 200 000 Kč právnické osobě za to, že vlastním zaviněním vytvořila podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů (OI Ústí nad Labem),

- pokuta 160 000 Kč za neplnění povinností týkajících se obnovy lesa (OI Brno),
- pokuta 150 000 Kč a 50 000 Kč za významné poškození půdního krytu při lesní dopravě na území NP a CHKO Šumava (OI České Budějovice),
- pokuta 150 000 Kč za nezákonnou těžbu fyzické osobě (OI Plzeň),
- pokuta 100 000 Kč a 60 000 Kč za nezalesnění holin po nezákonných těžbách (OI Hradec Králové),
- pokuta 120 000 Kč a 50 000 Kč fyzickým osobám za poškozování PUPFL (OI Olomouc),
- pokuta 115 000 Kč za uvedení do oběhu jiného než deklarovaného původu sazenic (OI Olomouc).

PŘEHLED PLNĚNÍ SLOŽKOVÝCH ÚKOLŮ

Na základě požadavku odboru péče o národní parky Ministerstva životního prostředí, byly pro rok 2011 dohodnuty s odborem ochrany lesa ředitelství ČIŽP dva složkové úkoly.

Tab. 1: Sumář kontrolovaných subjektů

TYP VLASTNICTVÍ	Složkový úkol S1 – LPF	Složkový úkol S2 – obnova
	POČET KONTROL	
Stát – LČR s. p.	50	54
Stát – VLS ČR s. p.	3	5
Obce, města (vlastní LHP)	72	49
Soukromé majetky (s LHP)	38	41
ORP – drobní vlastníci	40	37
Ostatní	12	2
Celkem	215	188
Kontrolované subjekty	403	

Prvním složkovým úkolem ČIŽP bylo získat objektivní údaje o stavu lesa v souvislosti s ochranou lesního půdního fondu. Tento úkol navazoval na předchozí zjištění složkového úkolu z roku 2010.

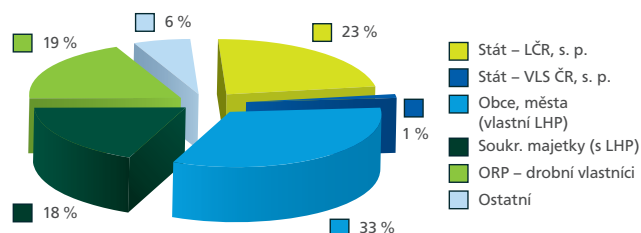
Druhý složkový úkol se týkal obnovy lesních porostů na holinách větších výměr s ohledem na včasnost zalesnění a dřevinnou skladbu v intencích zákona č. 289/1995 Sb., o lesích.

Celkem bylo provedeno 215 kontrol na téma PUPFL a 188 kontrol na obnovu lesních porostů na holinách větších výměr s ohledem na včasnost a dřevinnou skladbu, a to v členění dle vlastnictví lesa, které uvádí **Tab. 1**.

První složkový úkol – Ochrana pozemků určených k plnění funkcí lesa

Při zajištění tohoto složkového úkolu se navázalo na zjištění z roku 2010. Celková kontrolovaná plocha lesních porostů dosáhla 402 139 ha. Z celkového počtu 215 kontrol bylo 199 plánovaných a 16 neplánovaných. Bylo zjištěno 181 nedostatků, ze kterých bylo uloženo 44 opatření k nápravě a 32 pokut.

Složkový úkol S1 – ochrana PUPFL

Správní delikty způsobené lesním hospodařením jsou převážně výjimečnými případy. Zjištění se týkala poškození lesní půdy a cest přibližováním a dopravou dříví.

Za významné lze pokládat zvýšené zatížení lesů rekreačními aktivitami k provozování jak letních tak zimních sportů, při nichž nejsou vždy důsledně respektována zákonná opatření (bicykly, motoristické sporty, lanové parky). Dalším zjištěním byly administrativní nedostatky spojené s velkými investičními akcemi – nedokončené, ale někdy i neprovedené změny kultury pozemků pod stavbami. Vyskytly se i případy využívání lesní půdy k zemědělským účelům a opačně.

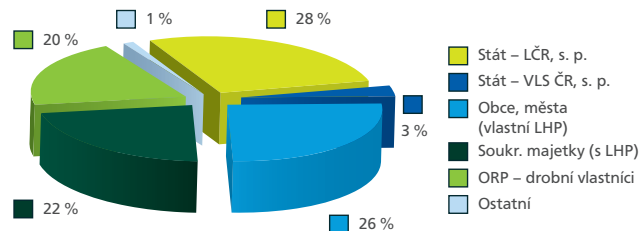
Z obecného pohledu lze obdobně jako v předchozích letech konstatovat, že se dále zvyšuje tlak investorů na PUPFL z důvodu jeho využívání k jiným účelům.

Postupně dochází ke zlepšování stavu v oblasti nepovolených skládek, kdy vlastníci lesa, přestože nejsou původci, provádí jejich odstraňování. Proti tomu naopak narůstá rozptýlené skládkování (odhazování) odpadu do lesa.

Druhý složkový úkol – Obnova lesních porostů na holinách větších výměr s ohledem na včasnost a dřevinnou skladbu

Kontroly byly zaměřeny přednostně na holiny po velkých nahodilých těžbách z předchozích větrných kalamit, či holiny po rozsáhlých úmyslných těžbách, převážně z období let 2008, 2007 a starších. V rámci složkového úkolu dosáhla celková kontrolovaná plocha lesních porostů 479 949 ha. Celkem bylo v rámci tohoto složkového úkolu provedeno 188 kontrol. Z toho 187 plánovaných a 1 neplánovaná kontrola.

Složkový úkol S2 – obnova lesních porostů

Z celkového počtu 188 kontrol bylo zjištěno 221 nedostatků, ze kterých bylo uloženo 32 opatření k nápravě a 13 pokut. Využití přípravných dřevin bylo zjištěno u 16 subjektů.

U mnoha kontrolovaných subjektů větších výměr je na vhodných stanovištích přirozená obnova využívána. Pro podporu přirozené obnovy jsou u řady subjektů (LČR, s. p., VLS ČR, s. p., města a obce) vytvářeny podmínky – prosvětlování porostů, naorávání půd apod. Využitelnost přirozené obnovy, resp. jejího, objemu postupně stoupá a je uplatňována ve větší míře jak při doplnění MZD, tak i při obnově porostů.

Obecně lze konstatovat, že pokalamitní plochy jsou obnovovány v zákonných termínech u většiny státních a obecních lesů, včetně dodržování podílu MZD. Zejména u LČR, s. p. a VLS ČR, s. p., dosahují MZD vyššího plošného podílu, než je lesním hospodářským plánem nebo příslušným HS předepsáno, což je ve prospěch plnění funkcí lesa.

Vliv zvěře na udržení podílu MZD je zásadní. Přes opakovanou ochranu, především nátěry, jsou redukovány dřeviny vyhledávané zvěří, a to zejména jedle, dub, buk, jasan, javor atd. V případech, kdy je vlastníkem lesa vhodně využívána přirozená obnova lesa, je podíl MZD přirozeně vyšší a vliv zvěře pak není výrazný. V některých regionech ČR je možno konstatovat zlepšení stavu lesů poškozených zvěří v důsledku snižování jejich stavů, ale i zvyšováním zastoupení přirozeného zmlazení všech listnatých dřevin, včetně jeřábu v horských oblastech. V rámci celé ČR lze tvrdit, že po několika letech od provedené obnovy dochází k poklesu podílu MZD, a to v důsledku negativního vlivu buřene a vlivu zvěře okusem.

Během plánovaných kontrol lesních majetků byly zaznamenány méně závažné nedostatky na převážně menších výměřích. U většiny subjektů bylo zjištěno, že zákonné lhůty pro zalesňování jsou dodržovány a obnova lesa ve většině případů probíhá řádně a v zákonném termínu. Výjimky z doby zalesnění nejsou vlastníky lesa hojně využívány a většina holin je zalesněna v řádném termínu.

PŘEHLED PLNĚNÍ SPECIFICKÝCH ÚKOLŮ – shrnutí

Kontrolní činnost ČIŽP byla v roce 2011 zaměřena na aktuální specifické problémy jednotlivých regionů a byla realizována jak v rámci tématických kontrol, tak i v rámci komplexních kontrol (společně se složkovými úkoly). V rámci ochrany lesa byly formou plánovaných i neplánovaných kontrol řešeny především tyto následující specifické problémy:

- rozvoj biotických činitelů – škodlivých hmyzích škůdců, hub, hlodavců,
- škody zvěří,
- poškození lesů těžbou, přibližováním, narušení stability porostů,
- ochrana PUPFL včetně využívání okolí dobývacích prostorů,
- uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin do oběhu,
- obnova lesních porostů, včetně porostů po nezákonných těžbách,
- dodržování závazných ustanovení lesních hospodářských plánů a lesních hospodářských osnov,
- plnění opatření k nápravě ze správních rozhodnutí,
- výchovné zásahy v porostních skupinách do 40 let věku.

V souvislosti se zvýšenou poptávkou po dřevě a růstem jeho cen, dochází k nárůstu nezákonných těžeb a s tím spojenému překračování velikosti sečí, jejich nevhodnému umisťování, přiřazování holin k nezajištěným kulturám, nevhodné volbě technologie a přibližování dříví s následným poškozováním stojících stromů, jejich kořenového systému, cest vodotečí apod. Významným problémem je také střídání vlastníků v krátkém časovém období, které způsobuje problémy s identifikací původců těžebních zásahů. V roce 2009 bylo ČIŽP zjištěno 4 558 m³ nelegálních těžeb na ploše 15,44 ha. V roce 2011 bylo zjištěno již více jak 15 076 m³ nelegálních

těžeb na ploše 48,39 ha. Počet případů se více jak zdvojnásobil (14 případů v roce 2009 a 32 případů v roce 2011).

Jako vážný problém se dle zjištění ČIŽP jeví používání harvesterových technologií v nevhodných klimatických podmínkách, kde po té dochází k závažnému poškozování půdního povrchu, narušování vodního režimu a následné erozi půdy. Dále dochází k poškozování kmenů a kořenových náběhů netěžených stromů, a to nejen v okolí přibližovacích linek, kdy bez včasného ošetření fungicidním prostředkem dochází k infekci patogenních hub, způsobující hnilobu dřevin. Vzhledem k tomu, že harvesterové technologie v lesích se budou i nadále rozšiřovat, je potřebné dbát na proškolení operátorů a práci vykonávat za příznivých klimatických podmínek. Jen tehdy mohou být tyto technologie prospěšné bez způsobení újmy na životním prostředí.

Kromě NP Šumava nebylo v rámci dozorovaného území zaznamenáno významné poškození stromů kůrovci. Nebyl zjištěn žádný závažný případ poškození porostů jinými hmyzími škůdci. Případy nedodržení závazných ustanovení lesních hospodářských plánů a převzatých lesních hospodářských osnov (celková výše těžeb, minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin a plošný rozsah výchovných zásahů v porostech do 40 let věku (u LHP)) byly při kontrolách zjištěny zejména v případech neoprávněných úmyslných těžeb.

Neoprávněné používání lesních pozemků k jiným účelům než pro plnění funkcí lesa a znečišťování lesa odpady a odpadky je zjišťováno inspektory opakovaně, napříč celou republikou. Jen ve výjimečných případech bylo zjištěno používání minerálních olejů v motorových pilách, kolových traktorech a dalších mechanizačních prostředcích. Díky dlouhodobému tlaku ČIŽP se stalo používání biologicky odbouratelných olejů a hydraulických kapalin takřka samozřejmostí u většiny společností provozujících služby v lesnictví.

Neplnění opatření k nápravě zjištěných nedostatků, dříve uložených ČIŽP ve správním řízení, se týkala zejména případů nezalesnění holin, především po nezákonné těžbě

a nezpracování kůrovcového dříví. Tyto případy byly následně řešeny ve správním řízení převážně již uložením pokuty.

I v roce 2011 pokračoval trend zaměření kontrol ČIŽP na úseku uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin do oběhu (tzn. kontrola produkce a dodavatelů lesního materiálu) podle zákona č. 149/2003 Sb. Při kontrolách byly zjištěny jak nedostatky administrativní povahy, tak i nedostatky faktické, např. uvedení do oběhu většího množství sazenic odlišného původu jedním průvodním listem. Sazenice přitom pocházely ze dvou přírodních lesních oblastí, rozdílných výškových stupňů a porostů různé kvality.

VÝZNAMNÉ PŘÍPADY

Poškozený půdní kryt lesní dopravou při asanaci kůrovcové hmoty ÚP Modravy k. ú. Filipova Hut (NP Šumava). Poškozený půdní kryt o hloubce kolejí od 0,5 do 1,20 m, v délce cca 400 m, s plošným poškozením 0,12 ha. Realizátorovi lesní dopravy obchodní společnosti Foreign, s.r.o., uložena sankce ve výši 150 000 Kč. Nabyla právní moci bez odvolání. Zadavateli prací Správě NP a CHKO Šumava uložena sankce ve výši 50 000 Kč – podáno odvolání a MŽP OVSS II v únoru roku 2012 rozhodnutí potvrdilo.

V období od poloviny r. 2009 do poloviny r. 2010 organizovala právnická osoba MR-ENVI, s.r.o., rozsáhlou nezákonnou těžební činnost v k. ú. Klenčí pod Čerchovem (ORP Domažlice) a v k. ú. Strašín u Sušice (ORP Sušice). V r. 2011 bylo ukončeno správní řízení. Právnické osobě uložena pokuta ve výši 1 200 000 Kč.

Nepovolené terénní úpravy nad rámec stavebního povolení a ohrožení stability lesního porostu. Terénní úpravy provedeny v délce 46 m, šíři 8–8,5 m, na svahu do hloubky až 4,5 m. Řešení případu 2009–2011. Uložena pravomocná sankce 450 000 Kč.

ZÁVĚRY KONTROLNÍ ČINNOSTI

Výsledky kontrolní činnosti v roce 2011 potvrzují ve většině regionů vzestupnou tendenci péče o les. Pravidelné monitorování stavu lesů a důsledné kontroly již vydaných opatření k nápravě z předchozích kontrol se osvědčily a vedou k dodržování zákonnosti při hospodaření v lesích. V tomto trendu se bude pokračovat i v nadcházejících letech.

Kontrolní činnost je vždy plánována tak, aby rovnoměrně pokryla celé dozorované území České republiky a všechny typy vlastnictví lesů. Zvýšená pozornost byla a bude věnována problematickým vlastníkům lesních pozemků. Četnost a rozsah zjištěných porušení právních předpisů ve vztahu k množství provedených kontrol není znepokojující. Při řešení méně závažných porušení předpisů se osvědčil institut výzev s termíny na odstranění zjištěných nedostatků.

Nárůst uložených pokut se týká hlavně recidivistů, ČIŽP dobře známým, kteří vedení snahou o dosažení maximálních zisků opakovaně porušují zákony. Jde zejména o vykupování lesních pozemků v rámci celé ČR, následně jejich vytěžení a po té převedení na tzv. „bílé koně“. Takto se chtějí právníkové, ale i fyzické osoby vyhnout zalesnění a následné péči o mladé lesní porosty.

Díky příznivému počasí, hlavně deštivému létu, se v loňském roce po celém území ČR snížil rozvoj kůrovců (vyjímkou stále zůstává NP Šumava). Ojedinelé případy kůrovcových ohnisek byly lesnickým personálem včas asanovány. I v letošním roce budou inspektoři ČIŽP důsledně sledovat zdravotní stav lesních porostů, vyhledávat a následně upozorňovat na asanaci stromů, do kterých již kůrovec nalétl. Na intenzitě nabývá v poslední době fenomén nakládání s PUPFL v rozporu se zákony. Tato oblast bude proto v r. 2012 jednou z priorit pozornosti ČIŽP.

V neposlední řadě bude pozornost zaměřena na pachatele nezákonných těžeb, přičemž OOL se ve spolupráci s ORP a policií ČR pokusí vytipovat rizikové lokality a s využitím dostupných nástrojů odradit pachatele od nezákonné činnosti.

6 INTEGROVANÉ AGENDY

(IPPC, IRZ, EIA)

Činnost ČIŽP v oblasti integrovaných agend lze rozdělit na činnost dozorovou (kontrolní) a činnost nedozorovou (vydávání vyjádření a stanovisek např. v rámci EIA atd.).

Základem kontrolní činnosti v oblasti integrovaných agend je:

- zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o integrované prevenci“).
- zákon č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o IRZ“) ve vazbě na Nařízení EU zřizujícího E-PRTR.

Nedozorová činnost ČIŽP v oblasti integrovaných agend zahrnuje tvorbu vyjádření a stanovisek:

- v rámci procesu posuzování vlivů na životní prostředí, tj. EIA/SEA,
- k žádostem o vydání integrovaných povolení nebo ke změnám integrovaných povolení, k dotacím z Operačních programů ŽP vyhlášených SFŽP,
- k systému environmentálního managementu a auditu – EMAS,
- v rámci programu Bezpečný podnik,
- k ekologickým auditům apod.

V roce 2011 ČIŽP aktivně spolupracovala při přípravě nové legislativy v pracovních skupinách při MŽP, zejména při návrhu novely zákona o integrované prevenci a novely nařízení vlády k seznamu znečišťujících látek a prahových hodnot a údajů požadovaných pro ohlašování do integrovaného registru znečišťování životního prostředí.

KONTROLNÍ ČINNOST V ROCE 2011

Oddělení integrace ČIŽP provedla za úzké spolupráce se složkovými odděleními 702 kontrol na 578 zařízeních a provozovnách. Tento počet zahrnuje jak kontroly dle zákona o integrované prevenci, tak i dle zákona o IRZ. Ve sledovaném období bylo odděleními integrace zahájeno celkem 100 správních řízení. Počet rozhodnutí o pokutě (včetně příkazů), které nabyly právní moci v roce 2011, byl 134. Rozmezí uložených pokut se v roce 2011 pohybovalo od 2 tisíc do 1 milionu korun a celková výše pokut v právní moci činila 8 165 000 korun. Průměrná výše uložené pokuty na rozhodnutí (příkaz) v právní moci v tomto období činila 60,9 tisíc korun.

ČIŽP se v rámci své činnosti nezaměřuje striktně na ukládání pokut, ale taktéž aktivně spolupracuje zejména s krajskými úřady, které provozování jednotlivých zařízení dle zákona o integrované prevenci povolují. Cílem této vzájemné

dobrovolné spolupráce je snaha o zvyšování kvality integrovaných povolení a tím pádem i zabezpečení vysoké úrovně ochrany životního prostředí. Zvyšování počtu změn integrovaných povolení má ovšem za následek vzrůstající náročnost prováděných kontrol. Kontroly v oblasti integrované prevence tedy vyžadují zejména preciznost a dostatečný časový prostor.

Příkladem spolupráce oddělení integrace ČIŽP s příslušným krajským úřadem je případ kontroly provozovatele zařízení na povrchovou úpravu kovů s použitím elektrolytických nebo chemických postupů. V době kontroly bylo zjištěno, že provozovateli právě skončila platnost povolení k vypouštění odpadních vod do toku (byla omezena na dobu 4 let), a přestože provozovatel o prodloužení tohoto povolení požádal, krajský úřad následně vydal změnu integrovaného povolení podmiňující začátek platnosti nového povolení k vypouštění odpadních vod vybudováním a zprovozněním nové čistírný technologických odpadních vod, jejíž výstavba byla plánována již v době, kdy bylo integrované povolení vydáno. Vzhledem k tomu, že ke kolaudaci této ČOV dosud nedošlo, bylo v rámci ústního jednání s krajským úřadem dohodnuto, že bude vydána další změna integrovaného povolení, která stanoví nové emisní limity bez vazby na osazení nové technologie čištění technologických odpadních vod tak, aby byl odstraněn nežádoucí stav vypouštění odpadních vod provozovatelem bez povolení.

Z hlediska kontrolní činnosti prováděné inspekci v rámci integrovaného registru znečišťování je zajímavá ta skutečnost, že provozovatelé zařízení s vydaným integrovaným povolením plní povinnosti dané příslušnou legislativou podstatně lépe než ostatní subjekty (tj. subjekty, které neprovozují zařízení s integrovaným povolením). Na základě výsledků z kontrolní činnosti v oblasti IRZ lze konstatovat, že povědomost o povinnostech vyplývajících z příslušné legislativy se postupně zlepšuje. Porušení právních předpisů v oblasti IRZ se týkala zejména nepodání včasného hlášení nebo ohlášení nesprávných údajů. Ukládané sankce se stejně jako v předchozích letech pohybovaly při spodní hranici zákonného rozmezí. Konkrétně se výše pokut za nedodržení

legislativy v oblasti integrovaného registru znečišťování pohybovala v rozmezí od 1 000 Kč do 30 000 Kč.

Pracovníci oddělení integrace ČIŽP se aktivně zúčastnili při řešení 125 podnětů a petic, a to zejména u případů dotýkajících se působnosti více složkových oddělení. Hlavním úkolem pracovníků oddělení integrace bylo zajištění koordinovaného přístupu při řešení těchto případů. Významným případem, kdy oddělení integrace řešilo řadu podnětů byla mediálně známá kauza sanačních prací na „lagunách Ostramo“. V období září až října roku 2011 obdržela ČIŽP cca 20 podnětů týkajících se intenzivního zápachu ropného/olejovitého charakteru v městských obvodech Ostrava – Mariánské Hory, Přívoz a Fifejdy. Zápach obtěžoval obyvatele i v nočních hodinách. Tyto podněty doprovázely takřka denně telefonické stížnosti stejného charakteru. V podnětech a tel. stížnostech stěžovatelé často poukazovali na zdravotní problémy spojené se zápachem. Jako možná příčina tohoto zápachu byly inspekci identifikovány právě sanační práce na lagunách Ostramo. Z tohoto důvodu inspekce provedla kontroly zařízení „Nápravná opatření – Laguny Ostramo“. Po provedených kontrolách bylo inspekci zahájeno s provozovatelem zařízení správní řízení o uložení pokuty za porušení zákona o integrované prevenci.

Oddělení integrace ČIŽP koordinovaly nebo zpracovaly 46 vyjádření pro SFŽP a celkem 644 dalších stanovisek k ISO 14001, stanovisek v rámci programu Bezpečný podnik a stanovisek k žádosti o registraci do programu EMAS, k ekologickým auditům atd.

DALŠÍ INTEGROVANÉ ČINNOSTI

EIA/SEA

V roce 2011 bylo ČIŽP zpracováno celkem 1 266 vyjádření k záměrům, dokumentacím, posudkům, oznámením o koncepci a návrhům koncepce v rámci procesu EIA/SEA. Oproti loňskému roku se za stejné období jedná o 9% pokles vydaných vyjádření (1 386).

Stejně jako v předchozích letech lze i v roce 2011 konstatovat, že kvalita předkládaných oznámení není bohužel na příliš vysoké úrovni. Zejména chybí údaje o vstupech a výstupech a jejich vyhodnocení.

Mezi významnější případy posuzování vlivů záměru na životní prostředí lze z pohledu ČIŽP zařadit např. záměr Háje – Sportovní areál „Nad přehradou“.

Předmětem tohoto záměru byla výstavba sportovního areálu představující sportovní komplex s doprovodným vybavením a řadou doplňkových funkcí – prodejní pasáže, restaurace, administrativa, pronajimatelné plochy, služební byty, ubytovací zařízení (hotel), nadzemní a podzemní parking a další.

Sportovní areál měl být umístěn do přírodního parku Hostivař – Záběhlice, který patří k nejvýznamnějším areálům pro rekreaci na území hl. m. Prahy. Dle názoru ČIŽP byl záměr v oznámení posouzen nedostatečně a nešlo tak objektivně posoudit dopady na zájmy chráněné zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Obdobné nedostatky byly konstatovány i z hlediska ostatních složek ČIŽP. Inspekce Praha proto požadovala další posuzování záměru podle zákona č. 100/2001 Sb. Vzhledem k nesouhlasným vyjádřením i ostatních dotčených správních orgánů a občanských sdružení, MŽP vydalo závěr zjišťovacího řízení s tím, že záměr má významný vliv na životní prostředí a bude dále posuzován podle zákona č. 100/2001 Sb. Následně oznamovatel záměru zaslal MŽP sdělení o zpětvzetí oznámení záměru Háje – Sportovní areál „Nad přehradou“.

Žádosti o vydání integrovaného povolení

Jak již bylo výše uvedeno, ČIŽP v oblasti integrované prevence aktivně spolupracuje s krajskými úřady, přičemž do této spolupráce lze zahrnout i vydávání vyjádření k integrovaným povolením.

Za rok 2011 bylo celkem zpracováno 636 vyjádření k žádostem o vydání integrovaného povolení nebo jejich

změnám. V 50 případech se zástupci ČIŽP zúčastnili ústních jednání o vydání integrovaného povolení.

Mezi další příklady spolupráce ČIŽP s krajskými úřady při vydávání integrovaných povolení lze uvést:

V prosinci 2010 bylo ČIŽP doručeno oznámení o zahájení řízení ve věci žádosti o vydání integrovaného povolení společnosti ZEVO, spol. s r. o., pro zařízení „ZEVO, spol. s r. o. – bioplynová stanice Velký Karlov“. Dále pak bylo doručeno na ČIŽP usnesení krajského úřadu, kterým byla společnost ZEVO, spol. s r. o. vyzvána, aby ve lhůtě do 30. 9. 2011 doplnila žádost o stanovisko k posouzení vlivů záměru na ŽP a současně přerušuje řízení ve věci vydání integrovaného povolení. Proti usnesení o přerušení řízení se dne 11. 1. 2011 provozovatel odvolal a MŽP rozhodlo, že provozovatel musí doplnit podklady týkající se posuzování vlivů stavby na ŽP do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení. Dne 1. 4. 2011 byla doplněna žádost o vydání integrovaného povolení o informaci, že je zpracovávána dokumentace EIA. Na základě stanoviska MŽP mohou oba procesy (EIA, IPPC) probíhat paralelně, ale proces EIA musí být ukončen přednostně a jeho závěry musí být zohledněny v rozhodnutí o vydání integrovaného povolení. K žádosti o integrované povolení se inspekce vyjádřila. V červnu 2011 proběhlo ústní jednání k žádosti o vydání integrovaného povolení (za účasti pracovníků ČIŽP) a na základě předložených vyjádření a připomínek v nich uvedených bylo řízení zastaveno z důvodu zpětvzetí žádosti provozovatelem při tomto ústním jednání.

VÝZNAMNÉ PŘÍPADY

Skládkový komplex CELIO, a. s.

V roce 2011 provedla ČIŽP řadu dílčích kontrol v zařízení provozovaném společností CELIO a. s. Kontroly byly mimo jiné zaměřeny na nakládání s nebezpečným odpadem kat. č. 19 02 05 Kaly z fyzikálně – chemického zpracování obsahující nebezpečné látky, který vznikl úpravou odpadní kyselé sludge z lokality laguny Ostramo v Ostravě. Inspekce provedla nejen kontrolu plnění evidenčních povinností vyplývajících pro provozovatele z integrovaného povolení a právních předpisů v oblasti životního prostředí, ale i kontrolu skutečného nakládání s předmětným odpadem. ČIŽP v rámci prováděných kontrol zadala akreditované laboratoři provedení kontrolního odběru vzorků a jejich následnou analýzu. Provedenými analýzami nebylo u předmětného odpadu zjištěno překročení stanovených kvalitativních limitů. Na základě provedeného šetření tak inspekce konstatovala, že nebylo zjištěno porušení podmínek integrovaného povolení, které se týkaly předmětu kontrol – nakládání s kaly z lagun Ostramo.

Laguny Ostramo

SP Poběžovice, a. s.

ČIŽP uložila této společnosti pokutu ve výši 400 000 Kč za správní delikt podle zákona o integrované prevenci, za porušení, kterého se jako provozovatel zařízení dopustila tím, že ke dnům konání kontroly a ke dnům zjištěných havárií neprovozovala zařízení „Produkční stanice selat a výkrmna vepřů Poběžovice“ v katastrálním území Sedlec u Poběžovic v souladu se závaznými podmínkami integrovaného povolení, když:

- nedoložila doklady, ani jinak neprokázala, že uplatňovala snižující technologii krmení s biotechnologickým příprvkem, která snižuje emise amoniaku a také emise metanu a pachových látek, v souladu s přílohou č. 2 NV č. 615/2006 Sb. a v souladu se schváleným plánem zásad správné zemědělské praxe,
- nezakryla přečerpávací nádrž digestátu na bioplynové stanici II, čímž docházelo k úniku pachových látek do volného ovzduší,
- nezajistila, aby bylo provedeno měření emisí (např. amoniaku), čímž znemožnila porovnání aktuálních měření s emisními limity stanovenými integrovaným povolením,
- nepředložila doklady o předání splaškových vod k likvidaci mimo areál zařízení. Současně nebyl dodržen termín pro realizaci změny integrovaného povolení, ve které je stanoveno, že od 1. 7. 2009 budou technologické a splaškové odpadní vody čištěny na nově vybudované čistírně odpadních vod,
- neplnila některé další závazné podmínky integrovaného povolení v části zajišťující ochranu zdraví člověka a životního prostředí, zejména ochranu ovzduší, půdy, lesa, podzemních a povrchových vod, přírody a krajiny a části opatření pro předcházení havárií a omezování jejich případných následků.

Společnost se proti rozhodnutí ČIŽP odvolala. Odvolací orgán podané odvolání zamítl a potvrdil rozhodnutí ČIŽP, právní moc – 27. 4. 2011.

C-Energy Bohemia, s. r. o.

Na konci června 2011 provedla inspekce kontrolu zařízení, jež bylo na základě integrovaného povolení provozováno společností AES Bohemia, spol. s r. o. (v průběhu správního řízení došlo ke změně v názvu subjektu na C-Energy Bohemia, s. r. o.). Při kontrole bylo zjištěno neplnění některých podmínek integrovaného povolení a neohlášení přenosu jedné znečišťující látky v odpadních vodách, tj. porušení zákona o IRZ.

Za nejzávažnější porušení ČIŽP vyhodnotila překračování emisních limitů u odpadních vod vypouštěných do kanalizace pro veřejnou potřebu. Významně v neprospěch subjektu při stanovení výše pokuty ČIŽP zhodnotila to, že stejné porušení zjistila již dříve, při kontrole provedené v září roku 2008 s ukončením kontroly v únoru 2009.

Na základě zjištění učiněných v průběhu kontroly inspekce uložila společnosti C-Energy Bohemia, s. r. o., pokutu za provoz zařízení v rozporu s integrovaným povolením, a to ve výši 216 000 Kč, za porušení zákona o IRZ pokutu ve výši 2 000 Kč. Proti rozhodnutí se provozovatel neodvolal. Pokuta nabyla právní moci dne 26. 11. 2011.

HAVÁRIE

V roce 2011 bylo řešeno 16 havárií na zařízení pod IPPC, z toho mezi významnější lze zařadit:

Explosia, a. s.

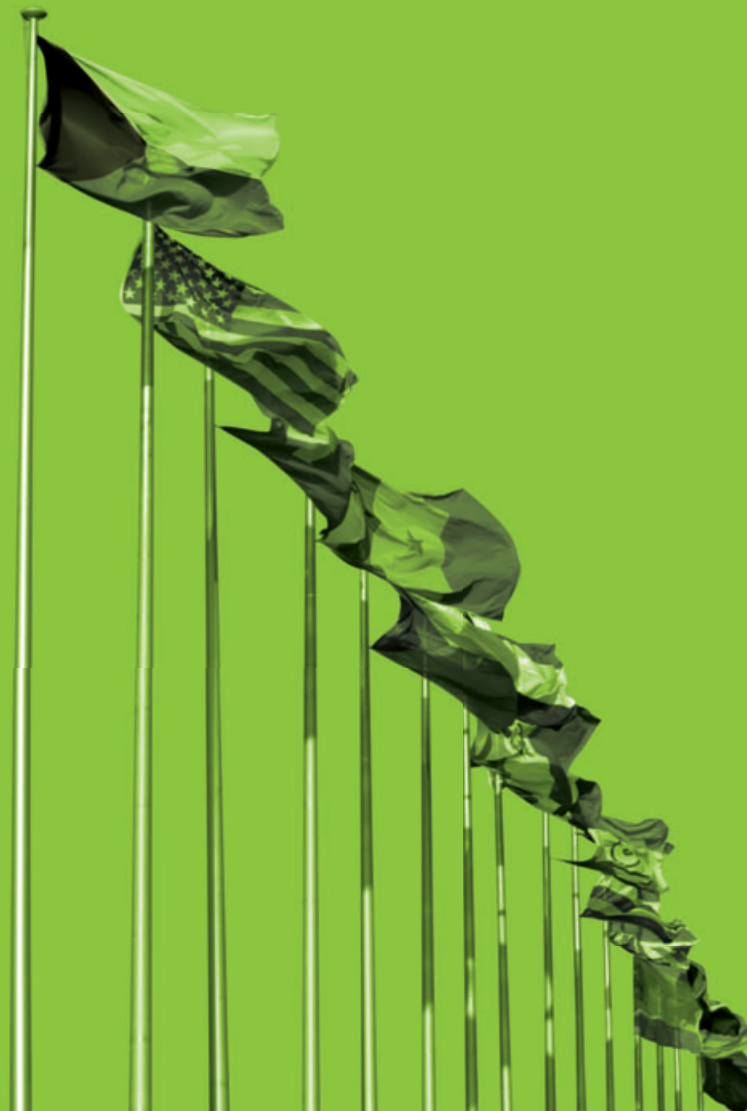
Výbuch nitroglycerinu dne 20. 4. 2011 v areálu společnosti Explosia, a. s., v objektu A55 – mísirna poloplastických trhařin na bázi želatiny a v objektu A55/1 – navažovna. Objekt A55/1 je součástí zařízení „Nitrace“, pro které je vydáno integrované povolení. Šetření příčin prováděl Obvodní báňský úřad Trutnov. Příčinou havárie nebylo porušení podmínek integrovaného povolení. Výroba kapalných nitroesterů (převážně nitroglycerin) byla obnovena 27. 5. 2011.

SZP Těšnovice, a. s.

V případě této havárie se jednalo o únik kejdy ze „Zařízení intenzivního chovu jatečných prasat a zařízení intenzivního chovu prasek“ do životního prostředí. Inspekcí byla na základě provedené kontroly uložena provozovateli pokuta podle zákona o integrované prevenci za porušení podmínek integrovaného povolení a dále za porušení zákona o vodách.

7 MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

V roce 2011 proběhlo 58 zahraničních cest, kterých se zúčastnilo celkem 118 zaměstnanců. Jednou z nejdůležitějších zahraničních aktivit ČIŽP je spolupráce v síti IMPEL, což je síť pro implementaci a prosazování práva životního prostředí a je mezinárodním sdružením organizací, které se věnují životnímu prostředí v Evropě. Síť se zavázala přispívat k efektivní aplikaci environmentální legislativy EU skrze budování kapacit, sdílení dobré praxe, poskytováním příruček a nástrojů, prosazování spolupráce a poskytování zpětné vazby zákonodárcům a regulátorům o praktičnosti a prosaditelnosti environmentální legislativy. Jádrem činnosti sítě jsou jednotlivé projekty.

V rámci sítě IMPEL se v roce 2011 uskutečnila dvě Valná shromáždění, a to v Maďarsku a v Polsku. ČIŽP se podílela na práci přípravné skupiny pro příští konferenci IMPEL, která se bude konat v roce 2012 na Maltě. Jedná se konferenci, která je pořádána vždy jednou za tři roky a má za úkol seznámit veřejnost, pracovníky nevládních organizací, Evropské komise a Evropského parlamentu s prací sítě IMPEL, zvláště s výsledky a závěry z jednotlivých projektů. V rámci konference proběhne i oslava 20tého výročí vzniku sítě.

Inspektoři ČIŽP se podíleli na práci Clusteru I (zlepšování povolování a prosazování), Clusteru II – TFS (přeshraniční přeprava odpadů) a jako již každoročně se zúčastnili konference TFS.

V rámci sítě IMPEL se dále inspektoři zapojili do těchto projektů: vývoj snadného a flexibilního nástroje pro hodnocení rizik při povolování a inspekcích, projektu „Shoda s legislativou dosažená skrze manažerské systémy podniků“, setkání kontaktních osob pro přeshraniční přepravu odpadů, výměnných dnů, projektu o skládkách, konference

„Lekce získané z průmyslových havárií a projektu „Zlepšování povolování a inspekcí“. Konala se také společná kontrola zaměřená na přeshraniční přepravu odpadů.

V oblasti mezinárodní úmluvy CITES inspektoři ČIŽP zastupují Českou republiku na zasedáních odborných skupin a komisí zaměřených na prosazování zákonů týkajících se ochrany ohrožených druhů. Jedná se především o evropskou skupinu EU Wildlife Enforcement Group, jež v roce 2011 zasedala 2x v Bruselu. Velmi významná je i spolupráce v rámci Interpol Wildlife Working Group, která pomáhá při řešení závažných případů mezinárodního charakteru. V roce 2011 se naše inspektorka zúčastnila mezinárodního školení pořádaného Světovým centrem ochrany přírody UNEP-WCMC v Cambridge, které bylo zaměřeno na práci s celosvětovou databází obchodu a databází ohrožených druhů. Další dva pracovníci odboru CITES se zúčastnili jednání zaměřeného na nový systém CITES k identifikaci produktů a výrobků z exemplářů CITES se zaměřením na tradiční čínskou medicínu.

Zástupce ČIŽP se účastnil Fóra pořádaného Evropskou agenturou pro chemické látky (ECHA), které slouží k výměně informací o prosazování nařízení REACH. Na základě smlouvy se Slovenskem se uskutečnilo několik zahraničních cest věnovaných problematice ochrany vod, přírody, lesa a odpadového hospodářství. Proběhla také první schůzka v rámci nově uzavřené smlouvy s Polskem a byla dohodnuta další spolupráce.

V rámci tzv. výkonných mezinárodních vztahů inspektoři zastupovali resort životního prostředí ČR při jednáních mezinárodních komisí na ochranu hraničních vod, resp. velkých řek (Mezinárodní komise na ochranu Odry a Labe, Dunajská komise, Rakouské hraniční vody). Většina zahraničních cest se uskutečnila z důvodu zabezpečení smluvních závazků ČR v rámci mezinárodních organizací, úmluv a protokolů na jedné straně a aktivit přímo souvisejících s členstvím v EU na straně druhé. Celkově ČIŽP vynaložila na zahraniční cesty částku 462 746,75 Kč, kdy velká část nákladů byla financována přímo z rozpočtu Evropské komise.

8 LIDSKÉ ZDROJE

8.1 PERSONALISTIKA

Od 1. 1. 2011 byl snížen stav zaměstnanců ČIŽP o 30 pracovních míst. Od 1. 1. 2011 byly sníženy ČIŽP mzdové prostředky o 10 %, z tohoto důvodu došlo od 1. 1. 2011 k úpravě platů všem zaměstnancům ČIŽP.

S účinností od 14. 3. 2011 byl přijat nový Organizační řád České inspekce životního prostředí. Hlavní změnou v novém organizačním řádu bylo zřízení oddělení integrace na Oblastních inspektorátech ČIŽP.

ZÁKLADNÍ PERSONÁLNÍ ÚDAJE

ČLENĚNÍ ZAMĚSTNANCŮ PODLE VĚKU A POHLAVÍ STAV K 31. 12. 2011

věk	muži	ženy	celkem	%
do 20 let	0	0	0	0
20–29 let	29	46	75	12,5
30–39 let	82	73	155	25,7
40–49 let	62	95	157	26,1
50–59 let	96	85	181	30,1
60 let a více	24	10	34	5,6
celkem	293	309	602	100,0
%	48,7	51,3	100,0	x

CELKOVÝ ÚDAJ O PRŮMĚRNÝCH PLATECH K 31. 12. 2011

	celkem
průměrný hrubý měsíční plat	25 383,–

ČLENĚNÍ ZAMĚSTNANCŮ PODLE VZDĚLÁNÍ A POHLAVÍ – STAV K 31. 12. 2011

vzdělání dosažené	muži	ženy	celkem	%
základní	0	0	0	0
vyučen	0	0	0	0
střední odborné	3	2	5	0,8
úplné střední	0	7	7	1,1
úplné střední odborné	22	93	115	19,1
vyšší odborné	1	2	3	0,5
vysokoškolské	267	205	472	78,5
celkem	293	309	602	100

CELKOVÝ ÚDAJ O VZNIKU A SKONČENÍ PRACOVNÍCH A SLUŽEBNÍCH POMĚRŮ ZAMĚSTNANCŮ V ROCE 2011

	počet
nástupy	37
odchody	49

TRVÁNÍ PRACOVNÍHO A SLUŽEBNÍHO POMĚRU ZAMĚSTNANCŮ – STAV K 31. 12. 2011

Doba trvání	počet	%
do 5 let	237	39,4
do 10 let	133	22,0
do 15 let	116	19,2
do 20 let	85	14,2
nad 20 let	31	5,2
celkem	602	100,0

8.2 VZDĚLÁVÁNÍ

V roce 2011 bylo vzdělávání zaměstnanců uskutečňováno v souladu se Směrnicí ČIŽP č. 7/2011, která nabyla účinnosti 1. 1. 2011. Základní změnou oproti předchozím normám bylo zařazení metodických pokynů ke specializačním zkouškám a opětovné konání vstupního vzdělávání úvodního v prostorách ředitelství.

Na základě usnesení vlády č. 1542/2005 probíhalo povinné vzdělávání nově přijatých zaměstnanců. Jedná se o vstupní vzdělávání úvodní, kterého se ve čtyřech termínech zúčastnilo 33 zaměstnanců. Tuto část vzdělávání v prezenční formě pro oblastní inspektoráty a ředitelství organizačně i lektorsky zajišťovalo ředitelství ČIŽP. Cílem je zejména seznámení se specifickou problematikou ČIŽP, základními znalostmi a právními normami pro vykonávání činnosti ve státní správě. Další povinnou součástí vzdělávání je vstupní vzdělávání následné, které ve sledovaném období zajišťovalo jako odborný garant Ministerstvo vnitra. Ve čtyřech e-learningových kurzech jej úspěšně absolvovalo 13 zaměstnanců. Obsahem jsou hlavně základy právního vědomí, správní řád, veřejná správa ČR, veřejné finance, minimum o EU atd. Odborní referenti a inspektoři se v rámci prohlubujícího vzdělávání účastnili teoretické a praktické specializační přípravy. Úspěšně ji v 8 termínech zakončilo 21 zaměstnanců.

Jazykové výuce se v průběhu roku věnovalo v kurzech angličtiny 58 zaměstnanců. Němčina oproti předchozím obdobím v roce 2011 neprobíhala. Ve dvoudenním termínu bylo ve spolupráci s dalšími orgány státní správy uspořádáno vstupní vzdělávání v integrovaných agendách, kterého se zúčastnilo 31 zaměstnanců. Pro další vzdělávání zaměstnanců byl využíván zejména Institut pro veřejnou správu Praha, vlastní lektori a externí agentury. Celkový počet účastníků těchto akcí je 653. Tento počet byl ovlivněn zpoplatněním vzdělávací činnosti Institutu státní správy, který byl postupně včleněn do Institutu pro místní správu Praha, v současnosti pojmenovaném Institut pro veřejnou správu Praha.

V minulosti bylo vzdělávání správním úřadům poskytováno touto institucí zdarma, což umožňovalo maximální využití vzdělávacích možností.

Vzdělávací aktivity ČIŽP probíhají také v rámci projektu EU „Zefektivnění činnosti inspektorů ČIŽP“, který je hrazený z OP Lidské zdroje a zaměstnanost MV ČR a státního rozpočtu ČR a v roce 2011 se soustředil především na základní proškolení zaměstnanců ČIŽP v základní znalosti software Newton Dictate, čímž navázal na plošnou instalaci 140 nakoupených licencí a práci tzv. testovací skupiny, která software přizpůsobila na míru ČIŽP. Celkem se podařilo proškolit do konce roku 477 zaměstnanců ze všech různých oddělení ČIŽP. Zároveň proběhly 2 pilotní workshopy na téma použití Newton Dictate v praxi – v dubnu 2011 se za přítomnosti příslušníků Celní správy ČR a Policie ČR Newton Dictate pokusně použil při vedení výsledků a v září 2011 opět za přítomnosti Policie ČR, Krajské veterinární správy a pracovníků krajských úřadů při šetření nálezu uhynulého dravce.

K 31. 12. 2011 byl rovněž sepsán informační materiál o projektu tzv. inovovaný produkt, který shrnuje dosavadní zkušenosti a postupy v zavedení a použití Newton Dictate v rámci Inspekce.

Projekt je poskytovatelem dotace hodnocen jako úspěšně probíhající – byly schváleny 2 monitorovací zprávy a projekt prošel dvěma průběžnými audity.

9 EKONOMIKA

ROZPOČET

Upravený rozpočet k 31. 12. 2011 (v tis. Kč)

Ukazatel	Upravený rozpočet k 31. 12. 2011
I. Příjmy OSS	1 783
II. Výdaje celkem	358 059
1. Běžné výdaje celkem:	335 765
Mzdové prostředky OSS	185 283
Pojistné	62 877
Převod FKSP	1 838
Ostatní běžné výdaje	85 767
* ISPROFIN 315 – MŽP	16 423
2. Investiční výdaje	22 293
v tom: * ISPROFIN 315 – MŽP	22 293
Limit mzd. prostř. a počtu zaměst. u organizací odměň. dle z. č. 143/92 Sb.	
Mzdové prostředky celkem	185 283
v tom: * limit prostředků na platy	183 813
* ost. platby proved. práci (OON)	1 470
b) počet zaměstnanců	643
c) průměrný plat v Kč	23 822
* OSS – platy + OON + PSZ	358 059

PŘEHLED O ČERPÁNÍ ROZPOČTU VÝDAJŮ

Čerpání neinvestičních výdajů za rok 2011

Ukazatel	Rozpočet upravený	Čerpání	Zůstatek
Platy	183 813 000,00	183 813 000,00	
Mimorozpočtový zdroj – Platy		1 634 000,00	
OOV	1 120 000,00	1 120 000,00	
Mimorozpočtový zdroj – OOV		1 266 237,00	
Odstupné	350 000,00	350 000,00	
Pojištění – SP+ ZP	62 877 000,00	62 877 000,00	
Mimorozpočtový zdroj z NAR – SP+ZP		818 936,00	
Celkem mzdové výdaje	248 160 000,00	251 879 173,00	

Ukazatel	Rozpočet upravený	Čerpání	Zůstatek
Ostatní běžné neinv. výdaje	69 344 000,00	67 536 096,89	1 807 903,11
Převod do FKSP	1 838 000,00	1 860 000,00	
Převod do FKSP z mimorozp. zdrojů		22 000,00	
Mimorozpočtový zdroj ČIŽP			
Mimorozp. zdroj – navýšení za přijaté pojistné			
Celkem běžné neinvestiční výdaje	71 182 000,00	69 418 096,89	

Ukazatel	Rozpočet upravený	Čerpání	Zůstatek
Neinvestiční výdaje	16 423 780,76	10 019 425,15	6 404 355,61
Mimorozpočtový zdroj z NAR – ICT		1 568 279,24	3 775 111,76
Celkem neinvestiční výdaje ISPROFIN	16 423 780,76	11 587 704,39	10 179 467,37
Celkem neinvestiční výdaje	335 765 780,76	332 884 974,28	10 179 467,37

INVESTICE

V roce 2011 bylo čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů 15 330,33 tis. Kč, do roku 2012 převedeno 5 162,96 tis. Kč.

Čerpání investičních výdajů za rok 2011

Ukazatel	Rozpočet upravený	Čerpání	Zůstatek
Investiční výdaje	22 293 813,40	20 120 348,69	2 173 464,71
Mimorozpočtový zdroj z NAR		5 297 062,00	0
Celkem investiční výdaje ISPROFIN	22 293 813,40	25 417 410,69	2 173 646,71

Program	1. Čtvrtletí		Čerpání v Kč
115010/33	Akce		
	115V01300D005	Rekonstrukce objektu OI České Budějovice	1 215 019,54
Celkem			1 215 019,54

Program	2. Čtvrtletí		Čerpání v Kč
115010/33	Akce		
	115V01300D005	Rekonstrukce objektu OI České Budějovice	5 386 261,84
Celkem			5 386 261,84

Program	3. Čtvrtletí		Čerpání v Kč
115010/33	Akce		
	115V01300D005	Rekonstrukce objektu OI České Budějovice	6 355 241,63
	115V01300D019	Vybudování příručního skladu IT v budově ČIŽP	70 212,00
	115V01300D016	Realizace parkovací plochy pro OI Liberec	58 680,00
Celkem			6 484 133,63

Čerpání investičních výdajů za rok 2011

Program	4. Čtvrtletí		Čerpání v Kč
115010/33	Akce		
	115V01300D005	Rekonstrukce objektu OI České Budějovice	5 430 688,68
	115V01300D019	Vybudování příručního skladu IT v budově ČIŽP	12 689,00
	115V01300D020	Dodávka a montáž EZS a EPS na pracovišti Karlovy Vary	449 440,40
	115V01300D016	Realizace parkovací plochy pro OI Liberec	405 201,00
	115V01400D016	Nákup barevného multifunkčního stroje	380 880,00
	115V01300D015	Rekonstrukce elektrických rozvodů OI Ústí nad Labem	1 204 463,60
	115V01300D018	Rekonstrukce střechy a fasády OI Hradec Králové	1 241 095,20
	115V01300D022	Dodávka a montáž osobního výtahu Ř ČIŽP	192 480,00
	115V01300D023	Rekonstrukce podlah v budově Ř ČIŽP	315 307,00
	115V01400D031	Obnova automobilů ČIŽP v roce 2011	1 298 000,00
	115V01400D017	Rekonstrukce klimatizace serverovna ŘDT ČIŽP	159 860,00
	115V01100D025	Obnova serverů na OI a ŘDT	1 241 890,80
Celkem			12 331 995,68
Celkem 2011			25 417 410,69

Přehled o čerpání rozpočtu výdajů a plnění příjmů

Ukazatel	Schválený rozpočet	Rozpočet po úpravě	Čerpání
2132 příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí a jejich částí	280 000,00	280 000,00	496 188,62
2133 příjmy z pronájmu movitých věcí	3000,00	3000,00	3 600,00
2141 příjmy z úroků	0	0	13 709,26
2310 příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku	0	0	18 610,00
2322 přijaté pojistné náhrady	50 000,00	50 000,00	463 451,00
2324 přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	1 430 000,00	1 430 000,00	2 495 979,78
2329 ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené (náklady řízení CITES aj.)	20 000,00	20 000,00	113 700,00
Nedaňové příjmy – mezisoučet	1 783 000,00	1 783 000,00	3 605 238,66
4132 převody z ostatních vlastních fondů	0	0	472 269,00
4135 převody z fondů organizačních složek státu	0	0	50 351,06
Přijaté (převody z vlastních fondů) – mezisoučet			522 620,06
Celkem	1 783 000,00	1 783 000,00	4 127 858,72

Přehled činnosti oblastních inspektorátů za rok 2011

Oddělení	Počet inspektorů	Inspekční činnost	Stanoviska a vyjádření EIA	Ostatní stanoviska a vyjádření	Pokuty			Ostatní rozhodnutí								Poplatkové agendy					
					Všechna rozhodnutí o pokutě vydaná ve sledovaném období	Všechna rozhodnutí o pokutě, která nabyla právní moci ve sledovaném období	Celková částka pokut v právní moci (Kč)	Počet rozhodnutí v právní moci – zastavení, nebo omezení činnosti, provozu nebo jeho části	Počet rozhodnutí v právní moci odebrání / zabavení	Počet rozhodnutí o opatření k nápravě v právní moci v daném období	Počet rozhodnutí o opatření k nápravě k dodržení emisních limitů	Počet rozhodnutí o stanovení emisního limitu pro spalování více druhů paliv	Počet vydaných souhlasů s regulačním řádem	Počet vydaných rozhodnutí o kategorizaci zdroje	Odebrání a pozastavení platnosti osvědčení o nebezpečných vlastnostech odpadů	Počet vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za vypouštění odpadních vod	Počet vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za odběr podzemních vod				
PH	58	2 424	291	2 491	290	271	14 767 015	0	3	36	2	0	0	15	0	343	794	47	548	37	0
ČB	37	1 181	70	708	213	205	7 079 430	5	0	87	0	0	0	1	0	158	584	21	210	24	0
PL	36	1 567	72	539	266	262	12 077 209	5	2	24	2	0	0	7	0	126	528	6	140	7	2
UL	48	1 792	139	1 150	238	223	16 394 250	20	0	19	5	0	5	8	0	259	397	37	304	30	1
HK	41	1 544	117	1 196	204	196	6 773 600	6	0	17	2	0	0	9	0	198	695	23	184	38	1
HB	32	1 345	88	808	282	279	6 371 592	1	0	25	0	3	0	2	0	160	531	10	175	19	2
BR	50	2 750	188	2 024	312	308	16 768 734	4	4	47	0	0	6	40	0	369	675	25	247	30	4
OL	30	1 681	80	568	218	225	9 719 345	63	5	77	5	0	0	13	0	145	386	5	162	23	0
OV	44	1 807	163	1 291	233	224	10 853 169	7	11	42	0	0	19	0	0	230	236	20	286	24	0
LI	24	1 161	58	415	123	120	7 681 025	2	0	39	0	0	0	2	0	91	280	8	167	9	1
ŘDT	49	324	0	92	49	42	595 700	0	33	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	11
celkem	449	17 576	1 266	11 282	2 428	2 355	109 081 069	113	58	413	16	3	30	97	0	2 079	5 106	202	2 423	250	22

KONTAKTY

Ředitelství	Adresa	Mail	Telefon / Fax: + 420
Česká inspekce životního prostředí	Na Běhu 267 190 00 Praha 9	public@cizp.cz	tel.: 283 891 564 fax: 283 892 662
Oblatní inspektorát	Adresa	Mail	Telefon / Fax: + 420
PRAHA	Wolkerova 40 160 00 Praha 6	public@ph.cizp.cz	tel.: 233 066 111 fax: 233 066 103 hlášení havárií: 731 405 313
PLZEŇ	Klatovská tř. 48 301 22 Plzeň	public@pl.cizp.cz	tel.: 377 236 783, fax: 377 237 289 hlášení havárií: 731 405 350
HRADEC KRÁLOVÉ	Resslova 1229 500 02 Hradec Králové	public@hk.cizp.cz	tel.: 495 773 + linka fax: 495 211 175 hlášení havárií: 731 405 205
ČESKÉ BUDĚJOVICE	Dr. Stejskala 6, P. O. BOX 32 370 21 České Budějovice	public@cb.cizp.cz	tel.: 386 109 111, fax: 386 357 581 hlášení havárií: 731 405 133
ÚSTÍ NAD LABEM	Výstupní 1 644 400 07 Ústí nad Labem	public@ul.cizp.cz	tel.: 475 500 547, fax: 475 500 042 tel.: 353 221 140
pobočka KARLOVY VARY	Drahomířino nábřeží 197/16 360 01 Karlovy Vary	public@kv.cizp.cz	hlášení havárií: 731 405 378
HAVLÍČKŮV BROD	Bělohradská 3304 580 01 Havlíčkův Brod 1	public@hb.cizp.cz	tel.: 569 496 111, fax: 569 429 822 hlášení havárií: 731 405 166
BRNO	Lieberzeitova 14 614 00 Brno	public@bn.cizp.cz	tel.: 545 545 111, fax: 545 545 100 tel.: 577 690 462
pobočka ZLÍN	Tř. Tomáše Bati 3792 760 01 Zlín		hlášení havárií: 731 405 100
OLOMOUC	Tovární 41 772 00 Olomouc	public@ol.cizp.cz	tel.: 585 243 410, fax: 585 243 410 hlášení havárií: 731 405 262
OSTRAVA	Valchařská 15/72 702 00 Ostrava	public@ov.cizp.cz	tel.: 595 134 111, fax: 596 115 525 hlášení havárií: 731 405 301
LIBEREC	Tř. 1. máje 858/26 460 01 Liberec 1	public@lb.cizp.cz	tel.: 485 340 888, fax: 485 340 712 hlášení havárií: 723 083 437

VYSVĚTLIVKY

BCD	Zásaditý katalytický rozklad	MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
BPS	Bioplynová stanice	MVE	Malé vodní elektrárny
BSK	Biochemická spotřeba kyslíku	MZE	Ministerstvo zemědělství
BTEX	Benzen, toluen, ethylbenzen, xyleny	MZCHÚ	Maloplošná zvláště chráněná území
CITES	Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin	MŽP	Ministerstvo životního prostředí
CiU	Chlorované uhlovodíky	NEL	Nepolární extrahovatelné látky
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí	NL	Nerozpuštěné látky
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav	ODI	Oddělení integrace
ČOV	Čistírna odpadních vod	OI	Oblastní inspektorát
ČSPHM	Čerpací stanice pohonných hmot	OkÚ	Okresní úřad
ČR	Česká republika	OOH	Oddělení odpadového hospodářství
EEZ	Elektrická a elektronická zařízení	OOL	Oddělení ochrany lesa
EIA	Hodnocení vlivů na životní prostředí	OOO	Oddělení ochrany ovzduší
EK	Evropská komise	OOP	Oddělení ochrany přírody
EMA/EMS	Systémy environmentálního managementu	OOV	Oddělení ochrany vod
EO	Ekvivalentní obyvatelé	OÚ	Obecní úřad
EU	Evropská unie	OVSS	Odbor výkonu státní správy
EÚ	Předcházení ekologické újmy	RAPEX	Celoevropský info systém o nebezpečných výrobcích určených pro spotřebitele
EVL	Evropsky významné lokality	REACH	Nařízení o registraci, hodnocení, povolování a omezování chem. látek
GMO	Geneticky modifikované organismy	PAU	Polyaromatické uhlovodíky
HZS	Hasičský záchranný sbor	PM	Právní moc
CHSK	Chemická spotřeba kyslíku	PPO	Přeshraniční přeprava odpadů
CHKO	Chráněná krajinná oblast	PUPFL	Pozemky určené k plnění funkcí lesa
CHÚ	Chráněné území	SFŽP	Státní fond životního prostředí
IMPEL	Síť environmentálních inspekčních orgánů zemí EU	SRS ČR	Státní rostlinolékařská správa ČR
IP	Integrované povolení	ÚČOV	Ústřední čistírna odpadních vod
IPPC	Integrovaná prevence a omezování znečištění	ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
IRZ	Integrovaný registr znečištění	VKP	Významný krajinný prvek
KÚ	Krajský úřad	VZCHÚ	Velkoplošná zvláště chráněná území
LHP	Lesní hospodářský plán	VŽP	Vedlejší živočišné produkty
LHO	Lesní hospodářská osnova	ZCHD	Zvláště chráněné druhy
LTO	Lehké topné oleje	ZCHÚ	Zvláště chráněné území dle zákona č. 114/92 Sb.
		ŽP	Životní prostředí

© 2012 ČESKÁ INSPEKCE ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Fotografie: Archiv ČIŽP

PŘÍLOHA – TABULKY 2011

Přehled zpracován za období: 1. 1. 2010 – 31. 12. 2010

Přehled o činnosti oblastních inspektorátů za rok 2011 – ochrana ovzduší

Oblastní inspektorát	Počet inspektorů	Inspekční činnost	ZÁKON č. 76/2002 Sb.			VYDANÁ STANOVISKA A VYJÁDŘENÍ			ROZHODNUTÍ VE SPRÁVNÍM ŘÍZENÍ											Počet ověření SPE	MĚŘENÍ EMISÍ A ANALÝZY			
			Účast na kontrolách dle z. č. 76/2002 Sb.	Spolupráce na správním řízení o pokutách	Částka pokut za problematiku ochrany ovzduší, které nabývaly právní moci ve sled. období	SFŽP	KÚ	Ostatní	Pokuty					Opatření			Souhlasy		Kategorizace zdrojů		Počet měření s překročením limitu	Počet měření bez překročení limitu	Mezilaboratorní porovnání zkoušek	Počet řešených podnětů a petic
									Všechna rozhodnutí vydaná ve sledovaném období	Všechna rozhodnutí, která nabývala právní moci ve sledovaném období	Rozhodnutí o pokutě v právní moci vydaná ve sledovaném období	Rozhodnutí o pokutě v právní moci z předchozích období	Pokuty v celkové částce (Kč)	Dodržení emisních limitů	Zastavení nebo omezení činnosti	Ostatní	EL – spalování více druhů paliv	Regulační řád						
PH	11	474	33	0	0	16	704	286	38	38	36	2	2 510 000	2	0	2	0	0	15	377	0	0	0	66
ČB	7	231	34	0	0	21	226	6	36	36	34	2	1 190 000	0	0	1	0	0	1	161	0	0	0	17
PL	7	399	6	0	0	11	238	36	22	20	19	1	925 000	2	1	3	0	0	7	345	0	0	0	12
ÚL	10	550	17	4	207 000	13	276	220	25	26	25	1	837 000	5	0	0	0	5	8	479	0	0	0	34
HK	9	607	36	0	0	29	405	35	37	34	31	3	892 000	2	0	0	0	0	9	374	0	0	0	31
HB	5	312	19	5	18 000	63	356	6	53	49	48	1	869 000	0	0	2	3	0	2	477	0	0	0	19
BR	10	1 332	26	0	0	65	723	468	70	73	60	13	5 494 500	0	0	3	0	6	40	1 054	0	0	0	54
OL	7	583	18	0	0	17	264	21	70	63	61	2	686 500	5	0	0	0	0	13	473	0	0	0	15
OV	11	428	32	0	0	18	470	202	25	22	22	0	996 000	0	0	2	0	19	0	173	0	0	0	41
LI	5	306	6	1	4 000	2	90	15	22	21	20	1	569 000	0	0	2	0	0	2	172	0	0	0	11
ŘDT	9	50	0	0	0	0	0	55	2	2	2	0	224 000	0	0	0	0	0	0	1 060	1	35	7	0
celkem	91	5 272	227	10	229 000	255	3 752	1 350	400	384	358	26	15 193 000	16	1	15	3	30	97	5 145	1	35	7	300

Přehled o činnosti oblastních inspektorátů za rok 2011 – ochrana vod

Oblastní inspektorát	Počet inspektorů	Inspekční činnost	ZÁKON č. 76/2002 Sb.			VYDANÁ STANOVISKA A VYJÁDRĚNÍ			ROZHODNUTÍ VE SPRÁVNÍM ŘÍZENÍ										HAVÁRIE NA VODÁCH			Počet řešených podnětů a petic
			Účast na integrovaných kontrolách dle zákona č. 76/2002 Sb.	Spolupráce na správním řízení o pokutách	Částka pokut za problematiku ochrany vod, které nabyla právní moci ve sledovaném období	SFŽP	Audity	Ostatní	Pokuty					Opatření k nápravě				Zastavení činnosti (provozu)	Celkový počet evidovaných havárií na vodách	Havárie šetřené ČIŽP		
									Všechna rozhodnutí o pokutě vydaná ve sledovaném období	Všechna rozhodnutí o pokutě, která nabyla ve sledovaném období právní moci	Rozhodnutí o pokutě v právní moci vydaná ve sledovaném období	Rozhodnutí o pokutě v právní moci z předchozích období	V celkové částce (Kč)	Všechna rozhodnutí o opatření k nápravě vydaná ve sledovaném období	Všechna rozh. o opatření k nápravě, která nabyla ve sledovaném období právní moci	Rozhodnutí o opatření k nápravě v právní moci vydaná ve sledovaném období	Rozhodnutí o opatření k nápravě v právní moci z předchozích období					
PH	12	626	32	5	165 000	22	122	677	26	25	18	7	3 093 215	11	11	11	0	0	47	12	115	
ČB	6	260	25	0	0	6	0	101	23	22	20	2	944 930	6	6	6	0	0	16	16	32	
PL	8	288	22	1	40 000	1	2	166	87	82	77	5	2 038 709	15	14	14	0	0	6	1	17	
UL	11	407	16	1	220 000	2	27	250	25	25	22	3	1 943 850	8	8	6	0	0	30	5	54	
HK	9	267	35	6	0	15	0	253	18	18	16	2	840 000	3	3	3	0	0	20	12	29	
HB	6	257	11	4	62 000	2	0	133	42	37	37	0	758 742	9	8	8	0	0	10	5	52	
BR	11	447	27	5	260 000	9	0	364	84	83	75	8	3 516 734	18	17	16	1	3	24	4	43	
OL	6	285	24	7	185 000	3	0	123	43	42	40	2	1 184 845	2	1	0	0	0	5	1	28	
OV	9	401	25	0	200 000	0	0	223	48	39	37	2	1 814 669	3	2	2	0	0	20	8	20	
LI	5	210	24	3	328 000	2	3	72	12	11	11	0	486 525	9	9	9	0	0	3	6	30	
celkem	83	3 448	241	32	1 460 000	62	154	2 362	408	384	353	31	16 622 219	84	79	75	1	3	181	70	420	

Oddělení ochrany vod – poplatkové agendy – 2011

Oblastní inspektorát	POPLATKY														
	Poplatky za vypouštění odpadních vod						Poplatky za odběr podzemních vod								
	Vydaná rozhodnutí o změnách záloh	Vydaná rozhodnutí o záloze pro rok 2012	Stanovená výše záloh pro rok 2012	Vydaná rozhodnutí o poplatcích za rok 2010	Rozhodnutí o poplatcích za rok 2010 v právní moci	Výše poplatků za rok 2010 v právní moci (Kč)	Dodatečná rozhodnutí o záloze pro rok 2011	Dodatečná výše záloh pro rok 2011 (Kč)	Vydaná rozhodnutí o poplatcích za rok 2010	Rozhodnutí o poplatcích za rok 2010 v právní moci	Výše poplatků za rok 2010 v právní moci (Kč)	Nová a změněná rozhodnutí o záloze vydaná v roce 2011	Výše záloh stanovená rozhodnutími vydanými v roce 2011 (Kč)	Zrušená rozhodnutí o záloze v roce 2011	Usnesení o zastavení řízení v roce 2011
PH	0	165	36 100 278	178	178	33 678 209	56	8 173 586	667	667	137 358 706	46	7 913 311	25	215
ČB	9	77	13 573 529	72	72	9 368 432	9	399 382	516	516	36 341 764	27	5 478 090	32	0
PL	1	63	5 692 335	62	62	4 516 071	32	2 304 487	454	452	28 735 969	35	3 418 413	7	0
UL	0	123	70 414 529	136	136	64 581 557	4	670 797	340	340	70 799 988	50	16 701 517	3	47
HK	2	97	26 085 323	99	99	29 446 789	40	3 235 223	623	623	179 696 703	25	757 791	7	0
HB	0	80	9 116 592	80	80	8 899 571	10	554 388	488	488	29 276 120	28	1 660 972	5	42
BR	3	177	15 924 746	189	189	15 531 181	37	2 598 921	583	583	106 669 514	48	22 567 120	7	175
OL	1	68	13 935 087	76	76	13 030 223	1	160 000	355	355	66 164 446	27	5 023 128	3	0
OV	4	111	55 719 725	115	115	44 514 622	3	279 000	195	195	36 253 566	25	5 855 544	13	44
LI	0	46	6 240 123	45	45	3 918 255	14	955 905	233	233	39 738 772	32	16 509 840	1	0
celkem	20	1 007	252 802 267	1 052	1 052	227 484 910	206	19 331 689	4 454	4 452	731 035 548	343	85 885 726	103	523

Přehled o činnosti oblastních inspektorátů za rok 2011 – odpadové hospodářství

Oblastní inspektorát	Počet inspektorů	Inspekční činnost	ZÁKON č. 76/2002 Sb.			VYDANÁ STANOVISKA A VYJÁDŘENÍ			Počet zahájených správních řízení ve sledovaném období	ROZHODNUTÍ VE SPRÁVNÍM ŘÍZENÍ										Odebrání osvědčení	Celkový počet evidovaných havárií	Počet řešených podnětů a petic	Počet podaných podnětů na jiné správní orgány	Počet podaných trestních oznámení
			Účast na kontrolách dle zákona č. 76/2002 Sb.	Spolupráce na správním řízení o pokutách	Částka pokut za problematiku odpadového hospodářství, které nabyla právní moci ve sledovaném období	SFŽP	Audity	Ostatní		Pokuty					Opatření k nápravě				Pozastavení platnosti osvědčení o nebezpečných vlastnostech odpadů					
										Všechna rozhodnutí o pokutě vydaná ve sledovaném období	Všechna rozhodnutí, která ve sledovaném období nabyla právní moci	Rozhodnutí o pokutě v právní moci vydaná ve sledovaném období	Rozhodnutí o pokutě v právní moci z předchozích období	Celková částka (Kč)	Všechna rozhodnutí o opatření k nápravě vydaná ve sledovaném období	Všechna rozh. o opatření k nápravě, která ve sledovaném období nabyla právní moci	Rozh. o opatření k nápravě v právní moci vydaná ve sledovaném období	Rozhodnutí o opatření k nápravě v právní moci z předchozích období						
PH	14	571	31	3	270 000	32	121	6	132	126	122	116	6	7 289 500	3	1	1	0	0	0	0	85	17	0
ČB	8	272	24	8	240 000	19	0	16	69	64	65	61	4	2 170 000	0	0	0	0	0	0	0	39	13	0
PL	7	519	18	3	100 000	14	0	1	118	120	119	115	4	5 964 500	0	0	0	0	0	0	0	40	6	0
ÚL	11	448	17	5	525 000	6	6	40	131	130	126	124	2	7 610 400	1	1	1	0	0	0	0	84	1	0
HK	9	372	38	8	530 000	17	0	174	86	87	81	66	15	3 017 000	3	1	1	0	0	0	2	39	16	0
HB	8	287	13	0	0	15	0	5	96	98	98	94	4	2 058 000	0	0	0	0	0	0	0	14	5	0
BR	10	485	28	0	325 000	45	0	10	97	101	99	89	9	5 770 000	0	0	0	0	0	0	0	57	20	0
OL	5	233	9	3	20 000	21	0	0	36	43	43	38	5	6 458 000	0	1	0	1	0	0	0	27	5	0
OV	9	442	29	4	35 000	18	0	130	92	88	94	83	11	5 531 000	2	2	2	0	0	0	0	73	8	0
LI	4	308	12	3	288 000	2	0	104	50	47	47	41	6	2 297 500	0	0	0	0	0	0	3	32	7	1
celkem	85	3 937	219	37	2 333 000	189	127	486	907	904	894	827	66	48 165 900	9	6	5	1	0	0	5	490	98	1

Přehled činnosti odborné složky oblastních inspektorátů za rok 2011 – ochrana přírody

Oblastní inspektorát	Počet inspektorů	Inspekční činnost	Účast na vícerozložkových kontrolách	VYDANÁ STANOVISKA A VYJÁDRĚNÍ			ROZHODNUTÍ VE SPRÁVNÍM ŘÍZENÍ															Počet řešených podnětů a petic	Počet podnětů orgánům státní správy	Počet podaných trestních oznámení	
				SFŽP	Audity	Ostatní	POKUTY												Počet rozhodnutí v právní moci – zastavení, nebo omezení činnosti, provozu nebo jeho části	Počet rozhodnutí v právní moci odebrání / zabavení	Počet rozhodnutí o opatření k nápravě v právní moci v daném období				Počet vydaných předběžných opatření
							Protiprávní činnost právnických a podnikajících fyzických osob						Přestupky fyzických osob												
							Všechna rozhodnutí o pokutě vydaná ve sledovaném období	Všechna rozhodnutí o pokutě, která nabyla právní moci ve sledovaném období	Rozhodnutí o pokutě v právní moci vydaná ve sledovaném období	Rozhodnutí o pokutě v právní moci z předchozích období	Celkové částky (Kč)	Všechna rozhodnutí o pokutě vydaná ve sledovaném období	Všechna rozhodnutí o pokutě, která nabyla právní moci ve sled. období	Rozhodnutí o pokutě v právní moci vydaná ve sledovaném období	Rozhodnutí o pokutě v právní moci z předchozích období	Celkové částky (Kč)									
PH	12	472	0	0	6	163	18	12	12	0	220 000	41	40	40	0	50 300	0	3	4	5	242	2	0		
ČB	7	183	0	2	0	71	23	20	15	5	283 000	17	17	15	2	121 500	5	0	4	0	102	4	0		
PL	6	152	0	0	0	32	19	17	17	0	197 000	4	4	4	0	3 000	4	2	1	0	60	1	1		
ÚL	7	210	9	0	2	98	27	22	20	2	3 034 000	17	13	13	0	259 000	20	0	2	3	104	3	0		
HK	7	115	9	0	0	124	15	15	11	4	306 500	10	9	9	0	22 100	5	0	1	0	59	14	0		
HB	5	323	11	0	0	65	31	32	22	10	1 220 500	31	32	29	3	130 450	1	0	5	3	62	9	2		
BR	9	287	21	0	0	37	22	21	17	4	690 000	17	15	13	2	137 500	1	4	8	0	85	5	4		
OL	5	224	22	0	0	24	15	17	12	5	580 000	21	19	19	0	41 500	63	5	3	10	60	3	0		
OV	7	263	17	0	0	60	31	27	25	2	1 811 000	22	22	22	0	28 500	7	11	4	3	98	6	0		
LB	4	125	3	0	0	37	9	9	9	0	1 429 000	14	12	12	0	69 000	2	0	3	0	79	2	0		
ŘDT CITES	14	274	0	0	0	37	8	5	5	0	61 000	39	35	35	0	310 700	0	33	0	0	0	9	11		
celkem	83	2 628	92	2	8	748	218	197	165	32	9 832 000	233	218	211	7	1 173 550	108	58	35	24	951	58	18		

Přehled činnosti odborné složky oblastních inspektorátů za rok 2011 – ochrana lesa

Oblastní inspektorát	Počet inspektorů	Inspekční činnost	Účast na vícetřídních kontrolách	Vydání stanoviska a vyjádření	ROZHODNUTÍ VE SPRÁVNÍM ŘÍZENÍ											Počet řešených podnětů a petic	Počet podaných podnětů k jiným správním orgánům	Počet podaných trestních oznámení
					Pokuty					Opatření k nápravě				Počet vydaných předběžných opatření	Počet rozhodnutí v právní moci – zastavení, nebo omezení činnosti			
					Všechna rozhodnutí o pokutě vydaná ve sledovaném období	Všechna rozhodnutí, která nabyla právní moci ve sledovaném období	Rozhodnutí o pokutě v právní moci vydaná ve sledovaném období	Rozhodnutí o pokutě v právní moci z předchozích období	Celkové částky (Kč)	Všechna rozhodnutí o opatření k nápravě vydaná ve sledovaném období	Všechna rozh. o opatření k nápravě, která nabyla právní moci ve sledovaném období	Rozhodnutí o opatření k nápravě v právní moci vydaná ve sledovaném období	Rozhodnutí o ON v právní moci z předchozích období					
PH	6	240	14	34	25	23	21	2	930 000	22	20	20	0	0	0	34	1	0
ČB	6	194	9	210	21	18	17	1	910 000	75	77	72	5	0	0	14	5	0
PL	4	95	0	4	11	11	10	1	2 036 000	9	9	9	0	0	0	6	0	1
ÚL	6	143	11	4	4	3	3	0	2 000 000	10	8	8	0	0	0	23	16	0
HK	4	114	5	0	15	13	10	3	757 000	13	12	11	1	0	1	14	5	1
NB	5	111	6	106	19	18	16	2	1 053 900	16	12	11	1	0	0	3	2	0
BR	6	87	13	4	5	7	5	2	545 000	21	22	21	2	0	0	6	0	0
OL	5	267	8	48	13	18	13	5	492 500	73	72	70	2	0	0	7	4	0
OV	4	167	0	0	11	9	9	0	395 000	37	34	34	0	6	0	19	3	0
LB	4	171	8	1	9	8	7	1	810 000	29	27	25	2	0	0	11	0	0
celkem	50	1 589	74	411	133	128	111	17	9 929 400	305	293	281	13	6	1	137	36	2

Přehled činnosti odborné složky oblastního inspektorátu za rok 2011 – Integrované agendy

Oblastní inspektorát	Počet inspektorů	Veškerá inspekční činnost	Z toho kontroly, zda zařízení spadá pod zákon č. 76/2002 Sb.	Činnost při prověrkách, revizích a kontrolách vykazovaných ostatními složkami	VYDANÁ STANOVISKA A VYJÁDRĚNÍ					Podané žádosti dle zákona č. 167/2008 Sb., § 8	Zahájení správního řízení	ROZHODNUTÍ VE SPRÁVNÍM ŘÍZENÍ A PŘÍKAZY										Zastavení provozu zařízení nebo jeho části	Upuštění od uložení pokuty	Počet evidovaných havárií (zařízení pod IPPC)	Počet řešených podnětů a petic	Počet podaných trestních oznámení (agenda IPPC)	Počet podaných podnětů k jiným správním orgánům
					Žádosti o vydání integrovaného povolení a změn IP	SFŽP	EIA	Ústní jednání k vydání IP, včetně jednání povinných ze zákona č. 76/2002 Sb.	Ostatní jednání, stanoviska a vyjádření			Pokuty dle legislativy integrace a odborných složek					Z toho kombinovaná SŘ										
												Rozhodnutí vydaná ve sledovaném období	Rozhodnutí vydaná v právní moci ve sledovaném období	Rozhodnutí, která nabyla právní moci z předchozích období	Všechna rozhodnutí a příkazy, které nabyly právní moci ve sledovaném období	Z toho počet kombinovaných rozhodnutí (IPPC + odborné složky nebo IRZ) v PM	Celkové částky v právní moci	Pokuty uložené dle legislativy ochrany ovzduší, které nabyly právní moci ve sledovaném období (tis. Kč)	Pokuty uložené dle legislativy ochrany vod, které nabyly právní moci ve sledovaném období (tis. Kč)	Pokuty uložené dle legislativy odpad. hospodářství, které nabyly právní moci ve sledovaném období (tis. Kč)							
PH	3	41	3	3	153	5	291	6	138	0	11	16	9	2	11	3	674 000	0	0	0	0	0	0	6	0	17	
ČB	3	41	1	20	1	0	70	0	29	0	17	29	23	4	27	8	1 460 000	0	0	210	0	0	5	6	0	2	
PL	4	114	0	1	2	3	72	4	25	0	3	3	3	4	7	2	913 000	0	0	150	0	0	0	5	0	0	
ÚL	3	34	0	9	75	23	139	8	100	0	5	10	9	0	9	3	710 000	0	0	330	0	0	7	5	1	10	
HK	3	69	1	9	91	7	117	7	39	0	10	22	21	2	23	4	939 000	20	0	0	0	0	1	12	0	3	
HB	3	55	0	11	53	0	88	2	2	0	7	8	8	1	9	9	281 000	18	20	0	0	0	0	25	0	3	
BR	4	112	5	4	105	7	188	4	183	0	13	13	12	1	13	1	615 000	0	0	325	0	1	1	2	0	5	
OL	2	89	0	15	46	0	80	1	0	0	15	13	13	3	16	0	276 000	0	0	0	0	0	0	25	0	11	
OV	4	106	1	11	64	1	163	6	99	0	9	8	6	2	8	1	277 000	0	0	10	0	0	0	35	0	7	
LB	2	41	1	0	46	0	58	12	29	0	10	10	9	2	11	0	2 020 000	0	1 010	0	0	0	2	4	0	0	
celkem	31	702	12	83	636	46	1 266	50	644	0	100	132	113	21	134	31	8 165 000	38	1 030	1 025	0	1	16	125	1	58	

